

KALLELSE

Kommunfullmäktige i Klippans kommun kallas härmed till sammanträde

Datum och tid 2026-09-28, kl 19:00

Plats Kulturskolans aula

Therese Långberg
Ordförande

Ärenden

1	Val av justeringsperson		
2	Fastställelse av föredragningslista		
3	Information om badhusutredningen	2026/285	3 - 107
4	Information om miljöförbundets verksamhetsår, ekonomi, resultat	2026/296	
5	Revidering av Riktlinjer för pension för förtroendevalda utifrån OPF-KR 26	2026/201	108 - 206
6	Energiplan för Klippans kommun - 2026-2030	2022/126	207 - 245
7	Svar på motion från Katarina Nimé (V) om utbildning av alla kommunanställda i HBTQI-frågor	2026/145	246 - 255
8	Svar på motion från Johan Petersson (S) om att stärka den kommunala närvaron	2025/184	256 - 266
9	Svar på motion från Irene Dahl (L) och Mats Olofsson (L) om sorteringskärl	2026/20	267 - 274
10	Fyllnadsval av uppdrag som 1:e vice ordförande i Revisionen samt lekmanarevisor för Treklövern Bostads AB	2026/252	275 - 276
11	Fyllnadsval av uppdrag som ledamot i NÅRAB och Valnämnden	2026/271	277 - 279
12	Fråga från Irene Dahl (L) till kommunstyrelsens ordförande om dammen vid Klippans bruk	2026/306	280
13	Delgivningsärende		281 - 284

§116

Information om badhusutredningen - Eric Good, Sweco

2026/285

Beskrivning av ärendet

Till dagens sammanträde är Eric Good från Sweco och Gabriel Jansson, enhetschef fritid och bad inbjudna för att presentera den badhusutredning som har genomförts. Besiktningen genomfördes i juni 2026.

Områden som har besiktigats är VVS, El och styranläggning, bygg och ventilation. Eric redogör för de brister som finns i badhuset, förklaring för uppkomna brister samt hur dessa brister kan åtgärdas.

Sammanfattningsvis finns delar som är i bra skick, vissa i accepterat skick, medan andra i dåligt skick. I utredningen finns även en tidskolumn som anger inom vilken period åtgärderna bör vidtas; år 0-5 (kort sikt) och år 5-25 (lång sikt).

Beslutsunderlag

Klippan badhus Statusbesiktning Sweco 2026

Yrkande

Anna Andresen (M) yrkar att tekniska förvaltningen får i uppdrag att i samarbete med kultur- och fritidsförvaltningen ta fram ett åtgärdsförslag för de kortsiktiga insatserna.

Beslut

Kommunstyrelsen beslutar

att tekniska förvaltningen får i uppdrag att i samarbete med kultur- och fritidsförvaltningen ta fram ett åtgärdsförslag för de kortsiktiga insatserna, samt

att föreslå att samma information även tas upp i kommunfullmäktige.

Beslut skickas till

Tekniska förvaltningen
Kultur- och fritidsförvaltningen

STATUSBESIKTNING KLIPPANS BADHUS

SWECO – Statusbesiktning Klippans badhus, Gymnasiet 2

Utförd och granskad av:

Upprättad av	Datum
Erik Good (Bygg och VR)	2026-06-24
Fredrik Jonsson (EL/STYR)	2026-06-24
Stefan Sundström (VVS)	2026-06-24
Adam Esquivel (Bygg)	2026-06-24
Jack Lindgren (Bygg)	2026-06-24

Uppdragsnummer: 30109590

Uppdragsledare: Erik Good, Sweco

Innehållsförteckning

1	Metodik	3
1.1	Riskfaktor	3
1.2	Tidsintervall	3
1.3	Omfattning	4
1.4	Förutsättningar	5
2	Generell status Bygg	6
3	Anmärkningar, brister och rekommendationer Bygg	6
4	Generell status EI-, Styr- och Övervakningssystem	9
5	Anmärkningar, brister och rekommendationer EI-, Styr- och Övervakningssystem	11
6	Generell status VVS	16
7	Anmärkningar, brister och rekommendationer VVS	17
5	Generell status Vattenrening	25
8	Anmärkningar, brister och rekommendationer Vattenrening	25
5	Kostnadsbedömning	27
9	Bilaga betongutredning	28
9.1	Materialanalys	28
9.2	Bedömning betongutredning	30
6	Bildbilaga	31

1 Metodik

1.1 Riskfaktor

De identifierade bristerna har klassificerats i rapporten i enlighet med nedan följande prioriterade klassificeringar.

- 3 **Rött** – Visar på **hög risk** för allvarlig skada i byggnaden eller personer.
- 2 **Gult** – Visar på **medel risk** för skada i byggnaden eller på personer.
- 1 **Grönt** – Visar på **låg risk** för skada i byggnaden eller på personer.
- 0 **Blått** – Rekommendation för vidare undersökningar.

1.2 Tidsintervall

Tidkolumnen indikerar inom vilken period åtgärderna bör vidtas. Använda tidsintervall är:

- År 0-5 (Kort sikt)
- År 5-25 (Lång sikt)

Uppskattade kostnader är baserade på kostnadsnivån i Q1 2026 och tar inte hänsyn till inflation och förändringar i växlingskurser. Kostnadsuppskattningarna är huvudsakligen baserade på siffror från Wikells och erfarenheter. Det är väldigt svårt att i tidsintervallet 5-25 år ta med alla kostnader. Det ger grova indikationer på tydliga poster, inte löpande underhåll och oförutsedda kostnader.

1.3 Omfattning

I uppdraget ingick statusbesiktning av installationer inom fastigheten.

Områden är uppdelade enligt följande:

Plan 1, Källarplan

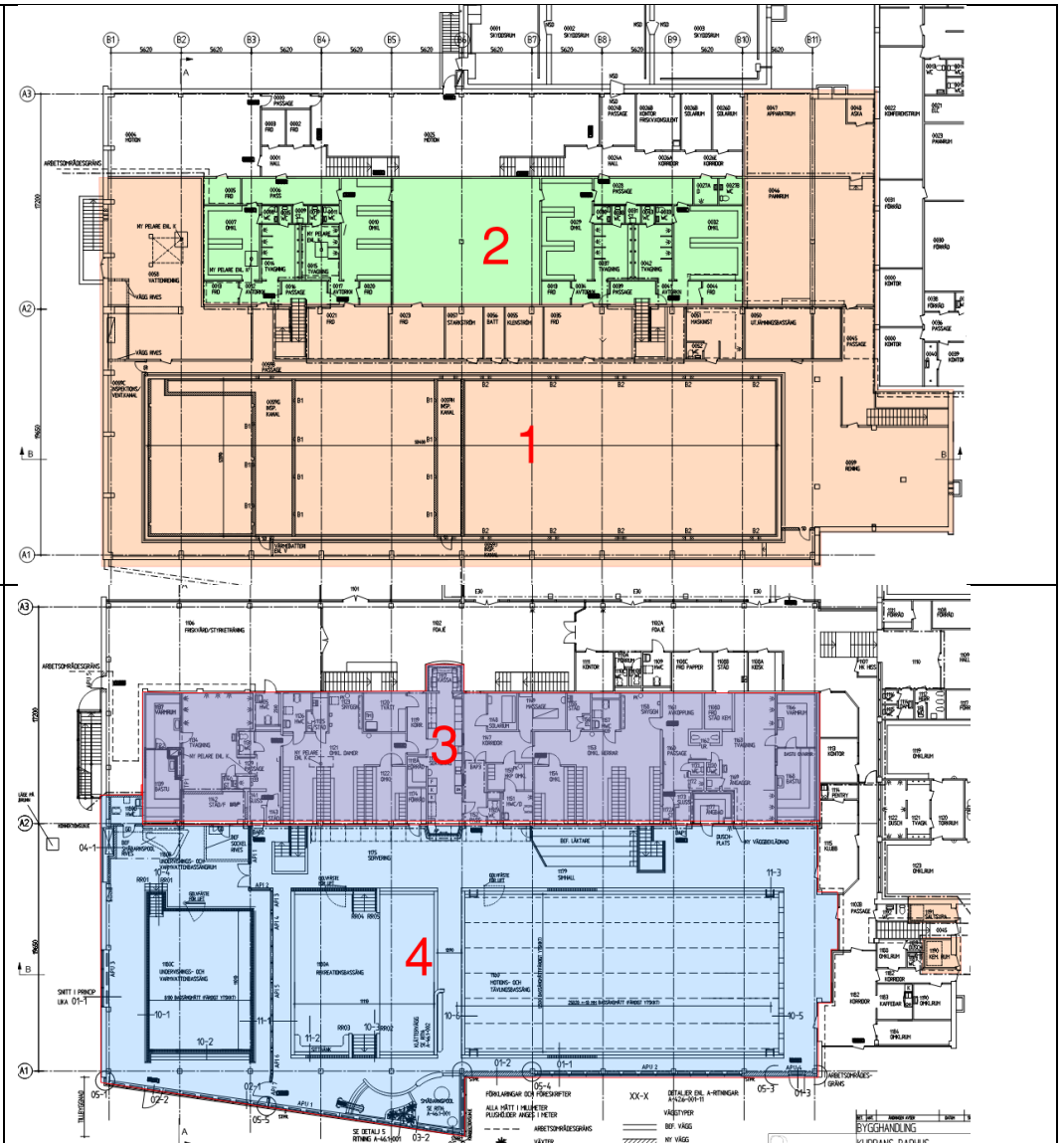
Område:

- 1. Teknik
- 2. Omklädn.

Plan 2, Bottenplan

Område:

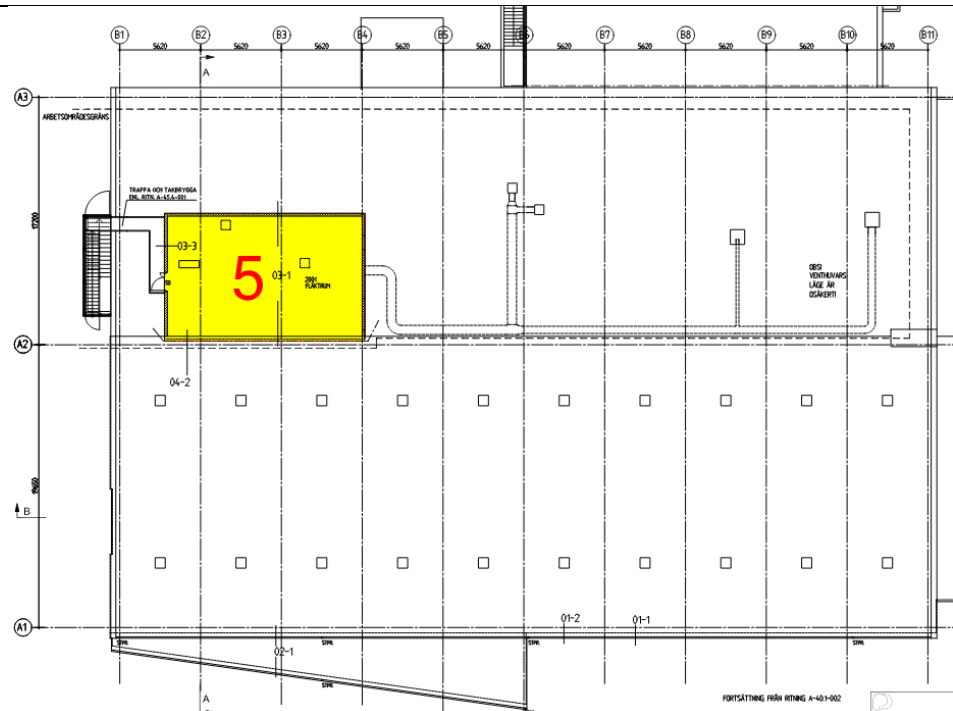
- 3 Omklädning
- 4. Bassängrum

Plan 3, Takplan

Område:

- 5. Fläktum

1.4 Förutsättningar

Till statusbesiktningen fanns följande förutsättningar:

- Platsbesök, utfördes 2026-05-06.
- Ritningar digitalt i huvudsak från ombyggnad 2003 och 2008
- OVK-protokoll och protokoll från revisionsbesiktning el.
- Information angående fel och åtgärder förklarades muntligen av drifttekniker och verksamhet under platsbesök.

2 Generell status Bygg

Risk	Tids-intervall	Status
3	0-25år	Bassängkonstruktionerna och intilliggande konstruktioner är generellt i dåligt skick med sprickbildning och spjälkning som resultat. Konstruktioner på bassängplan är otäta och fallen felaktiga vilket medför kontinuerligt läckage. Bedömning är att omedelbara åtgärder med stämp för att säkra konstruktionen behövs. Vidare måste bassängerna, omkringliggande bjälklag och pelare renoveras och täthet säkerställas för en längre drift av anläggningen.

3 Anmärkningar, brister och rekommendationer Bygg

Nedan finns det en sammanfattning av bristerna som identifierats av Sweco. Resultat från materialprovning och bedömning redovisas i Bilaga 1.

1. Teknik, Källarplan					
Risk	Tids-intervall	Objekt/Status/Brister	Bild	Åtgärder och rekommendation	Kostnad (kSEK)
3	5-25	<i>Pelare med spjälkskador och armeringskorrosion, i vissa fall spår av tidigare lagningar.</i>	100-104	Betongreparation, komplettering armeringsjärn, eventuellt lokal förstärkning/kringgjutning.	250
3	0-5	<i>Väggkonsol för upplag av bjälklag. Spjälkskador, armeringskorrosion, i vissa fall spår av tidigare lagningar.</i>	105-111	Tillfällig avlastning genom stämp.	100
3	5-25	<i>Väggkonsol för upplag av bjälklag. Spjälkskador, armeringskorrosion, i vissa fall spår av tidigare lagningar.</i>	105-111	Betongreparation, komplettering armeringsjärn.	1 000
2	5-25	<i>Bassängvägg, spjälkskador och armeringskorrosion.</i>	112-113	Betongreparation, komplettering armeringsjärn.	500
0	0-5	<i>Håltagning i bassängvägg-sockel genom armeringsjärn, spjälkskador i sockeln.</i>	114-115	Statisk utredning av konstruktör huruvida sockeln till bassängväggarna är konstruktivt verksam.	

2	5–25	<i>Spjälkskador i vägg till utjämningsbassäng och korrosionsskada i utvändigt stålförstärkning av vägg.</i>	116–117	Betongreparation, komplettering armeringsjärn, korrosionsskydd stålprofil.	200
2	5–25	<i>Spjälkskador bjälklag ovanför utjämningsbassäng.</i>	118–119	Betongreparation, komplettering armeringsjärn.	200
1	5–25	<i>Fuktbelastad vägg i installationsutrymme, färgsläpp vägg och pelare.</i>	120	Minska fuktbelastning på vägg och pelare, slipa bort bristfällig färg och måla med diffusionsöppen färg.	150

2. Bassängrum, Bottenplan

Risk	Tidsintervall	Objekt/Status/Brister	Bild	Åtgärder och rekommendation	Kostnad (kSEK)
2	0–5	<i>Pelare med spjälkskada och armeringskorrosion.</i>	130	Betongreparation, komplettering armeringsjärn.	100
2	5–25	Fallen på bassängdäcket är återkommande felaktiga. Varför det skapas "pölar" med stillastående vatten på bassängplan. Vilket medför en stor risk för bakterietillväxt som sedan kan dras ner i bassängerna.	106, 131–134	Riv ytskikt och tätskikt på bassängdäck och bassänger. Bygg upp nytt korrekt fall mot brunnar och återställ tätskikt och ytskikt.	30 000
2	5–25	Vid den senaste ombyggnationen så ersattes befintliga skvalprännor med grundare utloppsprännor. Det gör att bassängvattnet svämmas ut på bassängdäcket vid aktivitet i bassängerna. Med de felaktiga fallen i ovan punkt blir resultatet stora mängder vatten som går ut på däck utan att det naturligt faller tillbaka. Vilket medför att vatten blir stående emot otäta konstruktioner. Detta är sannolikt en av orsakerna till skadorna på konstruktionen som kan ses, framförallt, på källarplan. När den tidigare skvalprännan gjöts igen så placerade utloppsrör i konstruktionen. Allt tyder nu på att dessa rören inte är		Renovera befintliga skvalprännor i samband med renovering av yt- och tätskikt i ovan punkt. Samtliga genomföringar byts också. Kostnad är medräknad i ovan punkt.	

		täta, alternativt om skarven mellan rören och konstruktionen inte är tät. Detta är sannolikt en ytterligare orsak till skadorna på konstruktionen som kan ses, framförallt, på källarplan.			
2	0–5	Höj och sänkbar mellanbotten i undervisningsbassängen var vid statusinventeringen ur funktion		Serva och driftsätt mellanbotten	75
2	5–25	Taktila stråk saknas		I samband med ovan ytskiktsrenovering kompletteras det med taktila stråk.	
3	0–5	Klättervägg ej godkänd med hänsyn till bassängdjup och placering av grepp i förhållande till bassängkant.		Stäng klättervägg	
3. Fläktrum, Takplan					
Risk	Tidsintervall	Objekt/Status/Brister	Bild	Åtgärder och rekommendation	Kostnad (kSEK)
2	0–5	Plåtinklädnad bristfällig	140	Komplettera infästning av plåtinklädnad.	5

4 Generell status El-, Styr- och Övervakningssystem

Risk	Tidsintervall	Status
1	5-25år	Generellt är ursprungs installationer från byggåret 1970 med en större omfattande renoveringar år 2003 och 2008 där stora delar av installationerna och plan 1 byttes ut i sin helhet. Utöver detta har belysningsbyte i bassängrum utförts år 2025, renovering av omklädningsrum i källare år 2019 samt att löpande åtgärder på elsystem utförs då fel uppstår. Intrycket är att elanläggningen fungerar bra och är välskött. Elcentraler har jordfelsbrytare och elanläggningen har bitvis bra dokumentation med gruppförteckningar och ritningar från de större renoveringarna. Anläggningen har 1st elabonnemang. Mätning för att separera fastighetsdrift mot verksamhetsdrift saknas. Fastigheten har försetts med solcellsanläggning år 2021.
2	0-5år	Belysning Belysningsarmaturer består generellt av lysrörs modeller med både T5 och T8 lysrör. Lysrör (ljuskällor) är idag förbjudna att tillverka samt att blinkande lysrör kan medföra brandrisk. Belysning bör på sikt bytas ut till nya energieffektiva Led-armaturer. Vid serviceåtgärder på belysning kan de traditionella lysrören ersättas med "Led-lysror", en bra men endast en tillfällig lösning då armaturerna i regel har söndervittrade plastdetaljer som i sin tur kan medföra viss fara. Belysning i bassängrum uppdaterades år 2025 med led-armaturer. Omklädningsrum i källare renoverades år 2019 då man även installerade nya led-armaturer. Generellt saknas närvarostyrd belysning.
2	0-5år	Underhållsplan och planerat underhåll saknas. Underhållsplan bör upprättas.
1	5-25år	Revisionsbesiktning är utförd 2025-12-03 där brister/fel är åtgärdade enligt uppgift.
3	0-5år	Test av samtliga jordfelsbrytare bör genomföras och protokollföras.
1	5-25år	Hänvisningsskyltar och nödbelysning utgörs av led-armaturer med inbyggda batterier för nöddrift. Enheter är i bra skick och provas regelbundet i det systematiska brandskyddsarbetet.
1	5-25år	Fastigheten har tidigare haft en del variationer i nätspänningen från elnätsägaren, detta har orsakat fel på några elkomponenter. Mätning har tidigare utförts och spänningen låg ca. 2volt över normal variation.

		<i>"I svenska vägguttag är standardspänningen 230 Volt (V), och enligt gällande standard får spänningen variera med Det innebär att spänningen normalt ska ligga mellan 207 V och 253 V"</i> Detta fenomen har under senare åren inte uppkommit. Skulle problemet återkomma bör ny mätning utföras.
1	5-25år	Brand- och utrymningslarm. Äldre "kombilarm" Bewator Omnis i bra skick med ifylld kontrolljournal, systemet är gemensamt med passer- och inbrottslarm. Anläggningen besiktas enligt uppgift av 1ggr/år samt att månatliga provningar utförs.
2	0-5år	Passer- och Larmsystem Äldre "kombilarm" Bewator Omnis. Kortläsarnas lästekning är utgången, detta medför att samtliga läsare bör uppdateras till ny lästekning Mifare Desfire. Detta är på väg att genomföras.
1	5-25år	Datanät är kompletterat under årens lopp och fungerar okej enligt verksamheten.
1	5-25år	<i>Styr- och Övervakningsinstallationer.</i> Generellt är styr- och övervakningssystemet från år 2008. År 2021 ersattes befintliga DUCar med Beckhoff (PLC-system) enheter uppkopplade via WEB Port för övergripande övervakning. Ventilationsaggregatet och värmecentral/UC är uppkopplat mot styr- och övervakningssystem via separata apparatskåp med inbyggda DUCar. AS00-02 (Källarplan0058 vattenrening)) ombesörjer: • Värmecentral FJV-VVX • Ventilationsaggregat TA/FA-VB1 AS00-03 (Källarplan 0059 rening) ombesörjer: • Ventilationsaggregat TA/FA-VB2 • Avfuktare AS00-04 (Fläktrum takplan) ombesörjer: • Värmepump VP1 • Ventilationsaggregat TA BAD • Ventilationsaggregat TA OMKL • Ventilationsaggregat TF1/FF1 (ventilerat tak) Generellt är styr- och övervakningssystemet i bra skick.

5 Anmärkningar, brister och rekommendationer El-, Styr- och Övervakningssystem

Nedan finns det en sammanfattning av bristerna som identifierats av Sweco.

4. Teknik, Källarplan					
Risk	Tidsintervall	Objekt/Status/Brister	Bild	Åtgärder och rekommendation	Kostnad (kSEK)
1	5-25år	Kanalisation Ledningar är förlagda på kabelstegar och diverse montagejärn samt klamrade mot tak och väggar. Kanalisation i vattenreningsutrymmen är i okej skick med endast mindre korrosionsangrepp.	201	Kräver inga akuta åtgärder.	
2	0-5år	Servis elcentral A1 Elcentral med diazed- och knivsäkringar är från byggnadens ursprungs år och fortfarande i okej skick. Elcentral har vissa korrosionsangrepp på jord- och neutralskena för mindre grupper.	202	Elcentral bör värmefotograferas vid hög belastning samt att korrosion på skenor borstas bort och anslutningar kontrolleras/efterdrags.	10
1	5-25år	Elcentral A1b4 Elcentral från 2008 är i bra skick.	203	Kräver inga akuta åtgärder.	
1	5-25år	Elcentral A1f1 Elcentral från 2008 är i bra skick.	204	Kräver inga akuta åtgärder.	
2	0-5år	Elcentral A1g1 Elcentral från 2008 är i bra skick, dock är den "extra" metallkapslingen runt centraler mycket rostig. Troligtvis har kapslingen blivit utsatt för någon typ av väta.	205	Metallkapslingen runt elcentral rengörs från rost (angrepp verkar inte gått på djupet). Kabelanslutningar i elcentral har inga rostangrepp.	5
1	5-25år	Elcentral A1e1 Elcentral från 2008 är i bra skick.	206	Kräver inga akuta åtgärder.	

2	0-5år	Effektregulator "Effektregulatorer för att automatiskt styra kondensatorbatterier och optimera effektfaktorn i elnät" från år 1970. Funktion på detta är oklar.	207	Kontrollera funktion på utrustning. Är denna ej i funktion kan den ev. kopplas bort.	5
1	5-25år	Kraft/Kablage Stora delar av ledningar och kablage är från år 2008 och i okej skick.		Kräver inga akuta åtgärder.	
3	0-5år	Jordfelsbrytare Skall enligt tillverkare provas 2ggr/år		Test av samtliga jordfelsbrytare bör genomföras och protokollföras.	2
2	0-5år	Belysning Belysningsarmaturer är av lysrörsmoeller med både T5 och T8 lysrör samt äldre takarmaturer med E27 sockel.	208	Belysning skulle behövas bytas ut i sin helhet till ny LED-belysning med närvarostyrning.	250
1	5-25år	Nödbelysning Nödbelysningsaggregat Effekta från år 2003 är i okej skick, batterier är utbytta 2014. Belysningsarmaturer är generellt i Led utförande och i bra skick.	209	Provning sker i samband med systematiskt brandskyddsarbete.	
1	5-25år	Styr och Övervakning Apparatskåp AS00-02 är från år 2008 och i bra skick samt att DUC har bytts ut år 2021.	210	Kräver inga akuta åtgärder.	

5. Omklädning, Källarplan

Risk	Tids-intervall	Objekt/Status/Brister	Bild	Åtgärder och rekommendation	Kostnad (kSEK)
1	5-25år	Kanalisation Ledningar generellt förlagda ovan undertak och dolt i väggar.		Kräver inga akuta åtgärder.	
1	5-25år	Elcentral A1b3A Elcentral från 90-tal med vissa uppdateringar. Elcentral har delvis röd jord.	211	Kräver inga akuta åtgärder.	
1	5-25år	Kraft/Kablage Ledningar och kablage har blandade installations år, dels från byggnadsår men även		Kräver inga akuta åtgärder.	

		från 2003 och den senaste renoveringen 2019.			
3	0-5år	Jordfelsbrytare Skall enligt tillverkare provas 2ggr/år		Test av samtliga jordfelsbrytare bör genomföras och protokollföras.	2
1	5-25år	Belysning Omklädningsrum och tvagningsrum har nya led-plattor med närvarostyrning från ombyggnadsprojekt år 2019. Belysningsarmaturer i ungdomsgymmet består av takplafonder med E27 ljuskällor.	212	Kräver inga akuta åtgärder.	
6. Omklädningsrum, Bottenplan					
Risk	Tidsintervall	Objekt/Status/Brist	Bild	Åtgärder och rekommendation	Kostnad (kSEK)
1	5-25år	Kanalisation Ledningar generellt förlagda ovan undertak och dolt i väggar.		Kräver inga akuta åtgärder.	
1	5-25år	Elcentral A1J1 Elcentraler och installationer är från ombyggnad år 2003 och i okej skick.	213	Kräver inga akuta åtgärder.	
1	5-25år	Kraft/Kablage Ledningar och kablage är från ombyggnad år 2003 och i okej skick. Bastuaggregat byts vid behov (aggregat i offentlig miljö har begränsad livslängd)		Kräver inga akuta åtgärder.	
3	0-5år	Jordfelsbrytare Skall enligt tillverkare provas 2ggr/år		Test av samtliga jordfelsbrytare bör genomföras och protokollföras.	2
2	0-5år	Belysning Omklädningsrum och tvagningsrum, gym, mm har lysrörsarmaturer T5 från ombyggnad år 2003. Omklädningsrum har närvarostyrning.	214	Belysning skulle behövas bytas ut i sin helhet till ny LED-belysning med närvarostyrning.	250

7. Bassängrum, Bottenplan					
Risk	Tidsintervall	Objekt/Status/Brister	Bild	Åtgärder och rekommendation	Kostnad (kSEK)
1	5-25år	Kanalisation Ledningar generellt förlagda ovan undertak och dolt i väggar. Kompletterande installationer är förlagd utanpåliggande, klamrade eller i elkanal.		Kräver inga akuta åtgärder.	
1	5-25år	Elcentral A1D1 Elcentral är från år 2003 och ombyggd år 2008 i samband med ombyggnad av bassängrummet. Elcentral har lite röriga installationer bakom luckor men är trots detta i okej skick.	215	Kräver inga akuta åtgärder.	
1	5-25år	Kraft/Kablage Ledningar och kablage är från ombyggnad år 2008 och i okej skick.		Kräver inga akuta åtgärder.	
2	0-5år	Tropikfläktar Vissa av tropikfläktarna är ut funktion. I stora bassängrummet finns 15st fläktar var av 8st som ej fungerar. I multi bassängrummet finns 4st fläktar varav 1st ej fungerar		Trasiga fläktar åtgärdas/byts ut. Totalt 9st (ca. 3000kr/st + montage och ställning)	80
3	0-5år	Jordfelsbrytare Skall enligt tillverkare provas 2ggr/år		Test av samtliga jordfelsbrytare bör genomföras och protokollföras.	2
1	5-25år	Belysning Samtlig belysning (takbelysning, strålkastare, lampetter) är uppdaterad med nya Led-armaturer och är i bra skick. Styrs via fjärrkontroll.	216	Kräver inga akuta åtgärder.	
2	0-5år	Undervattensbelysning Armaturer i motions- och multibassäng är från 2008 och har 250W metallhalogenljuskällor som är svåra att få tag i.		Belysning skulle behövas bytas och ersättas med "retrofit" Led-modul. Ca. 40 000kr/st. Totalt 13st. Finns ev. mer ekonomiska lösningar.	520

		Armaturer i rekreationsbassäng är utbytta till Led-armaturer.			
1	5-25år	Nödbelysning Nödbelysningsaggregat Effekta från år 2008 är i bra skick, batterier är utbytta 2018-10-04. Belysningsarmaturer är generellt i Led utförande och i bra skick.	217	Provning sker i samband med systematiskt brandskyddsarbete.	
2	0-5år	Larmknapp Nödtrycke för uppmärksamhetslarm är trasig.	218	Nödtrycke ersätts mot ny	3
1	5-25år	Högtalaranläggning Anläggning är från år 2008 och i fungerande skick, dock har manöverlåda börjat bli korrosionsangripen.	219	Kräver inga akuta åtgärder.	
8. Fläktrum, Takplan					
Risk	Tidsintervall	Objekt/Status/Brister	Bild	Åtgärder och rekommendation	Kostnad (kSEK)
1	5-25år	Kanalisation Ledningar är förlagda på kabelstegar och diverse montagejärn samt klamrade mot tak och väggar.		Kräver inga akuta åtgärder.	
1	5-25år	Elcentral A1g1a Elcentral från 2008 är i bra skick.	220	Kräver inga akuta åtgärder.	
1	5-25år	Kraft/Kablage Ledningar och kablage är från år 2008 och i bra skick.		Kräver inga akuta åtgärder.	
3	0-5år	Jordfelsbrytare Skall enligt tillverkare provas 2ggr/år		Test av samtliga jordfelsbrytare bör genomföras och protokollföras.	2
2	0-5år	Belysning Belysningsarmaturer är av lysrörsmodeller T5.		Belysning skulle behövas bytas ut i sin helhet till ny LED-belysning med närvarostyrning.	15
1	5-25år	Styr och Övervakning Apparatskåp AS00-04 är från år 2008 och i bra skick samt att DUC har bytts ut år 2021.	221	Kräver inga akuta åtgärder.	

6 Generell status VVS

Risk	Tids-intervall	Status
2	0-20år	Ventilation Ventilationsanläggningen har i stora delar nått sin tekniska livslängd och behöver bytas ut i sin helhet för en fortsatt drift de kommande 25åren. I samband med en renovering för fortsatt drift i 20år bör en analys av klimatzoner och om det är möjligt att anpassa systemen utifrån detta göras. Bedömningen är också att en utökning av fläktrumets yta behöver ske i kommande större renovering. I närtid de närmaste 5 åren är det fram för allt ventilationsaggregatet som betjänar bassängrummen som behöver ersättas med ett nytt för att förhindra oplanerade stängningar av anläggningen. Då befintligt badaggregat inte uppfyller dagens krav på energiprestanda kan ett utbyte komma att kräva en utbyggnad av fläktrummet då ett nytt motsvarande ventilationsaggregat är ca 30% större Utöver att anläggningen börjar bli sliten på grund av ålder är Intrycket är att VVS-anläggningen fungerar bra och är välskött till allra största delen.
2	0-20år	Rör Vissa delar i rörinstallationerna har nått sin tekniska livslängd. Andra delar är kraftigt påverkade, med korrosion på grund av en dålig miljö i teknikrummen (ffa installationer i 0059 rening och fläktrum 2001). Medan vissa delar är i gott skick, och har en betydande livslängd kvar (ffa då det som renoverats 2019 och rörledningar som bytts 2008). Värmepumpsanläggningen är i stort behov av utbyte för att inte energikostnaderna skall öka
2	0-5år	Underhållsplan och planerat underhåll saknas. Underhållsplan bör upprättas. Till detta hör även att fullständigt ritningsunderlag saknas över anläggningen vilket gör det tidskrävande eller omöjligt att fullt ut förstå anläggningen utan att lägga mycket tid på plats.

7 Anmärkningar, brister och rekommendationer VVS

Nedan finns det en sammanfattning av bristerna som identifierats av Sweco.

9. Teknik, Källarplan					
Risk	Tidsintervall	Objekt/Status/Brister	Bild	Åtgärder och rekommendation	Kostnad (kSEK)
2	0-5år	Generellt. Installationer och upphängningar är i gott skick för sin ålder. Mindre rostangrepp på finns på installationer som blivit utsatta för rumsluft med hög klorhalt (bassängrumsluft) samt höga fuktnivåer.		För att inte anläggningen skall åldras snabbare än nödvändigt är det fram för allt 2 åtgärder som behöver vidtas - Öppna vattenytor från pumpgröpar behöver täckas för och lock behöver vara gastäta. - Öppningar mot ventilationskulvert behöver tätas och hållas stängda	-
1	0-5år	Ventilation teknikutrymme Betjänas av 2st ventilationsaggregat från 2008 placerade i 0058 och 0059 rening. Aggregaten har kortare teknisk livslängd kvar och inga driftproblem. Aggregat och kanaler har mindre rostangrepp.	303	Inga akuta åtgärder krävs	
1	5-25år	Avfuktare AVF1-0058 och AVF1-0059 Avfuktare som betjänar rening 0058 respektive 0059. Inga synliga skador och problem med funktionen		Inga akuta åtgärder krävs	
2	0-5år	Ventilationskulvert Dörrar och luckor är inte helt täta och oklart om de alltid hålls stängda. Medför att aggressiv badhusluft tar sig in i övriga teknikutrymmen i källarplan där utrustning får rostangrepp och åldras snabbare än nödvändigt. Gemensam ventilationskulvert som betjänar två separata bassängrum är ingen bra	306	Dörrar och luckor tätas. (Bygg) Instruktioner/utbildning och eventuellt dörrstängare på luckor och dörrar till ventilationskulvert. Pågående vattenläckage måste åtgärdas. (BYGG) På längre sikt i kommande större ombyggnation/renovering bör kulvert anpassas så att det är separat betjäning till olika klimatzoner (kostnad ej med här)	100

		lösning med hänsyn till energianvändning och inneklimat			
3	0-5år	Förråd 0023 Saknar ventilation		Frånluft med överluft från motion behöver tillskapas	50
1	5-25år	Avlopp Ansluter mot ledningar från 1970 i mark och i golv Relinat avloppssystem i källaren 2019. Inträngande grundvatten pumpas via pumpgrop. Vattenrening backspolas till spillvattensystemet. Inga driftproblem rapporterade med stopp eller dykt	302	Inga akuta åtgärder krävs	
2	0-5år	Kyla Rumskylare kopplad mot återvinningskrets är tekniskt uttjänt		Behöver bytas ut kommande åren	30
2	5-25år	Värme Rör/upphängning, generellt i gott skick Växlare betjänande vattenrening är rostangripna, där de blivit utsatta för hög fukthalt	304-305	Växlare bedöms hålla närmaste åren men bör bevakas och bytas om det blir läckage.	
2	0-5år	Tappvatten Rör/upphängning, generellt i gott skick Kallvattenledningar och ventiler som det kondenserat på är kraftigt rostangripna.	307	Ventiler, upphängningar och rörledningar i mindre omfattning bör bytas innan de rostar sönder	80
3	0-5år	VVC VVC-pump är nyligen utbytt, men VVC-temperaturer är för låga. Ingen legionellaspolning sker, men inga legionellautbrott finns dokumenterade,	300	VVC-krets behöver utredas och åtgärdas för att säkra en temperatur på över 50°C Till framtida uppdateringar av anläggningen bör legionellaspolning i någon form installeras och/eller avsättningar för spolning av systemen, då ett legionellautbrott kan få allvarliga konsekvenser avseende hälsa och öppethållande	50
1	5-25år	Värmeundercentral	301	Inga akuta åtgärder krävs	

		FJV-central från 2010. Installationer i bra skick Energimätning görs individuellt för bad respektive sporthall			
2	0-5år	Syrarum (bottenplan) Installationer från 2008 Separat frånluftfläkt. Kombinerad nöd och ögonusch. Installationer är kraftigt rostangripna	308	Ny fläkt, ny nöddusch och nya rör kan förväntas behövas bytas kommande 5åren Befintlig slopad håltagning bör tätas	50
1	5-25år	Klorrum (bottenplan) Installationer från 2008 Separat frånluftfläkt. Kombinerad nöd och ögonusch. Installationer är i bra skick	309	Inga akuta åtgärder krävs	

10. Omklädning, Källarplan

Risk	Tids- intervall	Objekt/Status/Brister	Bild	Åtgärder och rekommendation	Kostnad (kSEK)
1	5-25år	Ventilation Betjänas av TA/FA Omkl. I stora delar är installationer från 2019.	310- 311	Inga akuta åtgärder krävs	
1	5-25år	Avlopp Golvbrunnar, och delar av rörsystem utbytta i samband med ytskiktsrenoveringar från 1997 och framåt. Det mesta av ledningssystem i golv är från 1970. Relinat avloppssystem i källaren 2019.	312	Inga akuta åtgärder krävs	
2	5-25år	Värme Utrymmen värms i huvudsak via radiatorer Radiatorer och lednings- system är från 1970 med kompletteringar och anpassningar gjorda från 1997 och framåt	313	Inga akuta åtgärder krävs Dock är rörsystem tekniskt uttjänt och med det ökar risken för kommande driftproblem och läckage.	
2	5-25år	Tappvatten Porslin, blandare och delar av rörsystem är från 2019.	314	Inga akuta åtgärder krävs Dock är rörsystem tekniskt uttjänt och med det ökar risken för kommande driftproblem och läckage.	
1	0-5år	Duschpaneler	315	Inga akuta åtgärder krävs	

11. Omklädning, Bottenplan					
Risk	Tidsintervall	Objekt/Status/Brister	Bild	Åtgärder och rekommendation	Kostnad (kSEK)
1	5-25år	Ventilation Betjänas av TA/FA Omkl. I stora delar är installationer från 2003, men mindre åtgärder under senare år. Frånluft går via kanal dragen på yttertak till fläktrum. Ombländande ventilation Höga ljudnivåer	320-321	Inga akuta åtgärder krävs	
1	5-25år	Avlopp Golvbrunnar och det mesta av ledningssystem är bytta i samband med renovering 2003	322-323	Inga akuta åtgärder krävs	
1	5-25år	Värme Utrymmen värms i huvudsak via radiatorer Radiatorer och ledningssystem är från 2003	320, 324	Inga akuta åtgärder krävs	
1	5-25år	Tappvatten Porslin, blandare och ledningssystem är från 2003. Installationerna är i gott skick för sin ålder.	325	Inga akuta åtgärder krävs	
2	0-5år	Duschpaneler Porslin, blandare och ledningssystem är från 2003.	326	Duschpaneler kan förväntas behöva börja bytas ut de kommande 5 åren	300
12. Bassängrum, Bottenplan					
Risk	Tidsintervall	Objekt/Status/Brister	Bild	Åtgärder och rekommendation	Kostnad (kSEK)
1	5-25år	Generellt Ett gemensamt ventilationsaggregat betjänar samtliga bassängtytor/rum via en gemensamt återluft/tilluftssystem och central frånluft placerad i ena utrymmet. Undervisningsdelen ligger "först" i systemet och eftervärmning är möjlig till motionsbassängen där normalt lägre temperatur är önskvärd. I samma utrymme som motion ligger även	340	Anläggningen bör kompletteras så att det är ett ventilationsaggregat per klimatzon. Nu finns det två bassängutrymmen med önskemål om två olika temperaturer i rumsluft och vatten. För att säkra bra klimat i respektive utrymme och minimera energiåtgången bör respektive utrymme betjänas av separata ventilations-system.	

		småbarnspool som normalt brukar vara det varmaste utrymmet, men med nuvarande lösning är det inte möjligt att hantera klimatet i de olika zonerna individuellt			
2	0-5år	Ventilation Ventilationsprincipen är att varm och torr till-/återluft tillförs via påblåsning av fönsterpartier. Frånluft tas centralt och högt placerad. Omblandning sker genom tropikfläktar Det saknas lågt placerad frånluft som kan hjälpa till att evakuera trikloramin som bildas vid vattenytan och är en tung gas.	341-342	Noggranna mätningar av luftflöden i de olika och tryckförhållanden mellan utomhus/bassängrum och torra utrymmen bör utföras som underlag för en optimering av driftinställninga, vilket säkrar konstruktionen långsiktigt. Anläggningen bör dock kompletteras med frånluft närmare vattenytan. Det är oklart exakt hur den centrala frånluften tas från motionsbassängen. Vilket ger en osäkerhet kring ev fuktpåverkan i och kring taket. Inga synliga problem eller obalanser noterades dock.	r100
2	0-5år	Tropikfläktar 9st av 19st fungerar inte. Tropikfläktar har en viktig funktion för en bra ventilationslösning, med hög omblandning av rumsluften, för såväl badande, personal som byggnaden.	343	Många fläktar som inte fungerar, samtliga bör bytas ut (EL)	-
1	5-25år	Värme Utrymmen värms via luften	344	Inga akuta åtgärder krävs	
1	5-25år	Avlopp Kombinerad skvalp- och städränna	345	Inga akuta åtgärder krävs	
2	0-5år	Kyla "uteenheter" för kyla solarie och kansli sitter monterad i bassängrum. DX-kylare är från 2008, Kyleneheter fungerar bra och är i gott skick med tanke på i vilken miljö de är monterade, men närmar sig sin tekniska livslängd	346	Utbyte kan förväntas inom de närmaste 5 åren	50
13. Fläktrum, Takplan					

Risk	Tidsintervall	Objekt/Status/Brister	Bild	Åtgärder och rekommendation	Kostnad (kSEK)
2	5-25år	Generellt Samtliga installationer är rostangripna i olika omfattning. Detta tyder på att det finns ett omfattande läckage av aggressiv badhusluft till utrymmet via kanalsystem och ventilationsaggregat som betjänar badet. Tillträde till fläktrum för service och underhåll sker via utvändig trapp	350	Installationer är generellt i behov av utbyte under kommande 5års-perioden. I samband med mer omfattande renovering bör layouten i fläktrum ses över och tillträdesväg inomhus iordningställas. Fläktrumets storlek behöver utökas för att rymma ytterligare ett bassänggrumsaggregat och öka servicemöjligheten i framtiden Tillträde för det dagliga underhållet bör även ske via invändig access, av arbetsmiljöskäl.	
2	0-5år	Ventilationsaggregat TAFA Bad Ventilationsaggregat som betjänar simhall installerad 2008, placerat i 2001 Fläktrum. Aggregatet och tillhörande ute/avlufsystem är mycket slitet och kraftigt rostangripet Befintligt aggregat uppfyller inte dagens krav på energiprestanda avseende återvinningsgrad och SFP. Vid ett aggregatbyte kommer det ersättningsaggregatet att kräva en betydligt större yta/volym, vilket medför ett behov av större fläktrum. Enligt uppgifter är inte aggregatet i drift nattetid OVK Enligt OVK är det ett högre undertryck än projekterat vilket bidrar till en ökad energianvändning	351-356	Ventilationsaggregat ersätts med nytt Ventilationsaggregat behöver vara i drift dygnet runt i en simhall för att inte utsätta konstruktionen för onödiga fuktrisker. Då systemet har tropikfläktar som sköter omblandningen kan aggregatet gå med reducerat flöde och med full återluft om inte fukthalten i bassängrummen stiger över RH60% Systemuppbyggnad behöver ses över och eventuellt delas upp på fler aggregat för bättre drift. Ett utbyte av befintlig aggregat 1:1 kommer även innebära omfattande arbeten i fläktrum och eventuellt en utbyggnad då nytt motsvarande badhusaggregat är ca 30% större för att klara dagens energikrav.	1500

2	0-5år	Ventilationsaggregat TA/FA Omkl Ventilationsaggregat som betjänar omklädningsdelar installerad 2008. Brister i OVK avseende låga flöden som anpassats efter verksamheten. Höga systemtryck Aggregat och installationer har viss teknisk livslängd kvar. Vissa problem med påsning i rotor och mycket kondens i avluften som orsakat driftstopp och korrosionsskador i aggregatet	357-358	Åtgärder via förvärmning och/eller styrsekvenser för att minska problem med påsning Åtgärder för dränering av kondensvatten och rostskydd, för att förhindra ytterligare korrosion. Systemuppbyggnad behöver ses över och eventuellt delas upp på fler aggregat för bättre drift. Återvinningsprincip för ventilation av duschutrymmen anpassas för att förhindra påsning.	300
1	5-25år	Ventilationsaggregat TF1/FF1 Ventilationsaggregat som betjänar trycksatta taket installerad ca 2009, installerades efter den stora renoveringen 2008. uppvärmning av luften sker via el- och vatten-eftervärmsbatterier Viss teknisk livslängd återstår, aggregatet har synliga rostskador men inga driftproblem rapporterade	359	Inga akuta åtgärder krävs	
2	0-5år	Trycksatta taket Vid besöket var det RH43% och 27 °C i det trycksatta taket. Utomhusluften var RH40-50% och 15 °C. Detta betyder att vi har ett fuktillskott från bassängrummet till det trycksatta taket då vatteninnehållet höjs från ca 5g/kg till 9,6g/kg	360-362	Skicket på inspekterade delar av det trycksatta taket var bra och inga tydliga fuktproblem fanns där. En tydlig "badhuslukt" fanns i taket. Taket bör hållas under årlig uppsikt och då fram för allt delar som bedöms kunna ha köldbryggor eller stillastående luft. Ventilationsaggregatet går nu med balans, för att hålla emot fuktvandringen bör mängden tilluft ökas/frånluft minskas, så att det skapas ett övertryck på 5-10Pa relativt bassängrummet.	100

2	0-5år	VP1 Värmepump Värmepump IV Enviheater från 2008. Återvinner i huvudsak energi ur avluften och tillför överskottet till badvattensystemen och tilluften Värmepumpsanläggningen är kraftigt rostangripen och tekniskt slut.	363-364	Värmepump behöver bytas.	500
1	5-25år	AVF1-2001 Avfuktare som betjänar fläktrum från 2008. Inga synliga skador och problem med funktionen	365	Inga akuta åtgärder krävs I samband med större ombyggnation kan avfuktningssaggregatet ersättas med vanlig ventilation.	
2	0-5år	Rör Rörinstallationer är generellt i okej skick, medan detaljer som utsatts för fukt och kondens är kraftigt rostangripna		Rostangripna delar byts och rörinstallationer till Badaggregat byts i sin helhet.	70

5 Generell status Vattenrening

Risk	Tids-intervall	Status
2	5-25år	Vissa delar i vattenreningen har nått sin tekniska livslängd (filter VR1, tankar). Andra delar är kraftigt påverkade, med korrosion, av pågående läckage samt en dålig miljö i teknikrummet (pumpar, växlare). Medan vissa delar är i gott skick, och har en betydande livslängd kvar (Filter VR 2 och 3, rör). Kortsiktigt finns en del åtgärder som måste genomföras för att säkerställa arbetsmiljösäkerheten. Långsiktigt behöver vattenreningen bytas i sin helhet för fortsatt drift. Eventuellt kan filter i VR2 återanvändas, men det får utvärderas i framtida projektering.

8 Anmärkningar, brister och rekommendationer Vattenrening

Nedan finns det en sammanfattning av bristerna som identifierats av Sweco.

14. Teknik, Källarplan					
Risk	Tids-intervall	Objekt/Status/Brister	Bild	Åtgärder och rekommendation	Kostnad (kSEK)
3	0-5år	Skadade cirkulationspumpar. Många cirkulationspumpar är korrosionsskadade samt att lagring/tätning är skadade. Vilket medför läckage och missljud.	401, 402	Risken för ett haveri av en cirkulationspump är stor. Vid ett haveri måste anläggningen stängas, då cirkulationspumparna driver hela vattenreningen, tills att en ny är monterad. Vilket kan ta 4-5 dagar. Rekommenderat är att byta skadade pumpar.	300
3	0-5år	Trycksandfilter VR1, är ifrån 80talet och har nått sin tekniska livslängd. Filtren har renoverats invändigt för ett antal år sedan.	403, 404	Om ett filter havererar kan det medföra att vi får upp filtersand till bassängerna eller översvämning i källaren. Båda utfallen innebär att anläggningen måste stängas under en längre period. Vår rekommendation är att filtren med tillhörande filtergarnityr byts.	1 400
1	5-25år	Trycksandfilter VR2, ifrån 2008 och är i gott skick. Dock så kommer de behöva bytas inom 25 år.	405	Inga akuta åtgärder krävs I ett längre perspektiv, 25år, så kommer de behöva bytas.	

2	0-5år	Ventiler, varierande skick beroende på var de är placerade. Vissa har korroderat och på andra har tätningar stelnat.		Skadade/defekta ventiler byts.	250
1	5-25år	Rör/upphängning, generellt i gott skick		Inga akuta åtgärder krävs I ett längre perspektiv, 25år, så kommer de behöva bytas.	
3	0-5år	Kemikaliehantering. Stora delar av kemikaliehanteringen är ifrån 2008. Klortankar har en livslängd på 10-15 vilket gör dem förbrukade. Vidare så är skyddsmatlingen på trycksidan av doserpumpar bristfällig/obefintlig.	408, 409, 410, 411	Kemikaliehanteringen byts i sin helhet för att uppfylla dagens krav.	200
2	0-5år	Givare/mätare. De flesta givare är ifrån 2008 och har nått sin tekniska livslängd. Vissa är också skadade av den omgivande miljön med korrosion.	412, 413	Vid haveri byts respektive givare/mätare.	50
2	0-5år	VVX och övrig utrustning. Många delar är skadade på grund av det dåliga klimatet i maskinrummet, vilket framförallt lett till korrosion.	406, 407	Skadad utrustning, primärt växlare, byts.	150
1	5-25år	Styrsystemet är nyligen bytt. Dock finns fortfarande komponenter ifrån den gamla delen som återanvänts.		Inga akuta åtgärder krävs I ett längre perspektiv, 25år, så kommer den behöva bytas.	

5 Kostnadsbedömning

	Tidsintervall	Objekt	Åtgärd	Kostnad (kSEK)
	0-5 år	Bygg	Åtgärder som krävs för en fortsatt drift av anläggningen motsvarande i dag	280
	5-25 år	Bygg	Åtgärder som krävs för en fortsatt drift under ett längre perspektiv	32 400
	0-5 år	El-, Tele-, Styr- och Övervakningssystem	Åtgärder som krävs för en fortsatt drift av anläggningen motsvarande i dag	1 148
	5-25 år	El-, Tele-, Styr- och Övervakningssystem	På 25års sikt så är all teknisk livslängd på el-, tele- och styrinstallationer uppnådd och bör bytas ut i sin helhet. Kostnad är framtagen med uppskattat pris per m2 för demontering och nyinstallation av anläggningen i lika omfattning som befintlig	15 000
	0-5 år	VVS	Åtgärder som krävs för en fortsatt drift av anläggningen motsvarande i dag	3 280
	5-25 år	VVS	På 25års sikt så är all teknisk livslängd på VVS-och Kylinstallationer uppnådd och bör bytas ut i sin helhet. Kostnad är framtagen med uppskattat pris per m2 för demontering och nyinstallation av anläggningen i lika omfattning som befintlig	26 000
	0-5 år	Vattenrening	Åtgärder som krävs för en fortsatt drift av anläggningen motsvarande i dag	2 350
	5-25 år	Vattenrening	På 25års sikt så är all teknisk livslängd på vattenreningen uppnådd och bör bytas ut i sin helhet. Kostnad är framtagen med uppskattat pris per m2 för demontering och nyinstallation av anläggningen i lika omfattning som befintlig	15 000
Uppskattad totalkostnad 0-5 år			7 058 kSEK	
Uppskattad totalkostnad 5-25år			88 400 kSEK	

9 Bilaga betongutredning

I denna bilaga beskrivs den materialanalys och bedömning som utförts i betongutredningen.

9.1 Materialanalys

Armeringskorrosion innebär att armeringen som är ingjuten i betongen rostar.

Korrosionsprodukterna har större volym än det okorroderade stålet vilket medför spjälkskador (även kallat rostsprängning) eller sprickbildning i betongen. Armeringskorrosion i betong orsakas huvudsakligen av två nedbrytningsmekanismer; karbonatisering och kloridkontaminering:

- Karbonatiseringen är en kemisk reaktion mellan luftens koldioxid och alkaliska beståndsdelar i betongen. Karbonatiseringen sker på alla betongytor utsatta för luft och tränger succesivt djupare in i betongen likt en front från betongytan. När karbonatiseringen har nått fram till armeringsjärnen börjar dessa rosta, förutsatt att betongen är tillräckligt fuktig.
- Kloridkontaminering eller kloridinträngning kan i ett badhus ske genom att bad- eller processvatten innehåller klorider som kommer i kontakt med betongen genom läckage, diffusion, spill eller otätheter i tätskikt. När kloridhalter överstigande det kritiska kloridtröskelvärdet (generellt över 0,4 vikt-% klorider i förhållande till cementvikten) uppnås på armeringens nivå i en betong kan armeringen börja rosta, förutsatt att betongen är tillräckligt fuktig, se Tabell 1.
- I simbassänger och teknikutrymmen runt bassängerna är fukthalten oftast tillräckligt hög för att korrosion ska kunna uppstå om betongen har karbonatiserat in till armeringen eller kritiska kloridhalter har uppstått på armeringens nivå.

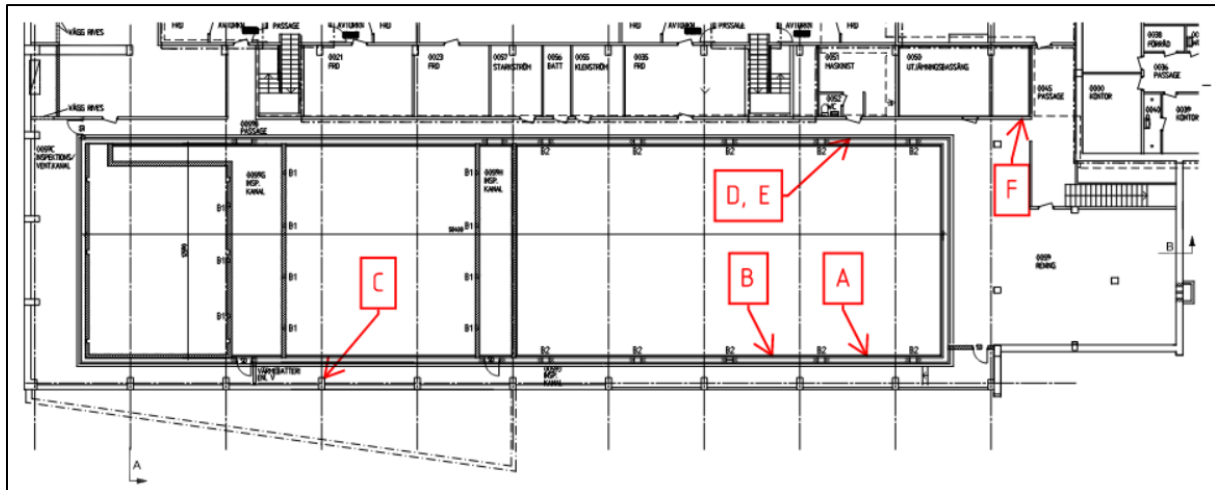
Tabell 1. Korrosionsrisk enligt Browne (1980)¹⁾.

Kloridhalt i förhållande till cementvikten	Risk för korrosion
<0,4 %	Försumbar (neglected)
0,4 – 1,0 %	Möjlig (occasionally)
1,0 – 2,0 %	Trolig (quite probable)
>2,0 %	Säker (certain)

¹⁾ R. D. Browne, Marine durability survey of the Tongue Sand Tower, Concrete in the Oceans, Technical Report, P4. Final Report, Cement and Concrete Association, London, 1980.

Nedan följer en beskrivning av utförda materialundersökningar såsom täckskiktsmätning, karbonatiseringsmätning och kloridanalys. Materialprovernans placering i källarplan redovisas i Figur 1.

- Täckskiktsmätning utfördes på plats genom elektromagnetisk täckskiktsmätare av modell Proceq Profoscope+ och vid exponerade armeringsjärn med mätstock/skjutmått. Täckskikt, eller täckande betongskikt är tjockleken på den betong som befinner sig utanför det yttersta armeringsjärnet mot betongytan. Täckskiktet skyddar ursprungligen armeringen i en konstruktion från korrosionsangrepp och bidrar till armeringens vidhäftning till betongen.
- Karbonatiseringsdjupet mättes med hjälp av en indikatorvätska i lokala borrhål $\varnothing$ 16 mm i konstruktionen.
- Kloridhaltsanalys mättes genom att betong på olika djup i konstruktionen borrades ut och samlades upp för att sedan skickas till analys hos Vattenfall Betongprovning. Kloridhalten analyserade enligt VU-SC:51 med cementhaltbestämning enligt VU-SC:50.

Figur 1. Provpunkternas placering i källarplan.

Resultatet av mätning av täckande betongskikt, karbonatiseringsdjup och kloridhalt sammanställs i Tabell 2. Nedan följer en sammanfattning av resultatet:

- Det täckande betongskiktet var generellt 20–30 mm, men lokalt lägre där armering låg närmare betongytan.
- Karbonatiseringsdjupet varierade mellan 25 och 35 mm, vilket innebär att det översteg det täckande betongskiktet i majoriteten av mätpunkterna. Med anledning av detta riskerar armeringen i de flesta konstruktionsdelar utsatta för läckage eller hög fukthalt att rosta.
- Kloridhalten översteg i nära på samtliga provpunkter (utom en) kloridtröskelvärdet 0,4 %. Även i referensprover på utsida bassängvägg, där ingen spjälkskada eller bom observerades, översteg kloridhalten kloridtröskelvärdet. Med anledning av detta riskerar armeringen i de flesta konstruktionsdelar utsatta för läckage eller hög fukthalt att rosta.
- Prov C2 visar att kloridhalten på pelare ca 1 m över golvnivå var något förhöjd, men dock inte överstigande kloridtröskelvärdet.

Tabell 2. Resultat av täcksikt- och karbonatiseringsmätning samt kloridhaltsanalys.

Littera	Konstruktion	Kommentar	Täcksikt [mm]	Karbonatisering [mm]	Kloriddjup [mm]	Kloridhalt [% av cementvikt]
A	Bassängvägg	Vid spjälkskada.	31	25	25–45	<u>1,25</u>
B	Väggkonsol/upplag för bjälklag	Vid spjälkskada.	5–10	<u>30</u>	5–10	<u>2,76</u>
C1	Pelare	Vid spjälkskada, 200 mm över golv.	10–15	<u>25</u>	10–20	<u>3,53</u>
C2	Pelare	Vid spjälkskada, 1000 mm över golv.	10–15	<u>25</u>	10–20	0,22
D	Bassängvägg utsida	Vid spjälkskada.	22	<u>25</u>	15–30	<u>0,65</u>
E	Bassängvägg utsida	Referens, ingen bom eller spjälkskada. Liten fuktfläck i området.	30	<u>35</u>	20–35	<u>1,19</u>
F1	Utgjörningsbassäng vägg utsida	Referens, ingen bom eller spjälkskada.	18	<u>35</u>	10–20	<u>0,6</u>
F2	Utgjörningsbassäng vägg utsida	Vid spjälkskada.	18	<u>25</u>	15–20	<u>2,6</u>

9.2 Bedömning betongutredning

Generellt bedöms de undersökta betongkonstruktionerna vara i stor risk för omfattande armeringskorrosion, orsakad av såväl karbonatisering som kloridkontaminering. Om inga åtgärder vidtas väntas observerad armeringskorrosionen att förvärras och nya skadeområden uppstå. Följden av detta är nedfallande betongbitar, ökat läckage och minskad bärförmåga i betongkonstruktionerna. Byggnaden var vid undersökningstillfället drygt 55 år gammal och den tekniska livslängden bedöms vara slut för de konstruktionsdelar som blivit utsatta för läckage genom konstruktionen.

Betongpelarna utmed källarväggen på byggnadens södra långsida bedömdes vara i stort behov av betongreparation. Över hälften av pelarna uppvisade betongskador med bakomliggande armeringskorrosion. Bärförmågan bedöms vara påverkad, men inte allvarligt reducerad. Orsaken till betongskadorna bedöms i huvudsak vara kloridinträngning då mycket höga kloridhalter uppmättes nära skadorna på pelarens nedre del. Runt de skadade pelarna var golvet fuktigt och runt flera pelare fanns vattenpölar orsakade av vattenläckage. Kloridprov 1 m upp från golvet visar att kloridhalten på denna nivå understiger kloridtröskelvärdet. De skadade pelarna i källaren bedöms därför vara i behov av reparation upp till 1 m ovan golvnivån.

Väggkonsolen som markeras i Bild 111 uppvisade omfattande spjälkskador, sprickbildning och i vissa fall spår av tidigare reparationer. Konstruktionsdelen har en viktig funktion i att utgöra upplag för bjälklaget och bassängdäck, varpå skadorna i denna bedöms vara särskilt allvarliga. Risk för nedfallande betongbitar förekommer, vilket skulle kunna skada tredje man såsom personal eller installationer. För att säkra bjälklagets upplag och bärförmåga i väntan på betongreparation rekommenderas stämpling av bjälklaget eller väggkonsolen.

Bassängväggarna uppvisade generellt sett inga skador som påtagligt reducerade dess funktion eller bärförmåga, men den generella karbonatiseringen och kloridhalten i väggarnas utsida visar att bassängväggarna har ett stort underhållsbehov och att skadorna väntas propagera och förvärras om konstruktionen fortsätter vara fuktig. I bassängväggens nedre del var väggen tjockare, likt en sockel eller förstyvning av väggen. I denna "sockel" uppvisades dels spjälkskador men även håltagningar som kapat de yttre armeringsjärnen i sockeln. Sweco bedömer det nödvändigt att utföra en särskild utredning för att avgöra om denna sockel eller förstyvning har en statisk funktion i konstruktionen och om en förstärkning behöver utföras för att kompensera för skadorna och de kapade armeringsjärnen.

Utjämningsbassängens väggar uppvisade liknande skador och underhållsbehov som bassängväggarna. Utanpåliggande stålprofiler, vilka bedömdes utgöra en förstärkning av bassängväggen, uppvisade korrosionsskador. Undersidan av bjälklaget ovanför utjämningsbassängen uppvisade spjälkskador och armeringskorrosion och bedömdes vara i behov av reparation. Ingen skada i utjämningsbassängen bedömdes påtagligt reducera konstruktionens funktion eller bärförmåga.

Den pelare på bottenplan i bassängrummet som uppvisade betongskador bedöms vara i behov av reparation. Ingen materialanalys utfördes på pelaren.

6 Bildbilaga

1. Teknik, Källarplan

Bild 100

Bild 101

Bild 102

Bild 103

Bild 104

Bild 105

Bild 106

Bild 107

Bild 108

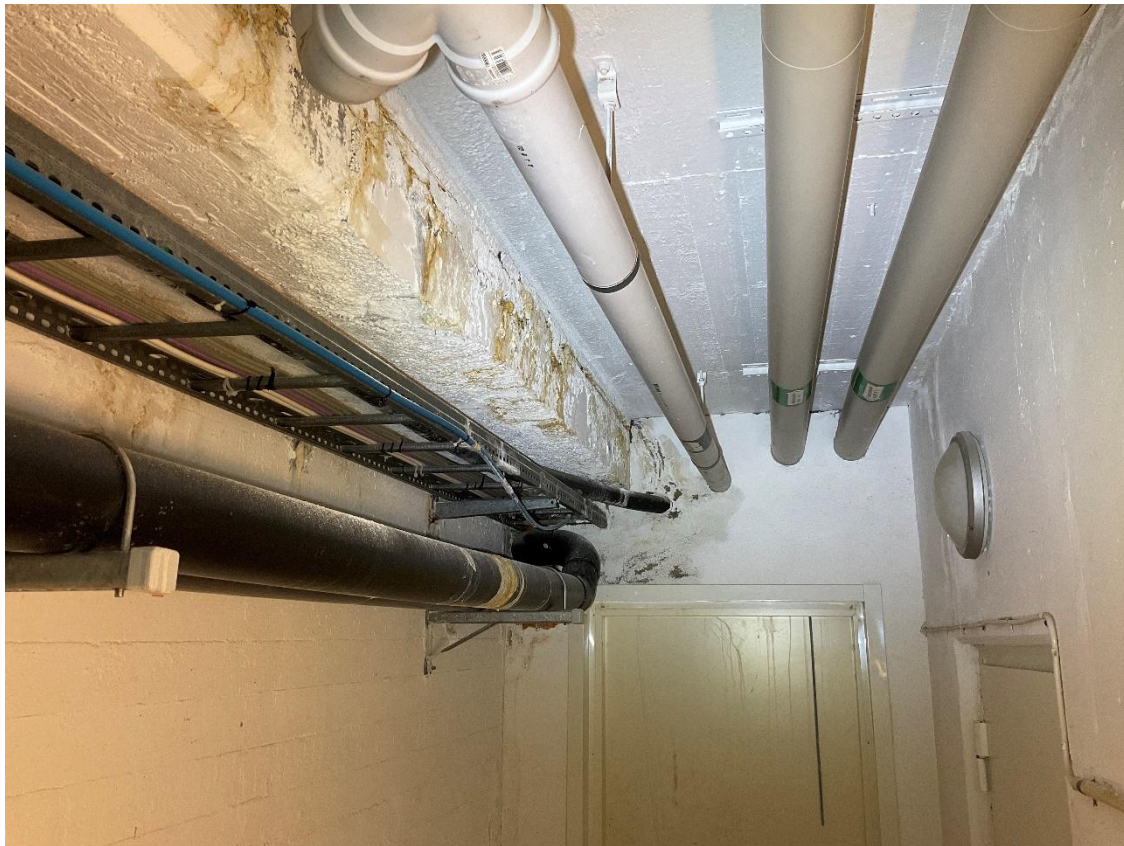

Bild 109

Bild 110

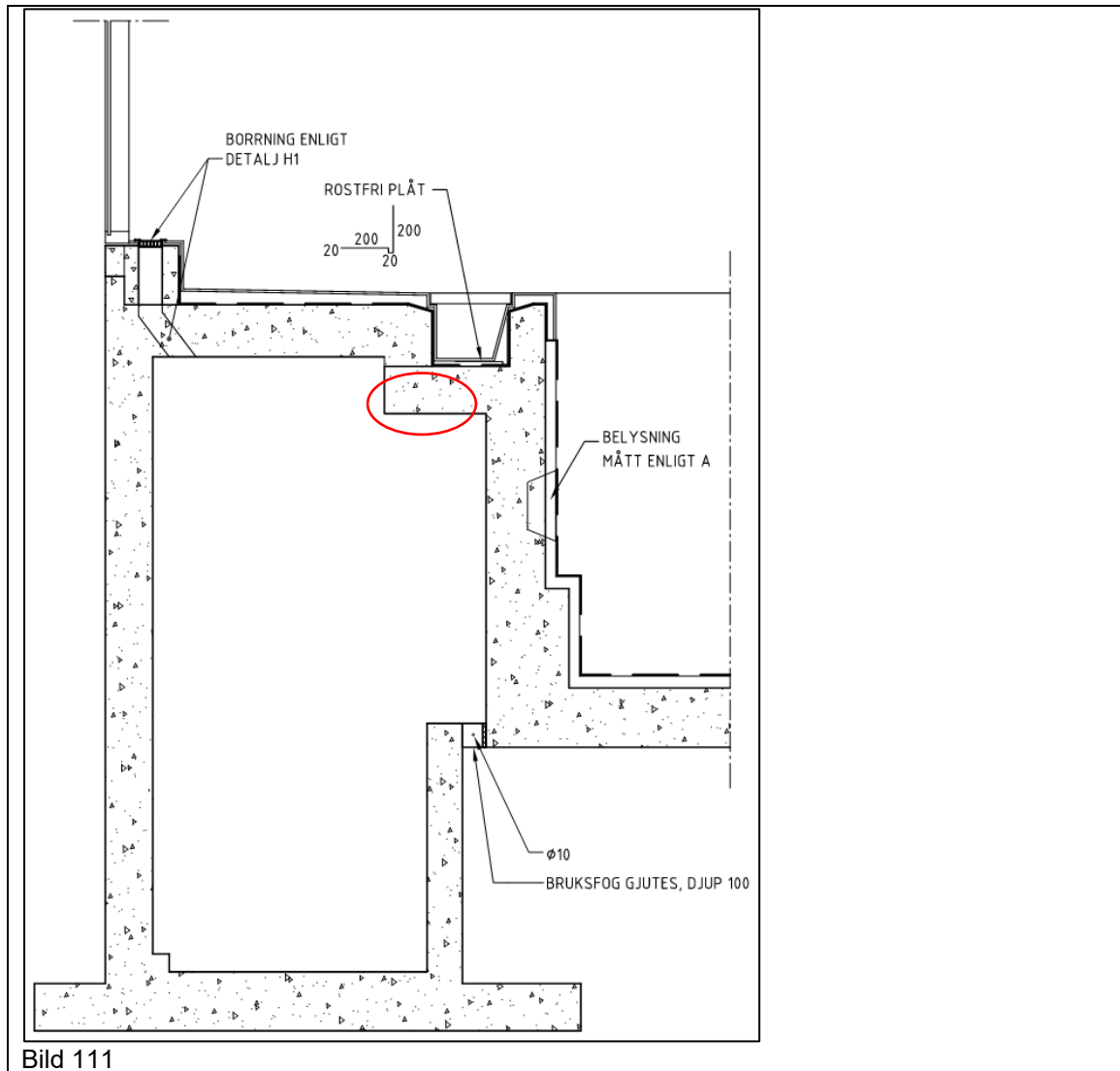

Bild 112

Bild 113

Bild 114

Bild 115

Bild 116

Bild 117

Bild 118

Bild 119

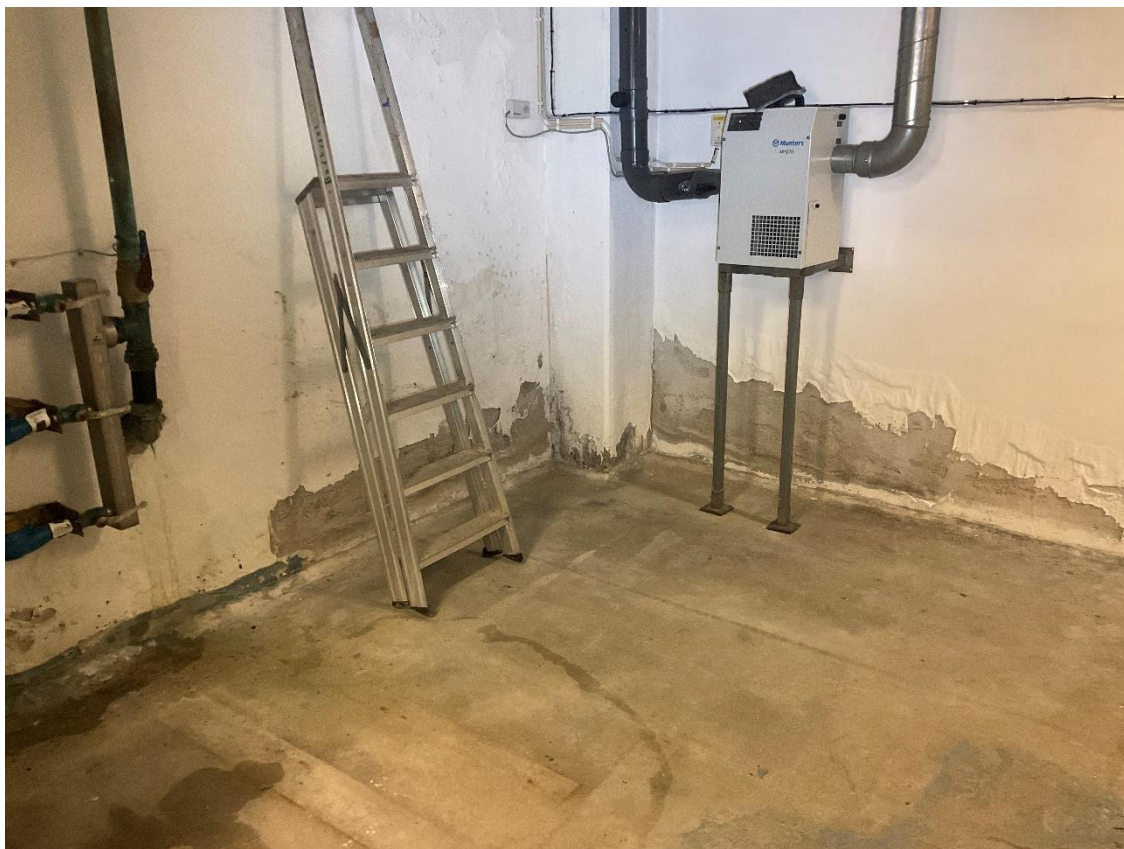

Bild 120

4. Bassängrum, Bottenplan

Bild 130

Bild 131

Bild 132

Bild 133

Bild 134

1. Fläktrum, Takplan

Bild 140

1. Teknik, Källarplan

Bild 201

Bild 202

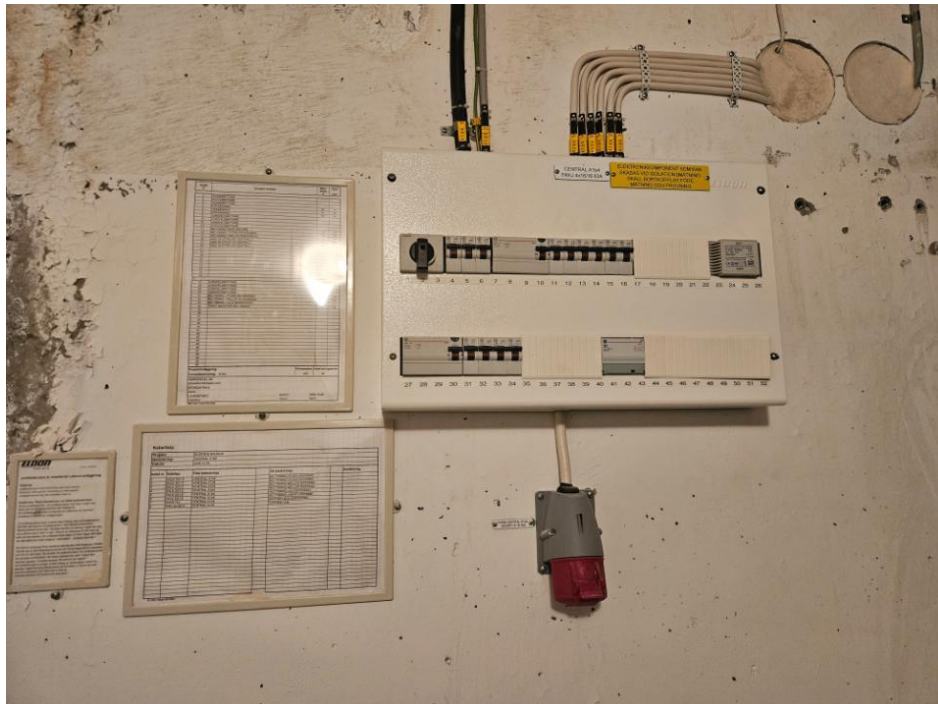

Bild 203

Bild 204

Bild 205

Bild 206

Bild 207

Bild 208

Bild 209

Bild 210

2. Omlädnig, Källarplan

Bild 211

Bild 212

3. Omklädning, Botten

Bild 213

Bild 214

4. Bassängrum, Bottenplan

Bild 215

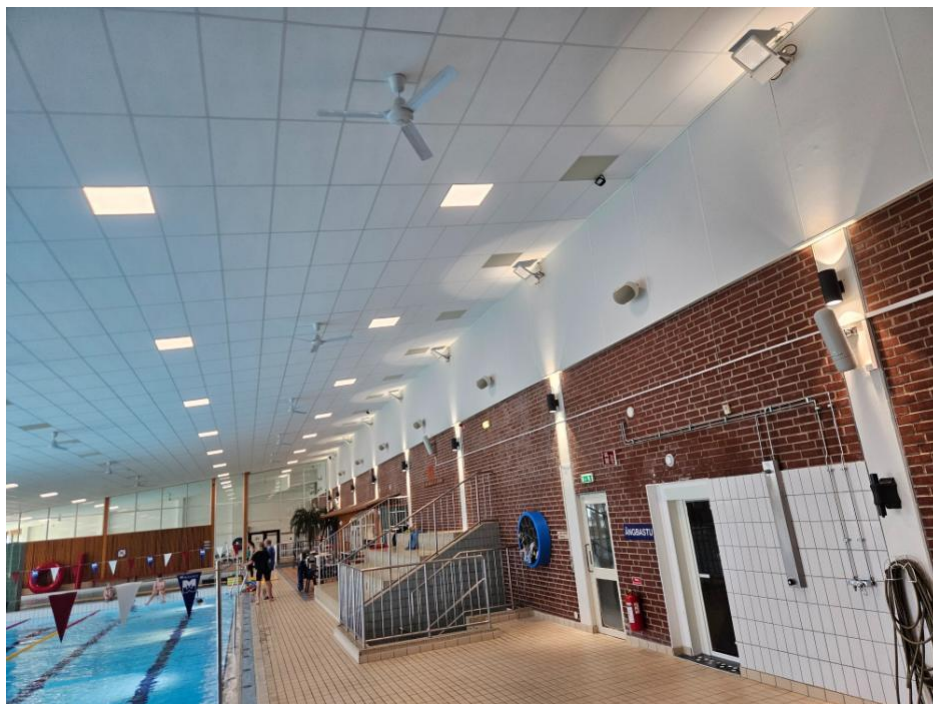

Bild 216

Bild 217

Bild 218

Bild 219

2. Fläktrum, Takplan

Bild 220

Bild 221

1. Teknik, Källarplan

Bild 300

Bild 301

Bild 302

Bild 303

Bild 304

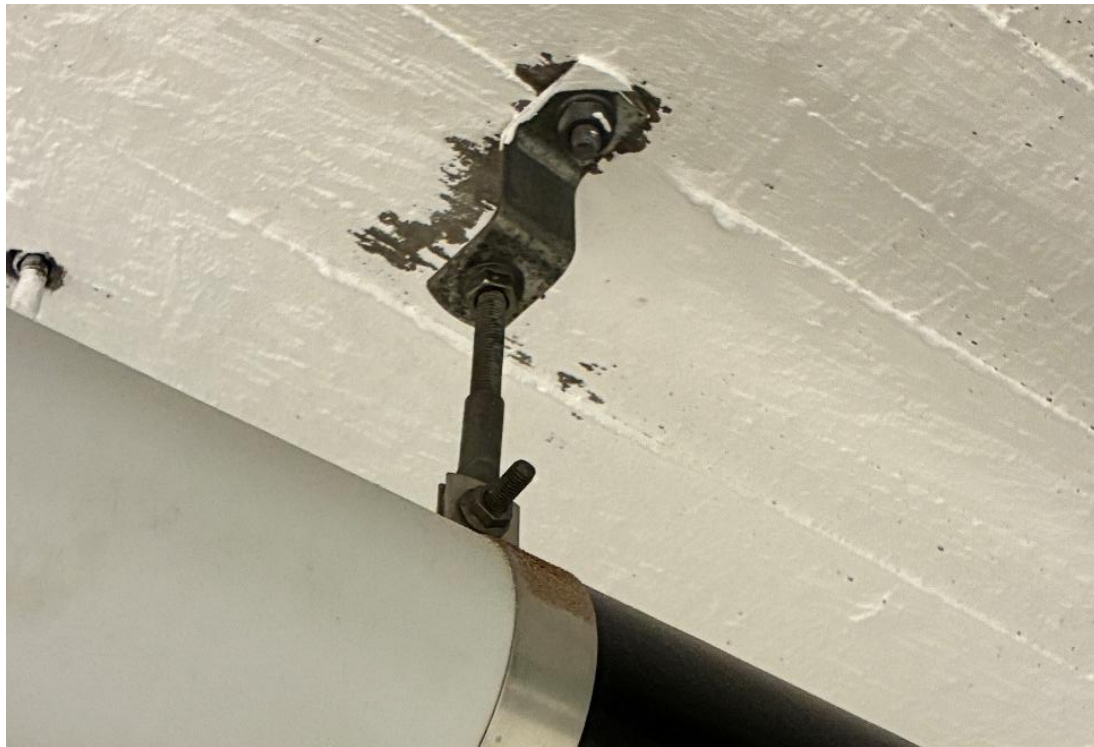

Bild 305

Bild 306

Bild 307

Bild 308

Bild 309

2. Omklädning, Källarplan

Bild 310

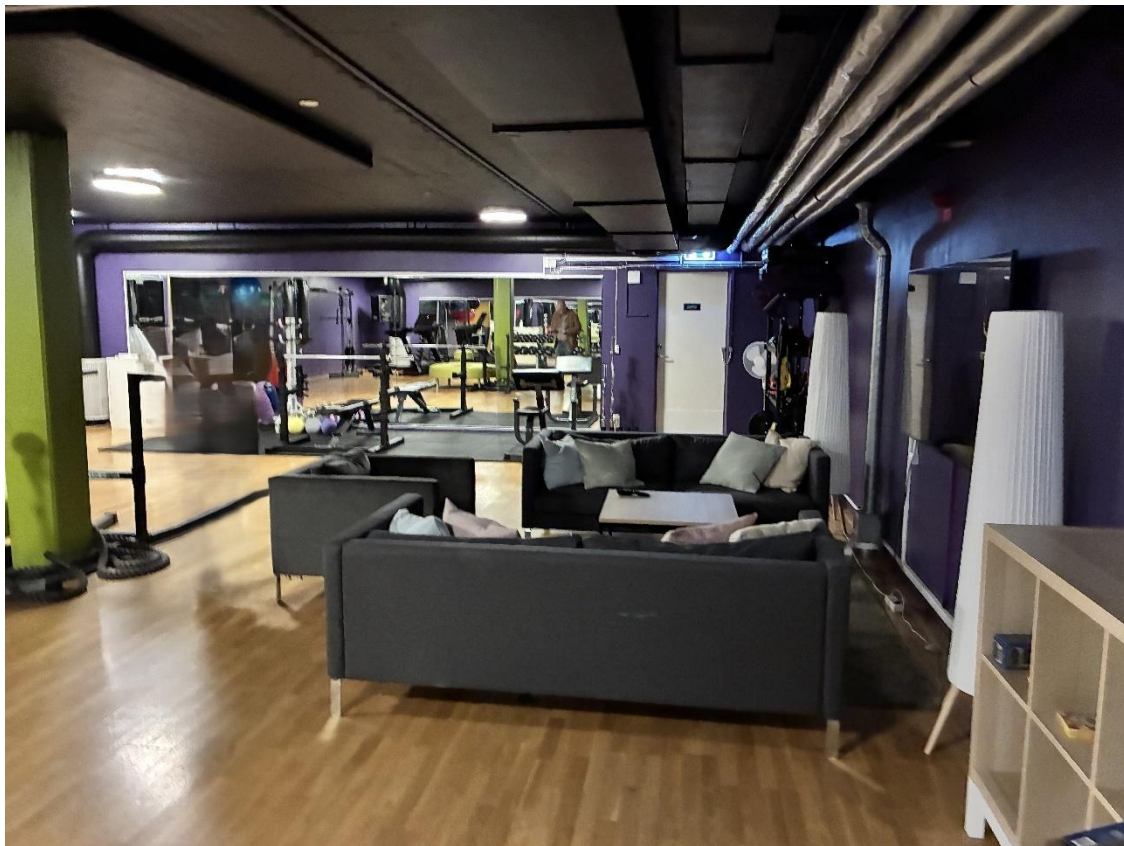

Bild 311

Bild 312

Bild 313

Bild 314

Bild 315

3. Omklädning, Botten

Bild 320

Bild 321

Bild 322

Bild 323

Bild 324

Bild 325

Bild 326

4. Bassängrum, Bottenplan

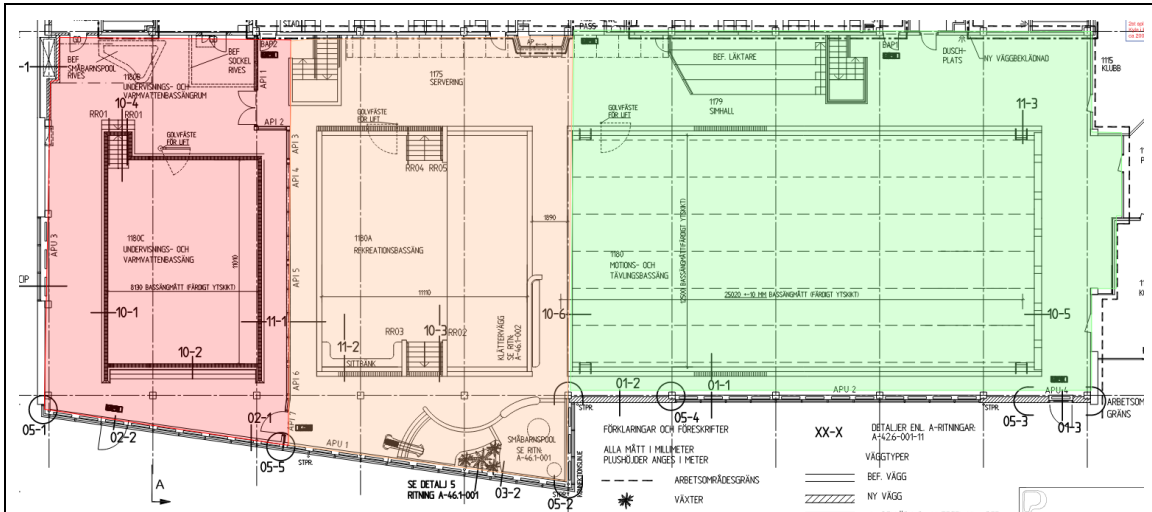

Bild 340

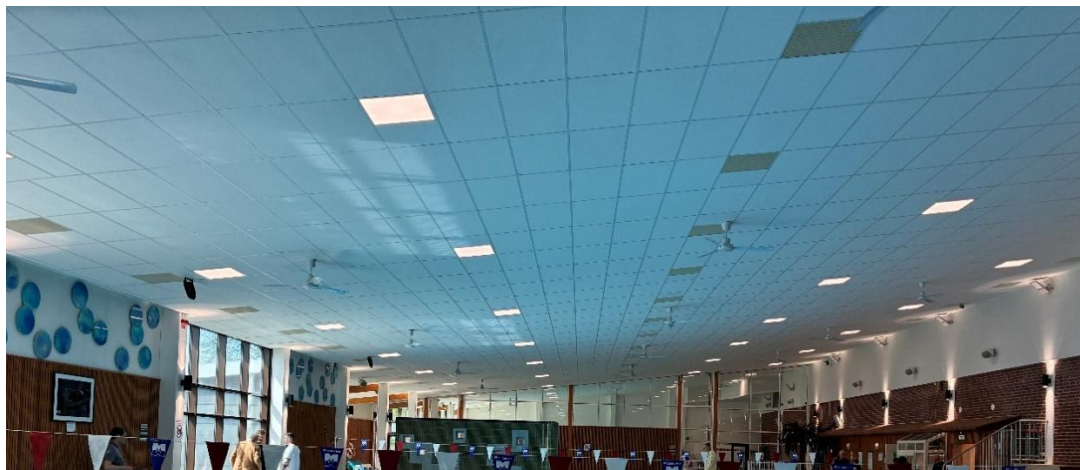

Bild 341

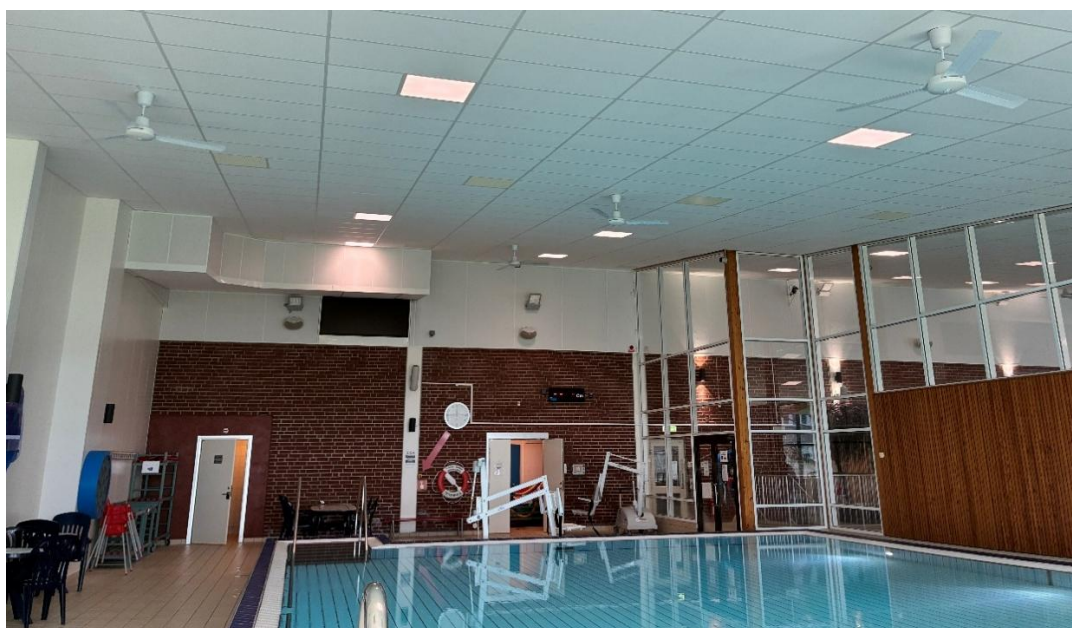

Bild 342

Bild 343

Bild 344

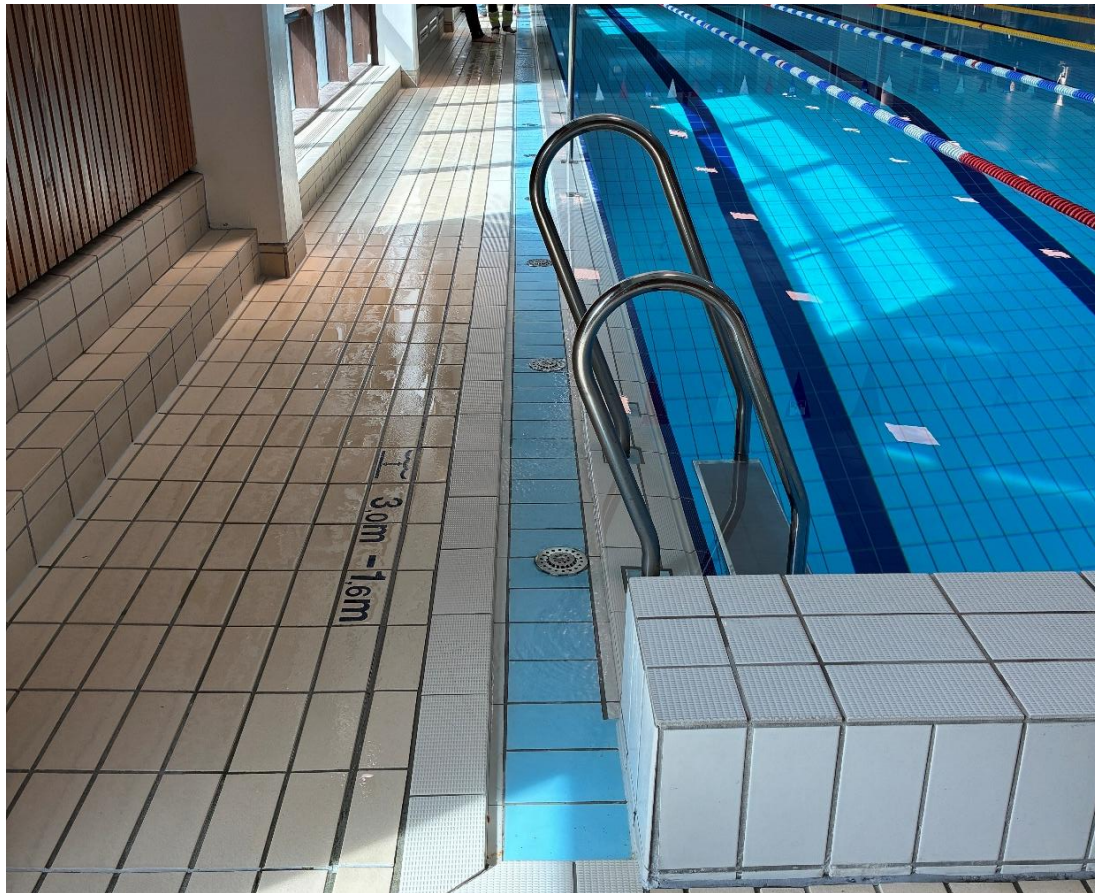

Bild 345

Bild 346

5. Bassängrum, Bottenplan

Bild 350

Bild 351

Bild 352

Bild 353

Bild 354

Bild 355

Bild 356

Bild 357

Bild 358

Bild 359

Bild 360

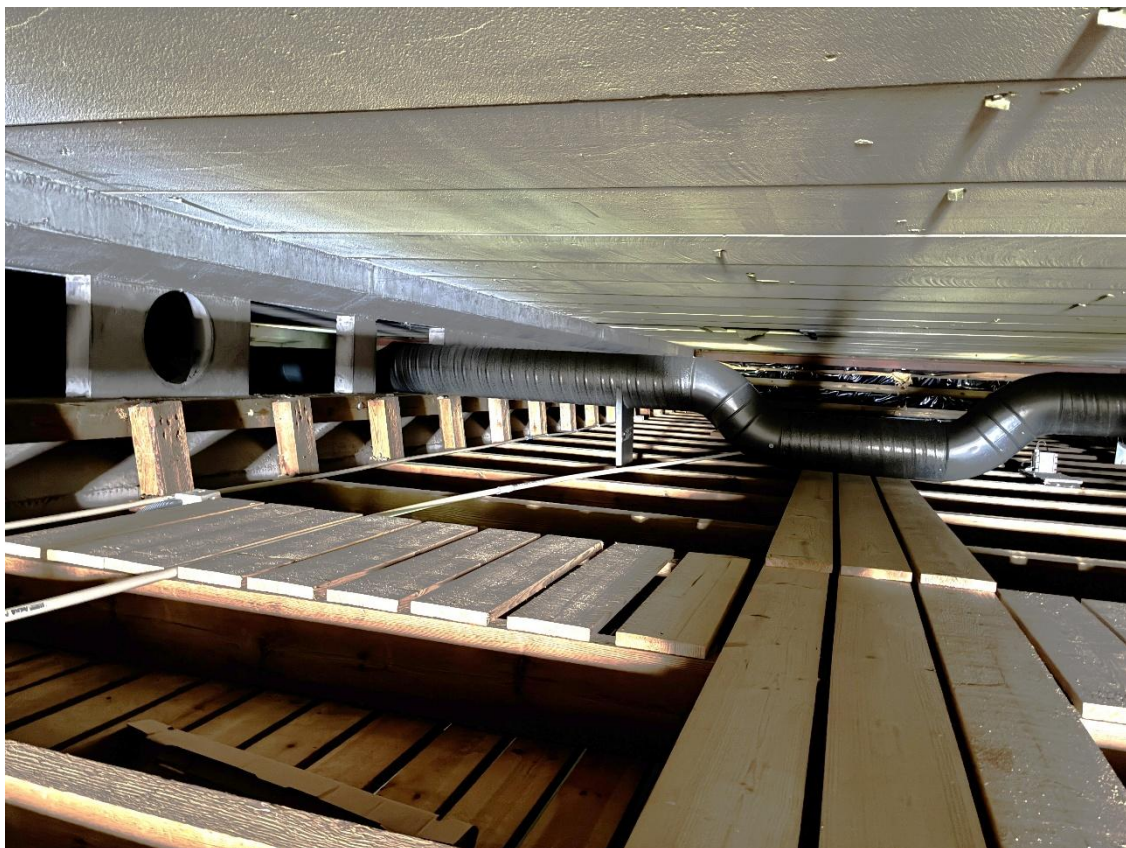

Bild 361

Bild 362

Bild 363

Bild 364

Bild 365

Bild 366

Bild 401

Bild 402

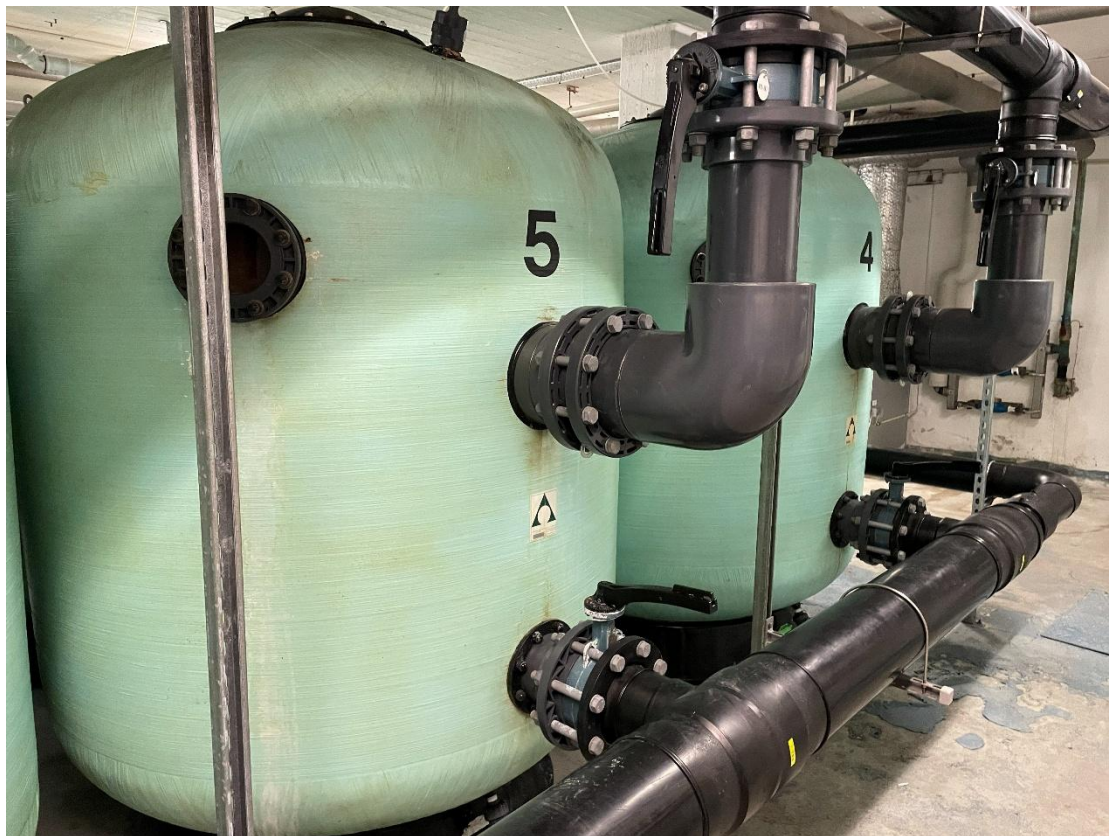

Bild 403

Bild 404

Bild 405

Bild 406

Bild 407

Bild 408

Bild 409

Bild 410

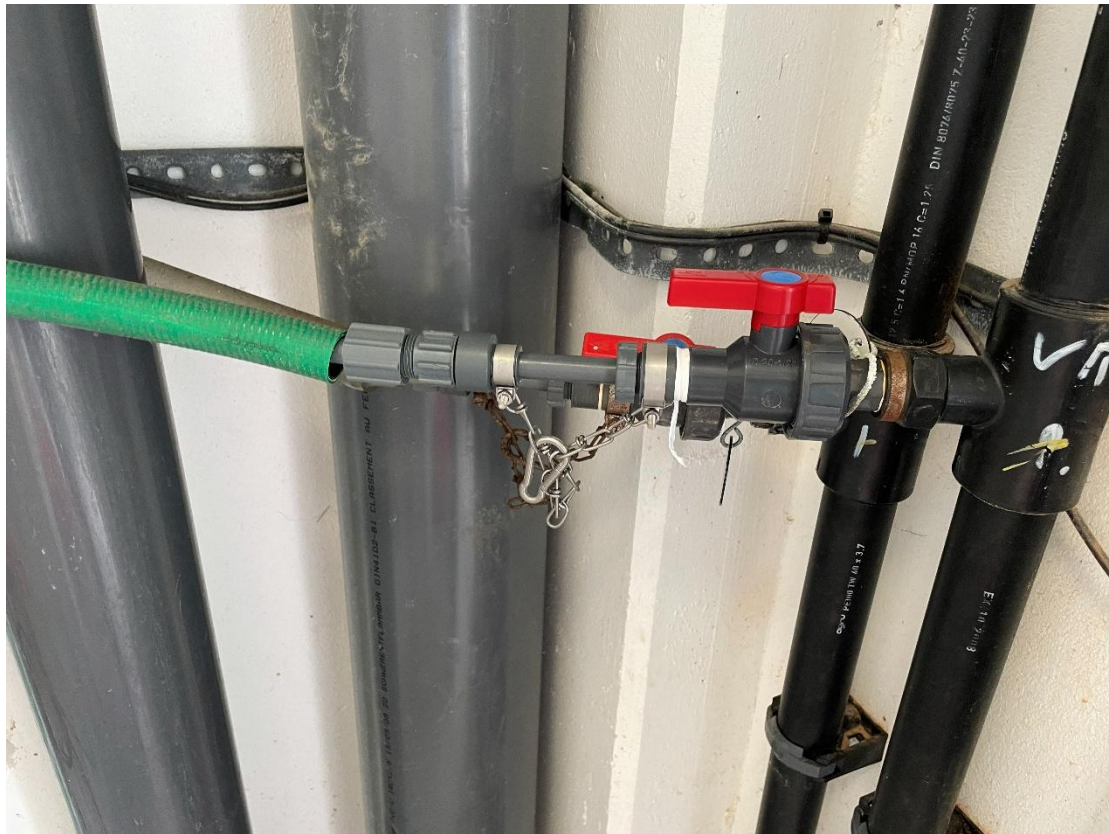

Bild 411

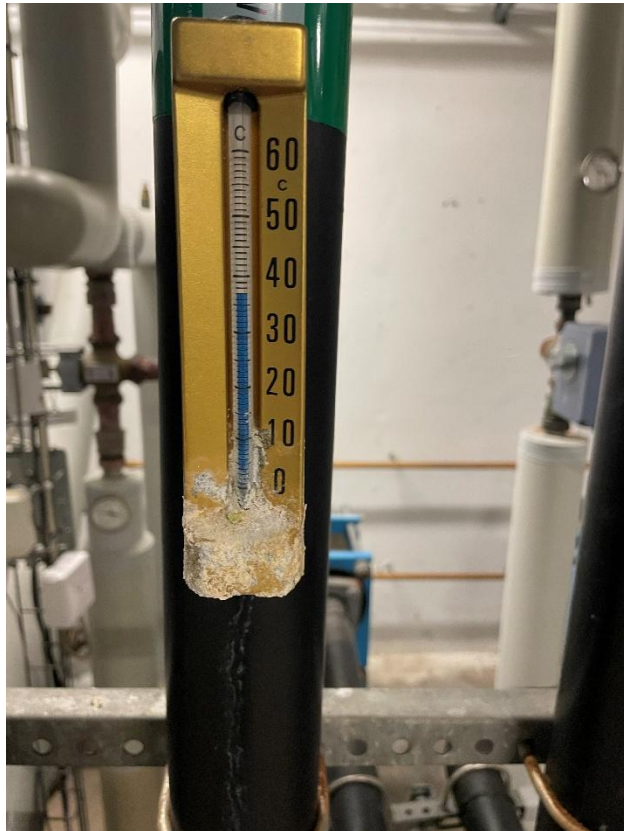

Bild 412

Bild 413

§117

Revidering av Riktlinjer för pension för förtroendevalda utifrån OPF-KR 26

2026/201

Beskrivning av ärendet

SKR:s styrelse har den 19 december 2025 antagit förslag till nya bestämmelser för omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda – OPF-KR 26.

Reglerna gäller för uppdrag som tillträds efter valet 2026 eller senare och är indelade i fyra kapitel: inledande bestämmelser, omställningsstöd, pensionsbestämmelser och familjeskydd.

Följande förändringar införs

Omställningsstöd:

- En ny regel införs som utesluter omställningsstöd vid fängelsedom på två år eller mer.
- Tid hos annan uppdragsgivare får räknas in i kvalifikationstid.
- Samordning med all inkomst redan från första året, med fribelopp motsvarande en tolfedel av prisbasbeloppet.

Pension:

- Ingen utbetalning av belopp under 250 kr per år.
- Kortare utbetalningstid (minst 10 år) möjlig.
- Tidigaste uttag vid 62 år, automatisk utbetalning vid 70 år.
- Sambobegreppet förtydligas.

Familjeskydd:

- Endast ett helt familjeskydd kan betalas ut, även vid flera uppdrag.
- Sambobegreppet klargörs.
- En ny försäkringsteknisk bilaga med uppdaterade delningstal samt en reviderad kommentar som förtydligar och stärker dokumentets vägledande funktion är också antagna.

Rekommendationer om ikraftträdande

SKR rekommenderar att OPF-KR 26 antas med ikraftträdande den 15 oktober 2026. Datumet är valt för att sammanfalla med starten av en ny mandatperiod. Syftet är att undvika förändringar av villkor under pågående mandatperiod och skapa förutsägbarhet och likvärdighet för de förtroendevalda.

Gällande avtal OPF-KR 25

I OPF-KR 25 är första årets ekonomiska omställningsstöd samordningsfritt. Om man följer SKR:s rekommendation så kommer de som har omfattats av tidigare reglementen som avgår efter valet 2026 att ha samordning redan första året.

Kommunstyrelsen
2026-09-02

Hur hanteringen av de förtroendevalda som tillträdde efter valet 2022 och avgår vid valet 2026 ska ske behöver beslutas av kommunstyrelsen.

HR-chef Pernilla Gedda närvarar och svarar på frågor i ärendet och Pernilla bjuds in till kommunstyrelsens sammanträde 2026-09-02.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från HR-chef, 2026-06-24

Cirkulär 25:64 från SKR

SKR:s kommentarer till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26)

Riktlinjer för pension för förtroendevalda 2025-12-03

Förslag nya Riktlinjer för pension för förtroendevalda, 2026-06-24

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar

att anta bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26) med tillhörande bilagor att gälla från 2026-10-15.

att anta revideringen av Riktlinjer för pension för förtroendevalda utifrån bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26) med tillhörande bilaga att gälla från 2026-10-15.

att de förtroendevalda som nytillträder efter valet 2026 kommer att tillhöra OPF-KR 26.

att de förtroendevalda som omfattats av OPF-KR 25 och som fortsätter som förtroendevald efter valet 2026 tillhör OPF-KR 26.

att de förtroendevalda som tillträdde efter valet 2022 och avslutar uppdrag vid valet 2026 kommer att omfattas av OPF-KR 25 och därmed inte ha samordning av det ekonomiska omställningsstödet,

att motsvarande ändringar görs i arvodesbestämmelserna.

Beslut skickas till

HR-avdelningen

HRSC

Kansliavdelningen

§145

Revidering av Riktlinjer för pension för förtroendevalda utifrån OPF-KR 26

2026/201

Beskrivning av ärendet

SKR:s styrelse har den 19 december 2025 antagit förslag till nya bestämmelser för omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda – OPF-KR 26.

Reglerna gäller för uppdrag som tillträds efter valet 2026 eller senare och är indelade i fyra kapitel: inledande bestämmelser, omställningsstöd, pensionsbestämmelser och familjeskydd.

Följande förändringar införs

Omställningsstöd:

- En ny regel införs som utesluter omställningsstöd vid fängelsedom på två år eller mer.
- Tid hos annan uppdragsgivare får räknas in i kvalifikationstid.
- Samordning med all inkomst redan från första året, med fribelopp motsvarande en tolfedel av prisbasbeloppet.

Pension:

- Ingen utbetalning av belopp under 250 kr per år.
- Kortare utbetalningstid (minst 10 år) möjlig.
- Tidigaste uttag vid 62 år, automatisk utbetalning vid 70 år.
- Sambobegreppet förtydligas.

Familjeskydd:

- Endast ett helt familjeskydd kan betalas ut, även vid flera uppdrag.
- Sambobegreppet klargörs.
- En ny försäkringsteknisk bilaga med uppdaterade delningstal samt en reviderad kommentar som förtydligar och stärker dokumentets vägledande funktion är också antagna.

Rekommendationer om ikraftträdande

SKR rekommenderar att OPF-KR 26 antas med ikraftträdande den 15 oktober 2026. Datumet är valt för att sammanfalla med starten av en ny mandatperiod. Syftet är att undvika förändringar av villkor under pågående mandatperiod och skapa förutsägbarhet och likvärdighet för de förtroendevalda.

Gällande avtal OPF-KR 25

I OPF-KR 25 är första årets ekonomiska omställningsstöd samordningsfritt. Om man följer SKR:s rekommendation så kommer de som har omfattats av tidigare reglementen som avgår efter valet 2026 att ha samordning redan första året.

Kommunstyrelsens arbetsutskott
2026-08-20

Hur hanteringen av de förtroendevalda som tillträdde efter valet 2022 och avgår vid valet 2026 ska ske behöver beslutas av kommunstyrelsen.

HR-chef Pernilla Gedda närvarar och svarar på frågor i ärendet och Pernilla bjuds in till kommunstyrelsens sammanträde 2026-09-02.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från HR-chef, 2026-06-24

Cirkulär 25:64 från SKR

SKR:s kommentarer till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26)

Riktlinjer för pension för förtroendevalda 2025-12-03

Förslag nya Riktlinjer för pension för förtroendevalda, 2026-06-24

Beslut

Arbetsutskottet föreslår Kommunstyrelsen att Kommunfullmäktige beslutar

att anta bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26) med tillhörande bilagor att gälla från 2026-10-15.

att anta revideringen av Riktlinjer för pension för förtroendevalda utifrån bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26) med tillhörande bilaga att gälla från 2026-10-15.

att de förtroendevalda som nyttillträder efter valet 2026 kommer att tillhöra OPF-KR 26.

att de förtroendevalda som omfattats av OPF-KR 25 och som fortsätter som förtroendevald efter valet 2026 tillhör OPF-KR 26.

att de förtroendevalda som tillträdde efter valet 2022 och avslutar uppdrag vid valet 2026 kommer att omfattas av OPF-KR 25 och därmed inte ha samordning av det ekonomiska omställningsstödet.

Beslut skickas till

HR-avdelningen

HRSC

Kansliavdelningen

Kommunstyrelsen
Kommunledningsförvaltningen
HR-avdelningen
Pernilla Gedda
HR-chef

Revidering av Riktlinjer för pension för förtroendevalda utifrån OPF-KR 26

2026/201

Beskrivning av ärendet

SKR:s styrelse har den 19 december 2025 antagit förslag till nya bestämmelser för omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda – OPF-KR 26.

Reglerna gäller för uppdrag som tillträds efter valet 2026 eller senare och är indelade i fyra kapitel: inledande bestämmelser, omställningsstöd, pensionsbestämmelser och familjeskydd.

Följande förändringar införs

Omställningsstöd:

- En ny regel införs som utesluter omställningsstöd vid fängelsedom på två år eller mer.
- Tid hos annan uppdragsgivare får räknas in i kvalifikationstid.
- Samordning med all inkomst redan från första året, med fribelopp motsvarande en tolfedel av prisbasbeloppet.

Pension:

- Ingen utbetalning av belopp under 250 kr per år.
- Kortare utbetalningstid (minst 10 år) möjlig.
- Tidigaste uttag vid 62 år, automatisk utbetalning vid 70 år.
- Sambobegreppet förtydligas.

Familjeskydd:

- Endast ett helt familjeskydd kan betalas ut, även vid flera uppdrag.
- Sambobegreppet klargörs.
- En ny försäkringsteknisk bilaga med uppdaterade delningstal samt en reviderad kommentar som förtydligar och stärker dokumentets vägledande funktion är också antagna.

Rekommendationer om ikraftträdande

SKR rekommenderar att OPF-KR 26 antas med ikraftträdande den 15 oktober 2026. Datumet är valt för att sammanfalla med starten av en ny mandatperiod. Syftet är att undvika förändringar av villkor under pågående mandatperiod och skapa förutsägbarhet och likvärdighet för de förtroendevalda.

Gällande avtal OPF-KR 25

I OPF-KR 25 är första årets ekonomiska omställningsstöd samordningsfritt. Om man följer SKR:s rekommendation så kommer de som har omfattats av tidigare reglementen som avgår efter valet 2026 att ha samordning redan första året.

Hur hanteringen av de förtroendevalda som tillträdde efter valet 2022 och avgår vid valet 2026 ska ske behöver beslutas av kommunstyrelsen.

Hållbar utveckling

Checklistan är beaktad.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från HR-chef, 2026-06-24

Cirkulär 25:64 från SKR

SKR:s kommentarer till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26)

Riktlinjer för pension för förtroendevalda 2025-12-03

Förslag nya Riktlinjer för pension för förtroendevalda, 2026-06-24

Förvaltningens förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår Kommunstyrelsen besluta

att anta bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26) med tillhörande bilagor att gälla från 2026-10-15.

att anta revideringen av Riktlinjer för pension för förtroendevalda utifrån bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26) med tillhörande bilaga att gälla från 2026-10-15.

att de förtroendevalda som nytillträder efter valet 2026 kommer att tillhöra OPF-KR 26.

att de förtroendevalda som omfattats av OPF-KR 25 och som fortsätter som förtroendevald efter valet 2026 tillhör OPF-KR 26.

att de förtroendevalda som tillträdde efter valet 2022 och avslutar uppdrag vid valet 2026 kommer att omfattas av OPF-KR 25 och därmed inte ha samordning av det ekonomiska omställningsstödet.

Beslut skickas till

HR-avdelningen

HRSC

Kansliavdelningen

Pernilla Gedda
HR-chef

Tomas Rikse
Kommundirektör

UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATABASEN

Cirkulärnr: 25:64
Diariernr: SKR2025/03580
Handläggare: Victoria Bergner
Ämnesord: Förtroendevalda, Pension
Avdelning: Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet: Förhandlingssektionen
Extern medverkan: -
Datum: 2025-12-10
Mottagare: Kommunstyrelsen, Regionstyrelsen
Rubrik: Cirkulär - OPF-KR 26
Ersätter: -
Bilaga: Bilaga 1 - OPF-KR 26
Bilaga 2 - Kommentar till OPF-KR 26
Bilaga 3 - Delningstal OPF-KR 26

Sammanfattning

SKR:s styrelse har den 19 december 2025 antagit förslag till nya bestämmelser för omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda – OPF-KR 26. Reglerna gäller för uppdrag som tillträds efter valet 2026 eller senare och är indelade i fyra kapitel: inledande bestämmelser, omställningsstöd, pensionsbestämmelser och familjeskydd.

Följande förändringar införs:

Omställningsstöd: En ny regel införs som utesluter omställningsstöd vid fängelsedom på två år eller mer.

Tid hos annan uppdragsgivare får räknas in i kvalifikationstid.

Samordning med all inkomst redan från första året, med fribelopp motsvarande en tolfedel av prisbasbeloppet.

Pension:

Ingen utbetalning av belopp under 250 kr per år.

Kortare utbetalningstid (minst 10 år) möjlig.

Tidigaste uttag vid 62 år, automatisk utbetalning vid 70 år.

Sambobegreppet förtydligas.

Familjeskydd:

Endast ett helt familjeskydd kan betalas ut, även vid flera uppdrag.

Sambobegreppet klargörs.

En ny **försäkringsteknisk bilaga** med uppdaterade delningstal samt en reviderad **kommentar** som förtydligar och stärker dokumentets vägledande funktion är också antagna.

OPF-KR 26

Sveriges Kommuner och Regioners styrelse har den 19 december 2025 antagit förslag till nya bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd till förtroendevalda (OPF-KR) för att kunna tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett (eller flera) uppdrag efter valet 2026 eller senare. Den nya versionen benämns OPF-KR 26.

Förslag till OPF-KR 26 är utformat med utgångspunkt att ett förtroendeuppdrag inom kommuner och regioner utgör en viktig del av den demokratiska strukturen och därför kräver särskilda villkor anpassade för uppdraget.

OPF-KR 26 är fortsatt indelat i fyra kapitel; inledande bestämmelser, omställningsstöd, pensionsbestämmelser samt familjeskydd.

Förslaget innehåller i korthet följande förändringar:

Kapitel 2, bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda.

En ny § 2a införs som ger rätt till att neka omställningsstöd om den förtroendevalde döms till fängelse i två år eller mer.

Tid i uppdrag hos annan uppdragsgivare som tillämpar OPF-KR 26 eller tidigare får tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid för ekonomiskt omställningsstöd samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Samordningsreglerna gällande ekonomiskt omställningsstöd samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd förändras i §7. Omställningsstöden föreslås samordnas med all förvärvsinkomst och/eller annan inkomst från och med det första året med omställningsstöd. Av administrativa skäl föreslås att från samordningen undanta ett fribelopp som per månad motsvarar en tolfedel av samma års prisbasbelopp.

Kapitel 3, pensionsbestämmelser

Belopp understigande 250 kronor avseende ett kalenderår utbetalas inte. I tidigare versioner av OPF-KR justerades beloppet årligen genom indexering, men denna rutin har av administrativa skäl tagits bort.

En möjlighet till kortare utbetalningstid av pensionsbehållningen om minst 10 år har införts.

Tidigaste ålder för uttag av pensionsbehållning har justerats till 62 år.

En regel om automatisk utbetalning av pensionsbehållningen vid 70 år har också införts. Detta för att pensionsbehållningen inte ska glömmas bort.

Sambobegreppet förtydligas med hänvisning till sambolagen i § 11, efterlevandeskydd.

Kapitel 4, familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

I §3 införs en regel om att endast ett helt familjeskydd kan falla ut oavsett om man har flera uppdrag hos flera uppdragsgivare.

I ny anmärkning till § 4 har sambobegreppet förtydligats.

Kommentaren till OPF-KR 26

Kommentaren till OPF-KR 26 har reviderats i syfte att förtydliga och öka dess vägledande funktion.

Övrigt

En uppdaterad försäkringsteknisk bilaga med nya delningstal har införts och ersätter den tidigare från 2014. Bilagan har moderniserats och beskriver bland annat hur pensionsbehållningen ska räknas upp i högre åldrar.

SKR rekommenderar att lokalt antagande av OPF-KR 26 görs med ikraftträdandedatum tidigast från och med 15 oktober 2026.

Förslag till lokala beslut

I enlighet med Sveriges Kommuner och Regioners styrelses beslut föreslås:

att anta bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26) med tillhörande bilagor.

Frågor med anledning av detta cirkulär besvaras av Victoria Bergner.

SLUT UPPGIFTER FÖR CIRKULÄRDATAASEN

Sveriges Kommuner och Regioner
Avdelningen för arbetsgivarpolitik

Jeanette Hedberg

Victoria Bergner

Bilagor:

Bilaga 1 - OPF-KR 26

Bilaga 2 - Kommentar till OPF-KR 26

Bilaga 3 - Delningstal OPF-KR 26

Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26)

Inledning

I kommentaren till OPF-KR 26 behandlas de föreslagna bestämmelserna om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda. Kommentaren följer samma struktur som OPF-KR 26.

OPF-KR 26 är utformat för att tillämpas på förtroendevalda som tillträder ett eller flera uppdrag för första gången efter valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller i vissa delar även för förtroendevalda som tidigare inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra pensionsbestämmelser för förtroendevalda. OPF-KR 26 ersätter samtliga av de tidigare regelverken OPF-KR 25, OPF-KL 18 och OPF-KL 14.

En uppdaterad försäkringsteknisk bilaga har införts och ersätter den tidigare från 2014. Bilagan har moderniserats och beskriver bland annat hur pensionsbehållningen räknas upp i högre åldrar.

Kommuner, regioner och kommunalförbund som ännu inte har antagit OPF-KR (eller tidigare OPF-KL) bör notera att de framtagna kommentarerna och riktlinjerna för tillämpning bygger på antagandet att OPF-KL 14, OPF-KL 18 och/eller OPF-KR 25 redan är antagna.

SKR rekommenderar att OPF-KR 26 antas med ikraftträdande den 15 oktober 2026. Datumet är valt för att sammanfalla med starten av en ny mandatperiod. Syftet är att undvika förändringar av villkor under pågående mandatperiod och skapa förutsägbarhet och likvärdighet för de förtroendevalda.

Definitioner och förklaringar i OPF-KR 26

Förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen (2017:725)	<i>”Med förtroendevalda avses i denna lag ledamöter och ersättare i fullmäktige, nämnder och fullmäktigeberedningar, de som fullgör förtroendeuppdrag som anges i 2 § första stycket samt revisorer.</i> <i>Med förtroendevalda avses också ledamöter och ersättare i den beslutande församlingen, förbundsstyrelsen eller någon annan nämnd, de beslutande församlingarnas beredningar samt revisorer i ett kommunalförbund.”</i>
Fullmäktige	Med fullmäktige avses kommunfullmäktige, regionfullmäktige samt förbundsfullmäktige.

Lokal pensionsmyndighet	Det beslutande organ, eller funktion, som ska ha till uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 26. Den lokala pensionsmyndigheten kan vara fullmäktige eller kommunstyrelsen men kan också delegeras till exempelvis arvodesberedningen eller tjänstefunktion.
Fullgör uppdrag på betydande del av heltid	Med <i>betydande del av heltid</i> , avses sammanlagt minst 40 procent av en heltidstjänst. Att <i>betydande del</i> anges till 40 procent är en uttolkning av kommunallagen.
Förvärvsinkomst	Med förvärvsinkomst, och andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, avses sådana inkomstslag som anges - i 59 kap. socialförsäkringsbalken (SFB) t.ex. sjukpenning, föräldrapenningförmåner, inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning samt enligt Skatteverkets definition av förvärvsinkomst. All annan inkomst än kapitalinkomst är förvärvsinkomst. De vanligaste förvärvsinkomsterna är en på basis av ett arbetsförhållande erhållen lön och en inkomst som ska jämföras med denna samt pension. Även en i stället för denna inkomst erhållen inkomst, förmån eller ersättning, t.ex. arbetslöshetsdagpenning och dagtraktamente av olycksfallsförsäkring, är förvärvsinkomst. Förvärvsinkomsten ansluter sig dock inte alltid till utförande av arbete, eftersom även t.ex. en förtäckt dividend är förvärvsinkomst. Förvärvsinkomst är enligt rättspraxisen också en garantiprovision (HFD 1994/2895). Av resultatet av näringsverksamhet och jordbruk kan även en del vara

	förvärvsinkomst. Av dessa inkomster avskiljs först kapitalinkomstandelen och resten beskattas som förvärvsinkomst. Även inkomstandelen för en delägare i en sammanslutning och den dividend som ett annat bolag än ett börsbolag har utbetalat indelas i en kapital- och förvärvsinkomstandel.
Pensionsgrundande inkomst	Den förtroendevaldes årsarvoden, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.
Mandatperiod	En mandatperiod är den period den förtroendevalde har sitt uppdrag. I Sverige utgör en politisk mandatperiod oftast fyra år och mandatperioden för kommunfullmäktige löper mellan valen från och med den 15 oktober valåret (kap 5 § 9 första stycket kommunallagen).

Cirkulär och övrig information avseende OPF-KR/KL

Cirkulär 25:64 – OPF-KR 26

Cirkulär 24:63 – OPF-KR 25

Cirkulär 18:31 – OPF-KL 18

Cirkulär 13:75 – OPF-KL 14

Arbetsgivarnytt nr 31/14

Arbetsgivarnytt nr 28/12

Övergripande om bestämmelserna

OPF-KR 26 omfattar förtroendevald som avses 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund.

OPF-KR 26 är utformat för tillämpning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund. För att bestämmelserna ska äga giltighet krävs ett lokalt antagande av fullmäktige. OPF-KR 26 utgår från den enskilda kommunen, regionen eller kommunalförbundet. Med ”tidigare uppdrag” avses i kommentaren uppdrag hos samma uppdragsgivare och ska inte sammanblandas med uppdrag hos annan uppdragsgivare.

Bestämmelserna i OPF-KR 26 ska underlätta och möjliggöra för förtroendevald att förena arbetsliv och uppdrag och bestämmelserna har i möjligaste mån anpassats till de pensions- och omställningsavtal som gäller för anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund.

Kommunala aktiebolag

Styrelseledamöter i kommunala aktiebolag omfattas inte av bestämmelserna i OPF-KR 26, villkor för styrelseledamöter regleras i första hand genom aktiebolagslagen. Det är dock möjligt att besluta om en modell som ger förmåner eller nivåer liknande OPF-KR 26 även för kommunala aktiebolag. Om ett sådant beslut fattas måste man beakta att aktiebolagslagen och kommunallagen är två separata regelverk med olika krav och principer. Konsekvenserna av att införa OPF-KR 26-liknande villkor inom ramen för aktiebolagslagen har inte utretts, vilket innebär att rättsliga och praktiska effekter är mycket osäkra.

Om en kommun eller region ändå väljer att slå samman uppdrag och ersättningar för förtroendeuppdrag och styrelsearbete i kommunala aktiebolag rekommenderas att en ersättningspolicy utarbetas och dokumenteras som tillägg till OPF-KR 26. Tillägget bör tydligt beskriva hur OPF-KR 26 ska tillämpas, inklusive om förmåner som omställningsstöd omfattar hela uppdraget – även den del som avser styrelsearbete i kommunala aktiebolag.

Bestämmelserna är indelade i fyra kapitel; inledande bestämmelser, bestämmelser om omställningsstöd, pensionsbestämmelser samt familjeskydd.

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

Att inneha ett förtroendeuppdrag är förenat med särskilda förutsättningar. Ett politiskt uppdrag utgör inte en anställning, och den förtroendevalde är således inte anställd av kommunen, regionen eller kommunalförbundet. Den förtroendevalde omfattas därför inte av bestämmelser i lagstiftning som reglerar arbetsmarknaden, exempelvis semester, arbetstid, anställningsskydd eller tjänstepension. Förtroendeuppdraget innebär att den förtroendevalde verkar i en miljö där olika samhällsintressen behöver balanseras. Det kan i vissa fall medföra en viss distans till den lokala arbetsmarknaden.

Mot denna bakgrund är det rimligt att den som lämnar ett förtroendeuppdrag också erbjuds stöd för att hitta en ny väg tillbaka till arbetslivet. Med hänsyn till att de förtroendevalda har olika bakgrund och varierande förutsättningar är det av vikt att säkerställa att adekvata stöd- och återgångsmöjligheter finns.

Omställningsbestämmelserna i OPF-KR 26 syftar till en aktiv omställning genom riktade insatser och tidsbegränsade ekonomiska stöd, med målet att öka möjligheterna för individen att utvecklas och gå vidare i sin karriär efter slutfört uppdrag.

I OPF-KR 26 justeras samordningsreglerna gällande ekonomiskt omställningsstöd samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd. Omställningsstöden ska samordnas med

all förvärvsinkomst och/eller annan inkomst från och med det första året med omställningsstöd.

I OPF-KR 26 införs även förslag till regler om nekad rätt till omställningsstöd. Fullmäktige ges möjlighet att besluta att en förtroendevald inte ska ha rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5 i bestämmelserna.

Pensionsbestämmelser

Pensionsbestämmelserna för sektorns förtroendevalda klassificeras inte som tjänstepensionsförsäkring eftersom det inte föreligger något anställningsförhållande mellan kommunen, regionen eller kommunalförbundet och den förtroendevalde. För att möjliggöra tjänstepension för förtroendevalda krävs en ändring av nuvarande skattelagstiftning. Förmåner i pensionsbestämmelserna motsvarar i stora delar pensionsavtalet AKAP-KR och strukturen i regelverket följer av AKAP-KR. Intjänandet till den avgiftsbestämda pensionsbehållningen bygger på en livsinkomstprincip i uppdraget.

Någon nedre åldersgräns för att omfattas av bestämmelserna finns inte. Bestämmelserna gäller inte om den förtroendevalde tillträder ett uppdrag efter motsvarande i 32 a § lagen om anställningsskydd (LAS) angiven ålder.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

I OPF-KR 26 finns också ett familjeskydd. Familjeskyddet syftar till att de förtroendevalda i huvudsak ska ha samma skydd för efterlevande som anställda i sektorn.

Tidigare pensionssystem och övergångsbestämmelser

Förtroendevaldas pensionsvillkor i kommuner och regioner regleras utifrån olika pensionsbestämmelser som har förändrats över tid.

Vilket regelverk som gäller beror både på när uppdraget påbörjades och när och hur kommunen eller regionen antog nya bestämmelser. Äldre reglementen, såsom PBF (Pensionsbestämmelser för förtroendevalda) och PRF-KL (Pensionsreglemente för förtroendevalda i kommuner och landsting), bygger på förmånsbestämda principer där pensionen baseras på slutlig inkomst och tid i uppdraget. Senare regelverk, exempelvis OPF-KR 26, utgår istället från en livsinkomstprincip i uppdraget/uppdragen.

Tillämpning

Intjänande enligt äldre reglementen och OPF-KR 26 är kopplat till den organisation där uppdraget utförs. Vid nytt uppdrag hos ny uppdragsgivare bör OPF-KR 26 tillämpas.

De äldre reglerna upphör att gälla för en förtroendevald som frånträder sitt uppdrag utan att vara berättigad till pensionsförmån enligt dessa. Om rätt till pensionsförmån föreligger, fortsätter de äldre bestämmelserna att gälla (t.ex. PBF § 1 mom. 3).

Bestämmelserna bör inte medföra att det är mer förmånligt att helt avstå från fortsatta politiska uppdrag än att kvarstå som förtroendevald i mindre omfattning. Därför bör uppbärande av avgångsersättning inte hindra att den förtroendevalde omfattas av OPF-KR 26 och tjänar in förmåner parallellt. Om rätt till egenpension enligt äldre reglementen föreligger på grund av uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund, bör frågan om denna rätt utgöra hinder för intjänande enligt OPF-KR 26 regleras i tillämpningsanvisningar.

En förtroendevald som före införandet av OPF-KR 26 omfattades av äldre reglementen och hade ett uppdrag om minst 40 procent av heltid, kan fortsätta att omfattas av dessa så länge uppdraget kvarstår med minst samma omfattning. Om uppdraget minskar till under 40 procent och den förtroendevalde saknar rätt till visstidspension, sjukpension eller ålderspension enligt de äldre reglerna, kan den förtroendevalde istället omfattas av OPF-KR 26.

Övergång från äldre regelverk till OPF-KR 26

De tidigare förmånsbestämda regelverken, såsom PBF och PRF-KL, skiljer sig väsentligt från det nuvarande avgiftsbestämda regelverket OPF-KR 26. I ett förmånsbestämt system är pensionen kopplad till en viss nivå baserad på slutlön (arvode) och tjänstetid, medan pensionen i ett avgiftsbestämt system styrs av storleken på ”inbetalda” avgifter (till en pensionsbehållning) och värdeutveckling över tid.

En förtroendevald som omfattas av äldre regelverk kan, efter att tidigare pensionsförmåner har värderats och en noggrann bedömning av lämpligheten har gjorts, övergå till OPF-KR 26 genom överenskommelse med uppdragsgivaren. Det rekommenderas att en skriftlig överenskommelse upprättas mellan uppdragsgivaren och den förtroendevalde, där konsekvenserna av övergången tydligt framgår.

Eftersom regelverken bygger på olika grundprinciper bör ett byte mellan dessa endast ske på initiativ av den enskilde förtroendevalde och med stor försiktighet. En övergång kan få betydande konsekvenser för den framtida pensionsförmånen.

Kommunen eller regionen bör tillsammans med den förtroendevalde värdera tidigare intjänade pensionsrättigheter och jämföra med OPF-KR 26. Resultatet bör redovisas till den förtroendevalde. En sådan redovisning ska baseras på individuella förutsättningar, såsom ålder, tjänstetid och planerade framtida uppdrag.

SKR kommer under våren 2026 att ta fram ett förslag till riktlinjer för hur en övergång mellan regelverken kan genomföras.

OPF-KR/KL har tidigare inte samordnats med äldre reglementen, men vissa äldre reglementen kan samordnas med OPF-KR 26 (samt tidigare versioner), exempelvis PBF § 2 mom. 3.

Detaljerad genomgång av paragrafer i OPF-KR 26

Kapitel 1 Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

Fullmäktige beslutar om en lokal ”pensionsmyndighet” som ansvarar för att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 26. Den lokala pensionsmyndigheten kan utgöras av fullmäktige eller kommunstyrelsen, men uppgiften kan även delegeras till exempelvis arvodesberedningen eller en tjänstefunktion.

Syftet med en lokal pensionsmyndighet är att säkerställa en enhetlig, rättssäker och transparent hantering av frågor som rör de förtroendevaldas pensionsrätt, familjeskydd och eventuella omställning. Eftersom OPF-KR 26 tillämpas lokalt och kan ge upphov till individuella bedömningar – till exempel vid avgångar, övergångar mellan uppdrag eller tolkning av särskilda villkor – behöver det finnas en tydligt angiven instans som fattar beslut i sådana ärenden.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Gällande ändringar och tillägg till bestämmelserna så är den förtroendevalde som tillträtt vid valet 2014 eller senare skyldig att följa de ändringar som följer av OPF-KR 26 samt de eventuella ändringar och tillägg till bestämmelserna som fullmäktige beslutar.

Kapitel 2 Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

Bestämmelserna om omställningsstöd syftar till att stärka den förtroendevaldes möjligheter att övergå mellan uppdragstid och arbetsliv. Grundprincipen är att samtliga omställningsstöd ska betraktas som tidsbegränsade insatser som underlättar återgång i arbete.

Omställningsfonden (organisationsnummer 802012-0963) kan uppdras att hantera den förtroendevaldes omställning. Fonden har till uppgift att stödja förtroendevalda som lämnar sina politiska uppdrag, med särskilt fokus på att underlätta återgången till arbetslivet efter uppdragstiden.

Varje kommun, region och kommunalförbund svarar för kostnaden för de olika omställningsstöden. I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskomms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Administrationen av aktivt omställningsstöd kan över tid komma att utvecklas eller kompletteras. Det pågår en utredning kring möjligheten att införa en försäkringslösning.

Kommunen, regionen eller kommunalförbundet kan även uppdra åt annan aktör än Omställningsfonden att tillhandahålla motsvarande stöd.

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om de olika omställningsstöden gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid. Olika kommuner, regioner och kommunalförbund har olika förutsättningar, exempelvis beroende på storlek, för omfattningen av förtroendeuppdragen vilket kan beaktas i samband med fastställandet av det lokala regelverket.

Ytterligare regler/kriterier kan framgå nedan under specifik ersättning.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Rätt till omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde aktivt medverkar i omställningsarbetet i syfte att så snart som möjligt erhålla en ny försörjning genom

anställning eller eget företagande. Medverkan innefattar bland annat att söka arbete, delta i relevanta insatser samt i övrigt vidta åtgärder som kan främja återgång i arbete eller etablering av näringsverksamhet. Om pensionsmyndigheten finner att den förtroendevalde inte uppfyller dessa krav får myndigheten besluta att omställningsstödet ska reduceras eller upphöra.

§ 2a Nekad rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5

Rekommendationen är att rätten till omställningsstöd ska vara starkt skyddad och stå helt fri från otillbörlig påverkan. Det är inte tillåtet, varken direkt eller indirekt, att påverka en förtroendevalds tjänsteutövning, exempelvis genom att försöka få den förtroendevalde att fatta andra beslut eller kringgå regler genom utnyttjande av rätten till omställningsstöd.

Fullmäktige får besluta att en förtroendevald inte har rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5, om det finns särskilt skäl i enlighet med 4 kap. 9 § kommunallagen. Sådant särskilt skäl föreligger om den förtroendevalde dömts för ett brott på vilket fängelse i lägst två år kan följa och domen har fått laga kraft. Förtroendevald är skyldig att meddela lagakraft vunnen dom till den lokala pensionsmyndigheten.

Om den förtroendevalde genom lagakraftvunnen dom dömts till fängelse i lägst två år, ska utbetalt omställningsstöd återbetalas. Överenskommelse kan träffas om att utbetalning av stöd tills vidare ska anstå till dess att dom har meddelats och vunnit laga kraft. Det föreslagna tillägget avseende nekad rätt till omställningsstöd syftar till att ge fullmäktige ett handlingsutrymme i sådana mycket särskilda fall.

Nekad rätt till omställningsstöd ställer höga krav på:

- att brott ska vara fastslaget genom dom som vunnit laga kraft.
- att beslut om nekad rätt till omställningsstöd ska föregås av beredning och att den förtroendevalde ska få möjlighet att yttra sig.
- att beslutet om nekad rätt till omställningsstöd kan överklagas enligt kommunallagen.

SKR: s anmärkning till § 2a

SKR bedömer att det föreligger svårigheter att koppla en förtroendevalds rätt till omställningsstöd till nekad ansvarsfrihet, även i de fall ansvarsfrihet har nekats på grund av allvarliga brister i uppdraget, såsom ekonomiska oegentligheter, brottsliga handlingar av lägre grad eller andra betydande regelöverträdelser.

SKR:s bedömning är att det finns flera omständigheter som talar emot att nekad ansvarsfrihet ska kunna utgöra grund för nekad rätt till omställningsstöd.

Ansvarsprövningen innebär som huvudregel en kollektiv bedömning, vilket innebär att ett beslut om att inte bevilja ansvarsfrihet normalt omfattar samtliga ledamöter i det

politiska organet. Det är således ovanligt att beslutet enbart riktas mot enskilda ledamöter.

SKR bedömer vidare att en ordning där nekad ansvarsfrihet leder till nekad rätt till omställningsstöd kan innebära risk för otillbörlig användning. En sådan bestämmelse skulle kunna komma att tillämpas av andra skäl än att hantera faktiska brister i uppdraget.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Bestämmelserna om aktiva omställningsinsatser gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid hos (samma) kommun, region eller kommunalförbund och som inte uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag.

Vid eventuell bedömning av *sammanhängande uppdragstid* är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskomms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Det finns inte fastställt vilka aktiva insatser en förtroendevald kan få eller hur mycket en insats får kosta. Tanken med aktiva omställningssinsatser är att de ska vara individuellt anpassade och kan exempelvis bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning. Det är upp till respektive fullmäktige att fastställa eventuell kostnadsram och vad som ska gälla utifrån den förtroendevaldes individuella förutsättningar. Ledning kan hämtas från Omställningsfonden eller andra system för omställning på arbetsmarknaden avseende exempelvis typ av insatser och kostnadsram.

Omställningsfonden kan ges i uppdrag att ombesörja den aktiva omställningsinsatsen. Kontaktuppgifter till Omställningsfonden är 08-452 79 98 eller info@omstallningsfonden.se.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Omfattning och syfte

Bestämmelser om ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid hos (samma) kommun, region eller kommunalförbund.

Vid eventuell bedömning av *sammanhängande uppdragstid* är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

Syftet med omställningsstöd enligt OPF-KR 26 är att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Det är därför viktigt att det ekonomiska omställningsstödet tillämpas så att det inte motverkar detta syfte.

Utbetalning och samordning

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd kan utbetalas som längst under tre år och ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, se § 6 nedan.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder .

Ekonomiskt omställningsstöd är att jämställa med inkomst av tjänst och är pensionsgrundande till allmän pension.

Beräkning

Underlaget för det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode under det senaste året gånger tolv. Om det inte finns månadsarvode för 12 månader bakåt så kan pensionsmyndigheten fatta beslut om beräkning baserad på det genomsnittliga månadsarvodet under uppdragstiden eller det månadsarvode som den förtroendevalde hade haft om denne inte hade varit ledig på grund av sjukdom eller föräldraledighet.

Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent av underlaget under de två första åren och med 60 procent under år tre.

Ekonomiskt omställningsstöd och nytt uppdrag

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

Även om det ekonomiska omställningsstödet som huvudregel ska upphöra om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av ett uppdrag överstigande 40 procent av en heltid så är inte syftet att det ekonomiska omställningsstödet ska hindra att ta nya politiska uppdrag. Om en förtroendevald med ekonomiskt omställningsstöd på nytt blir innehavare av uppdrag hos kommun, region eller kommunalförbund med en lägre omfattning eller lägre ersättning än i tidigare uppdrag så kan omställningsstödet i sådana fall justeras i motsvarande omfattning. Pensionsmyndigheten kan således fatta

beslut om att istället för att omställningsstödet helt ska upphöra omreglera det ekonomiska omställningsstödet.

Exempel 1: Kommunalråd A hade uppdrag med omfattning om 100 % och får därefter ekonomiskt omställningsstöd i motsvarande omfattning. Efter ett drygt år får kommunalrådet A ett nytt uppdrag med en omfattning av 100 % men med väsentligt lägre ersättning i jämförelse med det ursprungliga uppdraget. Det ekonomiska omställningsstödet kan då samordnas enligt samordningsreglerna i § 6 och fortsatt utbetalas.

Exempel 2: Kommunalråd B hade uppdrag med omfattning 100 % och får därefter ekonomiskt omställningsstöd i motsvarande omfattning. Efter ett drygt år får kommunalrådet B ett nytt uppdrag med en omfattning av 40 % av en heltid. Det ekonomiska omställningsstödet kan då justeras utifrån det nya uppdraget samt i övrigt samordnas enligt samordningsreglerna i § 6.

Uppdrag hos tidigare uppdragsgivare

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskoms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning. SKR ser att tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26 (eller tidigare OPF-KR/KL) bör kunna tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid för ekonomisk- samt förlängt ekonomiskt omställningsstöd, under förutsättning att det tidigare uppdraget innehafts inom två år före det pågående uppdraget. Det åligger den förtroendevalde att i samband med ansökan och redovisning skriftligen begära tillgodoräkning av tidigare uppdrag samt styrka dessa med relevanta underlag. Tillgodoräkning kan beviljas endast under förutsättning att omställningsstöd inte har utgått från den tidigare uppdragsgivaren, detta i syfte att säkerställa att dubbla förmåner inte uppstår.

När tillgodoräkning beviljas bör kostnadsansvaret fördelas mellan nuvarande och tidigare uppdragsgivare. Denna konstruktion bidrar till en rättvis och balanserad förmån och säkerställer att kostnaderna fördelas på ett ansvarsfullt sätt.

Genom att möjliggöra tillgodoräkning skapas förutsättningar för ökad rörlighet mellan uppdrag, vilket gör det enklare för förtroendevalda att byta uppdragsgivare utan att förlora intjänade rättigheter. Detta bidrar till att behålla och utveckla erfarenhet och kunskap inom det politiska systemet. På så sätt främjas kvaliteten i det demokratiska arbetet och bidrar till att säkra tillgången på engagerade och kompetenta förtroendevalda.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Omfattning och syfte

Bestämmelser om förlängt ekonomiskt omställningsstöd gäller för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid hos (i första hand samma uppdragsgivare) kommun, region eller kommunalförbund.

Vid eventuell bedömning av *sammanhängande uppdragstid* är föräldraledighet, sjukdom och liknande inte att bedöma som att det bryter uppdragstiden.

I händelse av att förtroendevald går från uppdrag i kommun till region eller kommunalförbund, eller vice versa, kan det vara lämpligt att det överenskoms om hantering av kvalifikationstider och eventuell kostnadsfördelning.

Syftet med omställningsstöd enligt OPF-KR 26 är att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Viktigt är därför att det förlängda ekonomiska omställningsstödet tillämpas så att det inte motverkar detta syfte.

Villkor

För att få rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs att den förtroendevalde årligen inkommer med ansökan och kan styrka att han eller hon har försökt att hitta annan försörjning.

Utbetalning och samordning

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört.

Det innebär att förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan sökas av och utges till förtroendevald:

- a. som fyllt motsvarande lägsta ålder för uttag av allmän pension,
- b. lämnat sitt (sina) uppdrag och
- c. i direkt anslutning fått ekonomiskt omställningsstöd utbetalt från avgångstidpunkten.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomst, se § 6 nedan.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder .

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd är att jämställa med inkomst av tjänst och är pensionsgrundande till allmän pension.

Beräkning

Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges med 60 procent av underlaget enligt § 4.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd och nytt uppdrag

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

Uppdrag hos tidigare uppdragsgivare

Samma principer som anges i § 4 om ekonomiskt omställningsstöd bör tillämpas även vid förlängt ekonomiskt omställningsstöd. Det innebär att hantering av kvalifikationstid och eventuell kostnadsfördelning bör överenskommas vid byte av uppdragsgivare. För detaljerade regler om tillgodoräkning hänvisas till § 4.

§ 6 Samordning

Ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster. Av administrativa skäl får från samordningen undantas ett fribelopp som per månad motsvarar en tolfedel av samma års prisbasbelopp.

Samordning bör ske enligt kontantprincipen, dvs. det år inkomsten erhålls eller är tillgängligt för lyftning.

Om en förtroendevald utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller får annan ersättning än förvärvsinkomst enligt ovan, kan pensionsmyndigheten besluta att minska omställningsstödet med ett uppskattat inkomstbelopp, motsvarande den inkomst som kan anses vara skälig.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd, enligt §§ 4 och 5.

En förtroendevald är även skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna aktiva omställningsinsatser enligt § 3.

För att pensionsmyndigheten ska kunna bedöma samordningsbelopp enligt § 6 ska den förtroendevalde lämna uppgifter om samordningsbara ersättningar, inkomster m.m. Denna uppgiftsskyldighet gäller under hela den tid som omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 betalas ut. Ändrade inkomstförhållanden m.m. ska anmälas så att rätt belopp kan betalas ut. Om uppgifter inte lämnas, eller felaktiga uppgifter lämnas, kan pensionsmyndigheten besluta att minska stödet i skälig omfattning eller att rätten till omställningsstöd ska upphöra.

Har en förtroendevald obehörigen eller med för högt belopp erhållit aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd till följd av oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller annan omständighet, eller om den förtroendevalde skäligen borde ha insett att utbetalningen var felaktig, ska det felaktigt utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

För att få rätt till de olika omställningsstöden enligt §§ 3-5 krävs skriftlig ansökan, enligt de anvisningar som den lokala pensionsmyndigheten tagit fram.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3–5 ska lämnas i nära anslutning till att uppdraget avslutas eller reduceras. Med nära anslutning avses en tidsperiod om högst sex månader från uppdragets avslut eller reduktion.

För att få rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd krävs även att den förtroendevalde årligen inkommer med ansökan och kan styrka att han eller hon har försökt att hitta annan försörjning.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3 Pensionsbestämmelser

Pensionsbestämmelserna kännetecknas av följande principer:

Avgiftsbestämd pensionsbehållning innebär en samlad pensionsbehållning som grundar sig på årliga insättningar av ”pensionsavgifter” och att dessa avgifter uttrycks som en procentuell andel av den förtroendevaldes pensionsgrundande årsinkomst. Den avgiftsbestämda pensionsbehållningen benämns även som avgiftsbestämd ålderspension.

Livsinkomstprincipen är utgångspunkt för pensionsintjänandet exempelvis beräknas pensionsavgifterna på årsarvode och sammanträdesersättning oavsett uppdragets/uppdragens omfattning.

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Pensionsbestämmelserna gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Förtroendevald omfattas av avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt § 3 samt efterlevandeskydd enligt § 11 oavsett uppdragets omfattning. Sjukpension enligt § 10 gäller dock endast för förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Någon nedre åldersgräns för att omfattas av pensionsbestämmelserna finns inte. Däremot så gäller inte pensionsbestämmelserna för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Ytterligare regler/kriterier kan framgå nedan under specifik ersättning.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmånerna omfattar avgiftsbestämd pensionsbehållning, sjukpension samt efterlevandeskydd.

§ 3 Avgiftsbestämd pensionsbehållning

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt §§ 4-9.

Ingen samordning görs med andra pensionssystem avseende den avgiftsbestämda pensionsbehållningen.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

I den pensionsgrundande inkomsten ingår den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar. Pensionsgrundande inkomst begränsas, på samma sätt som i pensionsavtalet AKAP-KR, till 30 inkomstbasbelopp.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning. Utbetald ersättning för förlorad arbetsförtjänst är inte en pensionsgrundande inkomst men det är dock inte ovanligt att denna ersättning schablonmässigt räknas upp för att kompensera den enskildes pensionsförlust i hans eller hennes ordinarie anställning (se Arbetsgivarnytt nr 28/12). Detta procentuella påslag ska inte förväxlas med en pensionsavsättning som görs i enlighet med OPF-KR 26.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, som fått avdrag från sitt arvode på grund av ledighet för sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller föräldraledighet ska den pensionsgrundande inkomsten omräknas/höjas med vad som avdragits.

Det finns inget hinder för att förtroendevald kan avstå en del av arvodet och i stället få motsvarande belopp tillgodoräknat i sin pensionsbehållning (s.k. arvodesväxling).

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. I det fall förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Belopp understigande 250 kronor avseende ett kalenderår utbetalas inte.

Någon nedre åldersgräns för tillgodoräknande av pensionsavgift finns inte och det finns heller inte någon övre åldersgräns. Men observera att pensionsbestämmelserna i OPF-KR 26 inte gäller om den förtroendevalde tillträder ett uppdrag efter motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp. Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den

förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

Pensionsavgiften beräknas varje kalenderårsskifte och ska avsättas till en pensionsbehållning (§ 6) som förvaltas i kommunen, regionen eller kommunalförbundet. På grund av de begränsningar som finns enligt inkomstskattelagen kan förtroendevald inte välja en placering av pensionsavgiften till en tjänstepensionsförsäkring. Med tjänstepensionsförsäkring avses en pensionsförsäkring som har samband med tjänst och som den försäkrades arbetsgivare åtagit sig att betala samtliga premier för.

Det är möjligt att göra bruttoavdrag på arvodet i syfte att göra en större avsättning till pensionsbehållningen.

Vid avsättning till pensionsbehållningen kostnadsförs den särskilda löneskatten, men betalas först när pensionen betalas ut.

Pensionsavgift vid sjuk- eller aktivitetsersättning

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen) d.v.s. avgiften avsätts proportionellt till graden av arbetsoförmåga. Formuleringen ”nedsatt arbetsförmåga i uppdraget” ska inte anses vara en begränsning av denna princip.

Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före insjuknandetidpunkten enligt § 10.

Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning (§ 6).

För förtroendevald som får rätt till partiell sjuk- eller aktivitetsersättning, och på grund av detta måste lämna ett uppdrag vars omfattning överstiger den grad av sjuk- eller aktivitetsersättning som beviljats, är det möjligt att genom lokalt beslut avsätta pensionsavgift i förhållande till det inkomstbortfall som frånträdandet orsakar. Det bör beaktas att en avsättning som inte grundar sig på graden till arbetsoförmåga kan, om den förtroendevalde påbörjar en anställning i vilken han eller hon får pensionsavsättning, resultera i avsättningar som överstiger vad som skulle intjänats vid heltidsarbete. Av den anledningen rekommenderas att beslut om avsättning i förhållande till inkomstbortfallet tidsbegränsas till att omfatta enbart mandatperioden.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Det innebär att avgifterna behålls av respektive kommun, region eller kommunalförbund och att ett kapital byggs upp. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11.

Uppräkning innan utbetalning

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet (IBB). Regleringen utgör en värdesäkring och är inte avsedd att ge en relativ utveckling. Således ska beloppet endast räknas upp och inte ned om förändringen är negativ.

För tid innan pensionsbehållningen börjar betalas ut ska pensionsbehållningen räknas upp för ett kalenderår (t) genom att multipliceras med kvoten av inkomstbasbeloppet (IBB) för kalenderåret (t+1) dividerat med inkomstbasbeloppet för kalenderåret (T). Uppräkning sker vid utgången av kalenderåret (t+1).

Börjar pensionsbehållningen betalas ut under kalenderåret (t+1) ska pensionsbehållningen istället räknas upp genom att multipliceras med en tolfteedel av det enligt ovan beräknade värdet multiplicerat med antalet kalendermånader under kalenderåret (t+1) innan pensionsbehållningen börjar betalas ut. Uppräkningen sker vid utgången av den kalendermånad som närmast föregår den då pensionsbehållningen börjar betalas ut. Pensionsbehållning enligt OPF-KR 26 ska därefter räknas om i samma grad som gällande IBB ändrats i förhållande till IBB för det kalenderår då pensionen började betalas ut.

För omräkning/uppräkning under utbetalningstid se § 8 nedan.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning

Uttagsålder/tidpunkt

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning, dvs. pensionsbehållningen enligt § 6, kan göras tidigast från den tidpunkt då allmän pension enligt SFB minus två år kan utbetalas. Utbetalningstidpunkt av avgiftsbestämd pensionsbehållning kommer på så

sätt att följa de eventuella ändringar som sker i lagstiftning om tidigaste uttagstidpunkt av allmän pension.

Ansökan

Ansökan om avgiftsbestämd pensionsbehållning ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pension utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Om utbetalning inte påbörjats eller ansökan om sådan utbetalning inte inkommit till pensionsmyndigheten (eller enligt anvisning från pensionsmyndigheten) vid den tidpunkt den förtroendevalde har uppnått i 32 a § LAS angiven ålder plus 12 månader påbörjas utbetalning vid denna tidpunkt.

Utbetalningstid

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning sker månadsvis och livsvarigt till och med den månad den förtroendevalde avlider.

Den förtroendevalde kan, efter särskild överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten i samband med ansökan om utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning, välja utbetalning under kortare tid, dock som lägst 10 år.

Omräkning/uppräknings

När den avgiftsbestämda pensionsbehållningen ska betalas ut ska det totala kapitalet räknas om till ett månadsbelopp. Vid omräkningen ska man bland annat beakta en förväntad ränta/avkastning under utbetalningstiden samt hur länge individen förväntas leva (själva förmånen utbetalas dock i normalfallet livsvarigt). Den antagna räntan är 1,6 % per år (samma räntesats som tillämpas vid beräkning av allmän pension).

För att förenkla omräkningen har SKR tagit fram så kallade delningstal, som är beräknade utifrån dessa antaganden. Dessa delningstal är könsneutrala.

Vid beräkningen av pensionen under uttagsåret räknas först pensionsbehållningen upp i takt med förändringen av inkomstbasbeloppet (med tolfte delar fram till uttagstidpunkten). Därefter delas den uppräknade behållningen med delningstalet, i vilket förskottsrentan redan är inräknad.

Om det tillkommer en pensionsavgift räknas även denna först upp i förhållande till inkomstbasbeloppets förändring. Därefter divideras den tillkommande pensionsbehållningen med delningstalet (inklusive förskottsrentan) och det framräknade beloppet läggs till på utbetalande pensionen.

Engångsersättning

Avgiftsbestämd pensionsbehållning kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skäligen omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension gäller endast för förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Dessutom krävs att den förtroendevalde i samband med detta befrias från uppdraget före mandatperiodens utgång med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Beräkning

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag. Om det inte finns månadsarvode för 12 månader bakåt så kan pensionsmyndigheten fatta beslut om beräkning baserad på det genomsnittliga månadsarvodet under uppdragstiden eller det månadsarvode som den förtroendevalde hade haft om denne inte hade varit ledig på grund av sjukdom eller föräldraledighet.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utbetalas till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension bör utges i proportion till den tidigare uppdragsgraden med hänsyn till sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning. Vid beslut om sjuk- eller aktivitetsersättning måste således även ursprunglig och eventuellt kvarvarande omfattning på uppdraget fastställas.

Om en förtroendevald har ett uppdrag på 100 procent och sedan avgår p.g.a. att sjuk- eller aktivitetsersättning beviljats med 50 procent så ska sjukpensionen baseras på halva årsarvodet.

Om sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning är mindre än uppdragets omfattning så bör sjukpension beräknas i relation till sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning dividerat med uppdragets omfattning.

Om sjuk- eller aktivitetsersättningens omfattning är högre än uppdragets omfattning så kan sjukpensionen inte överstiga uppdragets omfattning.

Beräkning av pensionsgrundande inkomst

Den pensionsgrundande inkomsten fastställs året före den förtroendevalde beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning. Därefter indexeras den pensionsgrundande inkomsten med prisbasbeloppet och beloppet ska endast räknas upp och inte ned om förändringen är negativ.

Värdesäkring

Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Efterskydd

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p.g.a. sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Pensionsbehållningen enligt § 6 innehåller ett obligatoriskt efterlevandeskydd. Med "efterlevandeskydd" avses att vid dödsfall så får den förtroendevaldes efterlevande värdet av intjänad pensionsbehållning utbetalt. Beloppets storlek bestäms av hur stor pensionsbehållningen är innan dödsfallet och om den avgiftsbestämda pensionsbehållningen har börjat betalas ut till den förtroendevalde eller inte. Efterlevandeskyddet liknar det återbetalningsskydd som anställda kan välja för det pensionskapital som är inbetalt i en tjänstepensionsförsäkring. På grund av de begränsningar som finns enligt inkomstskattelagen kan dock efterlevandeskyddet inte tecknas i en faktisk tjänstepensionsförsäkring.

Vid förtroendevalds dödsfall betalas det sparade kapital som finns i pensionsbehållningen ut under fem år till i första hand make/maka, registrerad partner, sambo och i andra hand till barn. Avseende definitionen av sambo hänvisas till sambolagen.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn.

Engångsersättning

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

För den som uppsåtligt framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal (FAL) angående påföljd i pensionsförmånshänseende.

§ 13 Finansiering

Kommun, region och kommunalförbund svarar för utfästelser enligt dessa pensionsbestämmelser.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd.

Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall syftar till att ge de förtroendevalda ett liknande skydd vid dennes dödsfall som de anställda inom kommuner, regioner och kommunalförbund har. Med "familjeskydd" avses en fastställd förmån som vid dödsfall utbetalas till den förtroendevaldes efterlevande.

§ 2 Rätt till familjeskydd

Familjeskydd består av två delar, dels familjeskydd till efterlevande vuxen, dels familjeskydd till efterlevande barn. Med barn avses arvsberättigat barn eller det barn som den förtroendevalde tagit emot i sitt hem i adoptionssyfte.

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall bör ses som en "försäkringsliknande" konstruktion. Annan kan uppdras att administrera familjeskyddet.

Om den förtroendevalde har en samtidig anställning med rätt till annat motsvarande skydd ska rätten till familjeskydd bedömas av den lokala pensionsmyndigheten.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

- a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,
- b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10

Rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

- c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

För en och samma avliden kan det högst utges ett familjeskydd, detta oavsett om den förtroendevalde hade fler än ett uppdrag som var och en innebär att den avlidne uppfyller dessa villkor.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make/maka, registrerad partner eller sambo som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

Med sambo avses den ogifta person som stadigvarande bodde tillsammans med den ogifte förtroendevalde vid hans eller hennes död, och

a) som tidigare varit gift eller registrerad partner med den förtroendevalde, eller

b) har eller har haft barn, eller då väntade barn med den förtroendevalde.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolfedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligen har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

Riktlinjer för pension för förtroendevalda

Beslutad av: Kommunstyrelse/nämnd, 2025-12-03
Dokumentansvarig: HR-avdelningen
Diarienummer: KS 2025/297
Senast reviderad: 2025-12-03
Giltig till: Tillsvidare

Innehåll

Förord Klippans kommun	4
§1 Inledning	4
§2 Pensionsregelverk.....	4
§ 3 Uppföljning.....	5
§ 4 Beslutsordning	5
§ 5 Pensionsinformation.....	5
§ 6 Arvodesväxling för de som omfattas av OPF-KR 25.....	5
Kapitel 1.....	7
Inledande bestämmelser.....	7
§ 1 Lokal pensionsmyndighet	7
§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna	7
Kapitel 2.....	8
Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda	8
§ 1 Tillämpningsområde m.m.	8
§ 2 Omställningsstöd	8
§ 3 Aktiva omställningsinsatser	8
§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd	8
§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd.....	9
§ 6 Samordning	9
§ 7 Uppgiftsskyldighet	9
§ 8 Ansökan om omställningsstöd	10
§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd.....	10
Kapitel 3.....	10
Pensionsbestämmelser.....	10
§ 1 Tillämpningsområde m.m.	10
§ 2 Pensionsförmånernas omfattning	10
§ 3 Avgiftsbestämd ålderspension.....	10
§ 4 Pensionsgrundande inkomst	10
§ 5 Pensionsavgifter.....	11
§ 6 Pensionsbehållning	11
§ 7 Information	12
§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension	12
§ 9 Uppgiftsskyldighet	12
§ 10 Sjukpension	12

§ 11 Efterlevandeskydd	13
§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån	13
§ 13 Finansiering.....	13
§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd	13
§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.	14
Kapitel 4.....	14
Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall	14
§ 1 Tillämpningsområde m.m.	14
§ 2 Rätt till familjeskydd	14
§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall	14
§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen	15
§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen	15
§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn	15
§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn.....	15
§ 8 Utbetalning av förmåner.....	15
Kapitel 5.....	16
Pensionsbestämmelser PBF	16
§ 1 Pensionsbestämmelser PBF	16
§ 2 Pensionsgrundande inkomst och årsmedelpoäng.....	17
§3 Avgångsersättning	17
§ 4 Visstidspension	17
§5 Ålderspension	18
§6 Livränta	18
§7 Sjukpension.....	19
§ 8 Efterlevandepension till vuxen och barn	19
§ 9 Kompletterande änkepension	20

Förord Klippans kommun

§1 Inledning

Syftet med pensionsriktlinjerna för Klippans kommuns förtroendevalda är att på ett enkelt och tydligt sätt beskriva de pensionsförmåner och pensionsersättningar kommunen beslutat om samt till vem den förtroendevalde kan vända sig för att få information.

Pensionsriktlinjerna är framtagna utifrån regler och rekommendationer samt möjligheter att utveckla dessa.

Regelverket om pension och andra avgångsförmåner för förtroendevalda har ändrats under åren för att anpassas till de förändringar kring pensioner som sker i samhället. Sveriges kommuner och regioner (SKR) tar fram förslag till regelverk som respektive kommun, region eller kommunalförbund har att anta som sina. Det finns även möjlighet att fatta lokala beslut eller ha helt egna reglementen.

§2 Pensionsregelverk

Förtroendevalda i Klippans kommun omfattas av Omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KR 25) eller Bestämmelser om Pension och avgångsersättning för förtroendevalda (PBF).

Pensionsregelverket OPF-KR 25 gäller i Klippans kommun efter valet 2014 för förtroendevalda som väljs för första gången samt för förtroendevalda som i tidigare uppdrag i kommunen inte omfattats av pensionsrätt.

Endast kommunalråd som tillträtt före valet 2014 och hade uppdrag uppgående minst till 40 % av heltid kan omfattas av PBF. Förtroendevalda som omfattas informeras om detta.

Förtroendevalda ska lämna skriftlig ansökan om utbetalning av pension och övriga förmåner enligt OPF-KR 25 och PBF till kommunens pensionsmyndighet.

§ 3 Uppföljning

Pensionsriktlinjerna ska ses över en gång per mandatperiod och vid behov uppdateras. Översyn och uppdatering som föranletts av förändringar i lagar eller förändringar i reglementen kan dock göras med annat tidsintervall.

§ 4 Beslutsordning

Beslut om riktlinjerna fattas av kommunstyrelsen som även är pensionsmyndighet. Beslutanderätt i specifika pensionsfrågor framgår av kommunens delegationsordning.

§ 5 Pensionsinformation

Pensionsmyndigheten är ansvarig för att den förtroendevalde informeras om sin avgiftsbestämda ålderspension, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift enligt OPF-KR 25. Denna information fås årligen av extern pensionsadministratör.

Förtroendevalda kan vända sig till HR-Servicecenter med pensionsfrågor.

§ 6 Arvodesväxling för de som omfattas av OPF-KR 25

Arvodesväxling till förstärkt framtida ålderspension är möjlig. Arvodesväxlingen sker genom att summan av arvodesväxlingen sätts av som en pensionsbehållning i Klippans kommuns balansräkning. Värdet av pensionsbehållningen räknas upp med förändringen av inkomstbasbeloppet varje år.

Arvodesväxlingen kan komma att påverka uppdragstagarens allmänna pension, sjukpenning, föräldrapenning och ersättning från avtalsförsäkringar eftersom dessa baseras på faktiskt utbetald lön. Arvodesväxling lämpar sig därför endast för den som även efter arvodesväxlingen har ett årsarvode som överstiger 8,07 inkomstbasbelopp.

Arvodesväxlingen ska vara kostnadsneutral för kommunen. Uppdragsgivaren som arvodesväxlar får därför ett tilläggsbelopp. Tilläggsbeloppet betalas tillsammans med det överenskomna arvodesväxlingsbeloppet till en pensionsbehållning.

Lägsta belopp att arvodesväxla är 500 kronor per månad och högsta belopp att arvodesväxla är 20 % av bruttoarvodet. Uppdragsgivaren har rätt att ändra beloppet med en varseltid på tre månader.

Vid sjukdom, föräldraledighet och tjänstledighet utan arvode längre än en månad görs ett uppehåll i arvodesväxlingen till dess uppdragsgivaren återkommit i tjänst.

Tilläggsbeloppet beräknas utifrån skillnaden mellan lagstiftade arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt på pensionskostnader. Tilläggsbeloppet kan komma att ändras om de underliggande faktorerna ändras.

Exempel: För en uppdragstagare som minskar sitt bruttoarvode med 1 000 kronor och tilläggsbeloppet är 5,76 %, betalas 1 058 kronor till pensionsbehållningen.

Arvodesväxlingen ska regleras i ett individuellt avtal mellan kommunen och uppdragsgivare. Avtalet kan sägas upp av uppdragsgivaren eller kommunen med en ömsesidig uppsägningsfrist på tre månader. Mer information om möjligheten att arvodesväxla fås på intranätet och av kommunens HR-avdelning.

Kapitel 1

Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

I anslutning till att OPF-KR 25 antas ska en lokal pensionsmyndighet utses. Pensionsmyndigheten har i uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR 25.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Förtroendevald är skyldig att följa de ändringar av och de tillägg till dessa bestämmelser som kommunen, regionen eller kommunalförbundet från tid till annan beslutar.

Kapitel 2

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om omställningsstöd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunalagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde själv aktivt verkar för att få ett nytt arbete.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Möjlighet till aktiva omställningsinsatser har förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid och som inte uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder när han eller hon lämnar sitt (sina) uppdrag.

Respektive kommun, region och kommunalförbund har att utifrån den förtroendevaldes individuella förutsättningar ta ställning till lämpliga aktiva omställningsinsatser samt vilken kostnadsram som ska gälla. De åtgärder som erbjuds kan exempelvis, som på arbetsmarknaden i övrigt, bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid.

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd utges i högst tre år.

Underlaget för det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode gånger tolv under det senaste året. Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent av underlaget under de två första åren och med 60 procent under år tre. Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått riktåldern för pension enligt 2 kap. 10 a-10 c §§ SFB .

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått riktåldern för pension enligt 2 kap. 10 a-10 c §§ SFB.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet efter årsvis ansökan från den förtroendevalde. Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges med 60 procent av underlaget enligt § 4.

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen.

§ 6 Samordning

Ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med förvärvsinkomster eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster.

Om en förtroendevald utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller får annan ersättning än förvärvsinkomst enligt ovan, kan pensionsmyndigheten besluta att minska omställningsstödet med ett uppskattat inkomstbelopp, motsvarande den inkomst som kan anses vara skälig.

Omställningsersättningarna enligt §§ 4 och 5 ska samordnas/minskas med andra förvärvsinkomster om inte annat anges.

Det första årets utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd samordnas inte med förvärvsinkomster. De två följande åren undantas årligen ett prisbasbelopp från samordning.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna omställningsstöd, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Har förtroendevald erhållit omställningsstöd, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd obehörigen eller med för högt belopp genom oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningskyldighet eller på annat sätt eller har förtroendevald i annat fall bort inse att utbetalningen var oriktig, ska det för mycket utbetalda beloppet

återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från efterkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras skriftligt enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras i anslutning till att den förtroendevalde lämnar/minskar sitt (sina) uppdrag.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3

Pensionsbestämmelser

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Pensionsbestämmelserna tillämpas för förtroendevald, oavsett uppdragets omfattning, om inte annat anges.

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmåner enligt dessa bestämmelser är:

- a. avgiftsbestämd ålderspension
- b. sjukpension
- c. efterlevandeskydd

§ 3 Avgiftsbestämd ålderspension

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd ålderspension enligt §§ 4 – 9.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

En förtroendevalds pensionsgrundande inkomst beräknas per kalenderår och begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid som under ledighet till följd av sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller föräldraledighet fått avdrag från sitt arvode, ska den pensionsgrundande inkomsten räknas om (höjas) med vad som avdragits.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning.

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp.

Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid med sammanlagt minst 40 procent av heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Anmärkning

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen). Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före den förtroendevalde beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning. Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Från och med 2019 uppräknas nivån 200 kr årligen med förändringen av inkomstbasbeloppet.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där den förtroendevalde har

innehaft uppdrag. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension

Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension, dvs pensionsbehållningen enligt § 6, sker månadsvis, livsvarigt, tidigast från den tidpunkt den förtroendevalde kan få allmän pension utbetalad och i övrigt enligt överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten.

Ansökan om avgiftsbestämd ålderspension ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pension utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Avgiftsbestämd ålderspension kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 % av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift.

Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension betalas ut till förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid med sammanlagt minst 40 procent av heltid och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen avgår från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång.

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utgår till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Anmärkningar

1. Sjukpensionen utges i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen).
2. Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p g a sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd enligt § 6 innebär att den förtroendevaldes pensionsbehållning betalas till efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo eller barn vid förtroendevalds dödsfall.

Efterlevandeskydd betalas i första hand till efterlevande make/maka, registrerad partner och sambo. I andra hand betalas efterlevandeskydd till barn.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn.

Vid dödsfall utbetalas värdet av pensionsbehållningen, enligt § 6, till förmånsberättigad efterlevande under fem år.

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 % av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

Angående påföljd i pensionsförmånshänseende för den som uppsåtligen framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal.

§ 13 Finansiering

För utfästelser enligt dessa bestämmelser svarar kommun, region och kommunalförbund.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd. Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av heltid.

Bestämmelserna om familjeskydd träder ikraft vid den tidpunkt då OPF-KR 25 antas av fullmäktige, eller från den tidpunkt som fullmäktige beslutar. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Rätt till familjeskydd

En förtroendevalds efterlevande har rätt till

- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen, och
- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande barn.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

- a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,
 - b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10
- Rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:
- c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.
- En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make, maka, sambo och registrerad partner som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde

1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolftedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligt har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

Kapitel 5

Pensionsbestämmelser PBF

§ 1 Pensionsbestämmelser PBF

Kommunen antog PBF att gälla från och med 2003-01-01. PBF gäller även fortsättningsvis för förtroendevalda som tillträtt pensionsgrundande uppdrag i kommunen före valet 2014.

Pensionsbestämmelserna omfattar förtroendevalda som tillträtt före valet 2014 och som har uppdrag på minst 40 %.

Förvärvsinkomster upp till 2 prisbasbelopp per år undantas från samordning med visstidspension, sjukpension och avgångsersättning enligt PBF.

PBF består av följande pensionsförmåner:

- Avgångsersättning
- Visstidspension
- Ålderspension
- Livränta
- Sjukpension
- Efterlevandepension till vuxen och barn
- Kompletterande änkepension

Utbetalning av ovanstående förmåner sker efter ansökan till kommunens pensionsmyndighet.

§ 2 Pensionsgrundande inkomst och årsmedelpoäng

För pensionsförmånerna beräknas en pensionsgrundande inkomst för varje kalenderår. Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av årsarvode samt utbetalda kontanta ersättningar med undantag för traktamente och kostnadsersättningar.

Vid ledighet på grund av sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller föräldraledighet räknas även det eventuella arvodesbortfallet som pensionsgrundande inkomst.

För varje kalenderår fastställs en årspoäng vilken utgör kvoten mellan den pensionsgrundande inkomsten och samma års förhöjda prisbasbelopp.

Årsmedelpoängen (genomsnittsinkomsten) utgör underlaget för pensionsförmånerna och beräknas till medelvärdet av de två årspoäng som ligger närmast före avgångsåret.

§3 Avgångsersättning

Förtroendevalda som inte fyllt 50 år vid avgången från förtroendeuppdraget kan få avgångsersättning. Avgångsersättningen betalas ut från avgångstidpunkten. Utbetalningstidens längd beror på uppdragstiden och den förtroendevaldes ålder vid avgången.

Uppdragstid i månader	Ålder - 39 år	Ålder 40 - 49år
- 71	1 år	1 år
72 - 95	2 år	2 år
96 - 119	2 år	3 år
120 - 143	2 år	4 år
144 -	2 år	5 år

Avgångsersättningens storlek bestäms av det årsarvode den förtroendevalde hade vid avgången.

Årsarvodet uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Ersättningsnivå för denna del av arvodet. 1:a utbetalningsåret	Ersättningsnivå för denna del av arvodet. Från 2:a utbetalningså- ret
0 – 20	80 %	70 %
20 – 30	40 %	35 %

Förvärvsinkomster upp till två prisbasbelopp per år undantas från samordning.

§ 4 Visstidspension

Förtroendevalda som fyllt 50 år men inte 65 år när de avgår från förtroendeuppdraget kan få visstidspension.

Pensionens storlek beror på uppdragstidens längd och de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret. För hel visstidspension krävs 12 års uppdragstid. Endast uppdragstid i kommunen är pensionsgrundande.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

Förvärvsinkomster upp till två prisbasbelopp per år undantas från samordning.

§5 Ålderspension

Från 65 år övergår visstidspensionen till ålderspension. Till den som avgår från sitt uppdrag vid 65 års ålder eller senare, utbetalas ålderspension direkt.

Pensionens storlek beror på uppdragstidens längd och de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret. För hel ålderspension krävs 12 års uppdragstid. Endast uppdragstid i kommunen är pensionsgrundande.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 1	96 %
1 – 3	70 %
3 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

Ålderspensionen ska samordnas med (minskas) den allmänna pensionen.

§6 Livränta

Förtroendevalda som har haft förtroendeuppdrag i kommunen i minst tre år och som avgått utan rätt till visstidspension eller ålderspension kan ha rätt till livränta.

Livräntan betalas ut från och med 65 år.

Livräntans storlek beror på uppdragstidens längd och de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret. För hel livränta krävs 30 års uppdragstid. Endast uppdragstid i kommunen är pensionsgrundande.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 7,5	10 %
7,5 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

Livräntan samordnas inte med allmän pension.

§7 Sjukpension

Förtroendevalda som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning och som en följd av detta befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens slut, kan få sjukpension.

Sjukpensionens storlek beror på de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 1	96 %
1 – 3	70 %
3 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

Sjukpensionen betalas ut under samma tid som sjuk- eller aktivitetsersättning.

Sjukpensionen ska samordnas med (minskas med) sjuk- och aktivitetsersättning, samt i förekommande fall även med förvärvsinkomst som överstiger två prisbasbelopp per år.

§ 8 Efterlevandepension till vuxen och barn

Om en förtroendevald avlider kan en efterlevande make/maka, registrerad partner, eller sambo få efterlevandepension. Pensionen betalas ut i 5 år.

Den avlidnes barn kan få barnpension till dess barnet fyller 18 år, eller vid studier till och med juni månad det år barnet fyller 20 år. Vid fler än ett barn höjs det totala pensionsbeloppet något och fördelas därefter lika mellan barnen.

Efterlevandepension till vuxen

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 7,5	15 %
7,5 - 20	15 %
20 – 30	7,5 %

Barnpension

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 7,5	10 %
7,5 – 20	28 %
20 – 30	14 %

§ 9 Kompletterande änkepension

Kompletterande änkepension betalas ut enligt särskilda regler, efter en förtroendevald som avlider och har en årsmedelpoäng (genomsnittsinkomst) som överstiger 7,5 förhöjda prisbasbelopp.

Riktlinjer för pension för förtroendevalda

Beslutad av: Kommunstyrelse/nämnd, 2026-09-02
Dokumentansvarig: HR-avdelningen
Diarienummer: KS 2026/201
Senast reviderad:
Giltig till: Tillsvidare

Innehåll

Förord Klippans kommun	4
§1 Inledning	4
§2 Pensionsregelverk.....	4
§ 3 Uppföljning.....	4
§ 4 Beslutsordning	4
§ 5 Pensionsinformation.....	4
§ 6 Arvodesväxling för de som omfattas av OPF-KR 26.....	5
Kapitel 1.....	6
Inledande bestämmelser.....	6
§ 1 Lokal pensionsmyndighet	6
§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna	6
Kapitel 2.....	7
Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda	7
§ 1 Tillämpningsområde m.m.	7
§ 2 Omställningsstöd	7
§ 2a Nekad rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5.....	7
§ 3 Aktiva omställningsinsatser	7
§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd	7
§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd.....	8
§ 6 Samordning	9
§ 7 Uppgiftsskyldighet	9
§ 8 Ansökan om omställningsstöd	9
§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd.....	9
Kapitel 3.....	10
Pensionsbestämmelser.....	10
§ 1 Tillämpningsområde m.m.	10
§ 2 Pensionsförmånernas omfattning	10
§ 3 Avgiftsbestämd pensionsbehållning	10
§ 4 Pensionsgrundande inkomst	10
§ 5 Pensionsavgifter.....	11
§ 6 Pensionsbehållning	11
§ 7 Information	11
§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension	12
§ 9 Uppgiftsskyldighet	12

§ 10 Sjukpension	12
§ 11 Efterlevandeskydd	13
§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån	13
§ 13 Finansiering	13
§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd	13
§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.	13
Kapitel 4	15
Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall.....	15
§ 1 Tillämpningsområde m.m.	15
§ 2 Rätt till familjeskydd	15
§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall	15
§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen	15
§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen	16
§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn	16
§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn.....	16
§ 8 Utbetalning av förmåner.....	17
Kapitel 5	18
Pensionsbestämmelser PBF.....	18
§ 1 Pensionsbestämmelser PBF	18
§ 2 Pensionsgrundande inkomst och årsmedelpoäng.....	18
§ 3 Avgångsersättning	18
§ 4 Visstidspension	19
§ 5 Ålderspension	19
§ 6 Livränta	20
§ 7 Sjukpension	20
§ 8 Efterlevandepension till vuxen och barn	20
§ 9 Kompletterande änkepension	21

Förord Klippans kommun

§1 Inledning

Syftet med pensionsriktlinjerna för Klippans kommuns förtroendevalda är att på ett enkelt och tydligt sätt beskriva de pensionsförmåner och pensionsersättningar kommunen beslutat om samt till vem den förtroendevalde kan vända sig för att få information.

Pensionsriktlinjerna är framtagna utifrån regler och rekommendationer samt möjligheter att utveckla dessa.

Regelverket om pension och andra avgångsförmåner för förtroendevalda har ändrats under åren för att anpassas till de förändringar kring pensioner som sker i samhället. Sveriges kommuner och regioner (SKR) tar fram förslag till regelverk som respektive kommun, region eller kommunalförbund har att anta som sina. Det finns även möjlighet att fatta lokala beslut eller ha helt egna reglementen.

§2 Pensionsregelverk

Förtroendevalda i Klippans kommun omfattas av Omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KR 26) eller Bestämmelser om Pension och avgångsersättning för förtroendevalda (PBF).

Pensionsregelverket OPF-KR 26 gäller i Klippans kommun efter valet 2014 för förtroendevalda som väljs för första gången samt för förtroendevalda som i tidigare uppdrag i kommunen inte omfattats av pensionsrätt.

Endast kommunalråd som tillträtt före valet 2014 och hade uppdrag uppgående minst till 40 % av heltid kan omfattas av PBF. Förtroendevalda som omfattas informeras om detta.

Förtroendevalda ska lämna skriftlig ansökan om utbetalning av pension och övriga förmåner enligt OPF-KR 26 och PBF till kommunens pensionsmyndighet.

§ 3 Uppföljning

Pensionsriktlinjerna ska ses över en gång per mandatperiod och vid behov uppdateras. Översyn och uppdatering som föranletts av förändringar i lagar eller förändringar i reglementen kan dock göras med annat tidsintervall.

§ 4 Beslutsordning

Beslut om riktlinjerna fattas av kommunstyrelsen som även är pensionsmyndighet. Beslutanderätt i specifika pensionsfrågor framgår av kommunens delegationsordning.

§ 5 Pensionsinformation

Pensionsmyndigheten är ansvarig för att den förtroendevalde informeras om sin avgiftsbestämda ålderspension, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift enligt OPF-KR 26. Denna information fås årligen av extern pensionsadministratör.

Förtroendevalda kan vända sig till HR-Servicecenter med pensionsfrågor.

§ 6 Arvodesväxling för de som omfattas av OPF-KR 26

Arvodesväxling till förstärkt framtida ålderspension är möjlig. Arvodesväxlingen sker genom att summan av arvodesväxlingen sätts av som en pensionsbehållning i Klippans kommuns balansräkning. Värdet av pensionsbehållningen räknas upp med förändringen av inkomstbasbeloppet varje år.

Arvodesväxlingen kan komma att påverka uppdragstagarens allmänna pension, sjukpenning, föräldrapenning och ersättning från avtalsförsäkringar eftersom dessa baseras på faktiskt utbetald lön. Arvodesväxling lämpar sig därför endast för den som även efter arvodesväxlingen har ett årsarvode som överstiger 8,07 inkomstbasbelopp.

Arvodesväxlingen ska vara kostnadsneutral för kommunen. Uppdragsgivaren som arvodesväxlar får därför ett tilläggsbelopp. Tilläggsbeloppet betalas tillsammans med det överenskomna arvodesväxlingsbeloppet till en pensionsbehållning.

Lägsta belopp att arvodesväxla är 500 kronor per månad och högsta belopp att arvodesväxla är 20 % av bruttoarvodet. Uppdragsgivaren har rätt att ändra beloppet med en varseltid på tre månader.

Vid sjukdom, föräldraledighet och tjänstledighet utan arvode längre än en månad görs ett uppehåll i arvodesväxlingen till dess uppdragsgivaren återkommit i tjänst.

Tilläggsbeloppet beräknas utifrån skillnaden mellan lagstiftade arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt på pensionskostnader. Tilläggsbeloppet kan komma att ändras om de underliggande faktorerna ändras.

Exempel: För en uppdragstagare som minskar sitt bruttoarvode med 1 000 kronor och tilläggsbeloppet är 5,76 %, betalas 1 058 kronor till pensionsbehållningen.

Arvodesväxlingen ska regleras i ett individuellt avtal mellan kommunen och uppdragsgivare. Avtalet kan sägas upp av uppdragsgivaren eller kommunen med en ömsesidig uppsägningstid på tre månader. Mer information om möjligheten att arvodesväxla fås på intranätet och av kommunens HR-avdelning

Kapitel 1

Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

I anslutning till att OPF-KR 26 antas ska en lokal pensionsmyndighet utses.
Pensionsmyndigheten har i uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR26.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Den förtroendevalde är skyldig att följa de ändringar av och de tillägg till dessa bestämmelser som kommunen, regionen eller kommunalförbundet från tid till annan beslutar.

Kapitel 2

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om omställningsstöd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunal-lagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid el-ler betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtro-endevalda.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställnings-insatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde själv aktivt verkar för att få ett nytt arbete.

§ 2a Nekad rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5

Kommunstyrelsen får besluta att en förtroendevald inte ska beviljas omställningsstöd enligt §§ 3-5 i detta reglemente om den förtroendevalde har dömts för ett brott på vilket fängelse i lägst två år kan följa och domen har fått laga kraft.

Anmärkning

Avseende nekad rätt till omställningsstöd utifrån ej beviljad ansvarsfrihet, se anmärkning till § 2a (sid 12) i *Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26)*.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Möjlighet till aktiva omställningsinsatser har förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid och som inte uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder när den förtroendevalde lämnar sitt (sina) uppdrag.

Respektive kommun, region och kommunalförbund har att utifrån den förtroendevaldes indivi-duella förutsättningar ta ställning till lämpliga aktiva omställningsinsatser samt vilken kostnads-ram som ska gälla. De åtgärder som erbjuds kan exempelvis, som på arbetsmarknaden i övrigt, bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid.

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd utges i högst tre år.

Tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26, eller tidigare version av OPF-KR, får tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid, under förutsättning att uppdraget har innehafts inom två år före uppdrag hos nuvarande uppdragsgivare. Den förtroendevalde ansvarar för att, i samband med ansökan och redovisning, skriftligen begära tillgodoräkning samt styrka tidigare uppdrag. För att tillgodoräkning ska medges krävs att den förtroendevalde inte har tagit del av omställningsstöd hos den tidigare uppdragsgivaren. Tillgodoräkningen bör samfinansieras av den tidigare uppdragsgivaren.

Underlaget för det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode gånger tolv under det senaste året. Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent av underlaget under de två första åren och med 60 procent under år tre.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder.

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid.

Tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26, eller tidigare version av OPF-KR, får tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid, under förutsättning att uppdraget har innehafts inom två år före uppdrag hos nuvarande uppdragsgivare. Den förtroendevalde ansvarar för att, i samband med ansökan och redovisning, skriftligen begära tillgodoräkning samt styrka tidigare uppdrag. För att tillgodoräkning ska medges krävs att den förtroendevalde inte har tagit del av omställningsstöd hos den tidigare uppdragsgivaren. Tillgodoräkningen bör samfinansieras av den tidigare uppdragsgivaren.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet efter årsvis ansökan från den förtroendevalde. Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges med 60 procent av underlaget enligt § 4.

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen,

regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 6 Samordning

Ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster. **Samtliga inkomster, med undantag för kapitalinkomster, ska anses utgöra förvärvsinkomster.**

Av administrativa skäl får från samordningen undantas ett fribelopp som per månad motsvarar en tolfedel av samma års prisbasbelopp.

Om en förtroendevald utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller erhåller annan ersättning än förvärvsinkomst enligt första stycket, får den lokala pensionsmyndigheten besluta att minska omställningsstödet med ett uppskattat inkomstbelopp som motsvarar den inkomst som bedöms skälig. **Borttagen text: Det första årets utbetalning av ekonomiskt omställningsstöd samordnas inte med förvärvsinkomster. De två följande åren undantas årligen ett prisbasbelopp från samordning.**

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till samt beräkna omfattningen av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Har en förtroendevald obehörigen eller med för högt belopp erhållit aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd till följd av oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller annan omständighet, eller om den förtroendevalde skäligen borde ha insett att utbetalningen var felaktig, ska det felaktigt utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras skriftligt enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras i nära anslutning till att den förtroendevalde lämnar/minskar sitt (sina) uppdrag.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3

Pensionsbestämmelser

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Pensionsbestämmelserna tillämpas för förtroendevald, oavsett uppdragets omfattning, om inte annat anges.

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmåner enligt dessa bestämmelser är:

- a) avgiftsbestämd pensionsbehållning
- b) sjukpension
- c) efterlevandeskydd

§ 3 Avgiftsbestämd pensionsbehållning

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt §§ 4-9.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

En förtroendevalds pensionsgrundande inkomst beräknas per kalenderår och begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, **motsvarande sammanlagt minst 40 procent av en heltid**, som under ledighet till följd av sjukdom, olycksfall, arbetskada eller föräldraledighet fått avdrag från sitt arvode, ska den pensionsgrundande inkomsten räknas om (höjas) med vad som avdragits.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning.

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp.

Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Anmärkning

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen). Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före insjuknandetidpunkten enligt § 10. Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. **Belopp understigande 250 kronor avseende ett kalenderår utbetalas inte.**

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11. **Den förtroendevalde kan erbjudas möjlighet att välja bort efterlevandeskyddet i anslutning till ansökan om uttag.**

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt § 6 sker månadsvis och livsvarigt. Den förtroendevalde kan, efter särskild överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten i samband med ansökan om utbetalning av pensionsbehållningen, välja utbetalning under kortare tid, dock som lägst 10 år.

Utbetalning får tidigast påbörjas från den tidpunkt då den förtroendevalde enligt 58 kap. 1 § Socialförsäkringsbalken (2010:110) har rätt att ta ut allmän pension, minus två år.

Ansökan om utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pensionsbehållningen utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Om utbetalning inte påbörjats eller ansökan om sådan utbetalning inte inkommit till pensionsmyndigheten (eller enligt anvisning från pensionsmyndigheten) vid den tidpunkt den förtroendevalde har uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder plus 12 månader påbörjas utbetalning vid denna tidpunkt.

Avgiftsbestämd pensionsbehållning kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift.

Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension betalas ut till förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen avgår från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång.

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utgår till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Anmärkningar

1. Sjukpensionen utges i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen).
2. Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p g a sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd enligt § 6 innebär att den förtroendevaldes pensionsbehållning betalas till efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo eller barn vid förtroendevalds dödsfall.

Anmärkningar

Avseende definitionen av sambo hänvisas till sambolagen (2003:376).

Efterlevandeskydd betalas i första hand till efterlevande make/maka, registrerad partner och sambo. I andra hand betalas efterlevandeskydd till barn.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn. Vid dödsfall utbetalas värdet av pensionsbehållningen, enligt § 6, till förmånsberättigad efterlevande under fem år.

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

Angående påföljd i pensionsförmånshänseende för den som uppsåtligen framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal (2005:104).

§ 13 Finansiering

För utfästelser enligt dessa bestämmelser svarar kommun, region och kommunalförbund.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som

pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd. Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Bestämmelserna om familjeskydd träder ikraft vid den tidpunkt då OPF-KR 26 antas av kommunstyrelsen, eller från den tidpunkt som fullmäktige beslutar. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Rätt till familjeskydd

En förtroendevalds efterlevande har rätt till

- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen, och
- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande barn.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

- a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,
- b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10,

rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

- c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

För en och samma avliden kan det högst utges ett familjeskydd, detta oavsett om den förtroendevalde hade fler än ett uppdrag som var och en innebär att den avlidne uppfyller dessa villkor.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make/ maka, sambo och registrerad partner som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

Anmärkningar

Med sambo avses den ogifta person som stadigvarande bodde tillsammans med den ogifte förtroendevalde vid hans eller hennes död, och

a) som tidigare varit gift eller registrerad partner med den förtroendevalde,

eller

b) har eller har haft barn, eller då väntade barn med den förtroendevalde.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet. Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolfedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligt har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

Kapitel 5

Pensionsbestämmelser PBF

§ 1 Pensionsbestämmelser PBF

Kommunen antog PBF att gälla från och med 2003-01-01. PBF gäller även fortsättningsvis för förtroendevalda som tillträtt pensionsgrundande uppdrag i kommunen före valet 2014.

Pensionsbestämmelserna omfattar förtroendevalda som tillträtt före valet 2014 och som har uppdrag på minst 40 %.

Förvärvsinkomster upp till 2 prisbasbelopp per år undantas från samordning med visstidspension, sjukpension och avgångsersättning enligt PBF.

PBF består av följande pensionsförmåner:

- Avgångsersättning
- Visstidspension
- Ålderspension
- Livränta
- Sjukpension
- Efterlevandepension till vuxen och barn
- Kompletterande änkepension

Utbetalning av ovanstående förmåner sker efter ansökan till kommunens pensionsmyndighet.

§ 2 Pensionsgrundande inkomst och årsmedelpoäng

För pensionsförmånerna beräknas en pensionsgrundande inkomst för varje kalenderår. Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av årsarvode samt utbetalda kontanta ersättningar med undantag för traktamente och kostnadsersättningar.

Vid ledighet på grund av sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller föräldraledighet räknas även det eventuella arvodesbortfallet som pensionsgrundande inkomst.

För varje kalenderår fastställs en årspoäng vilken utgör kvoten mellan den pensionsgrundande inkomsten och samma års förhöjda prisbasbelopp.

Årsmedelpoängen (genomsnittsinkomsten) utgör underlaget för pensionsförmånerna och beräknas till medelvärde av de två årspoäng som ligger närmast före avgångsåret.

§ 3 Avgångsersättning

Förtroendevalda som inte fyllt 50 år vid avgången från förtroendeuppdraget kan få avgångsersättning. Avgångsersättningen betalas ut från avgångstidpunkten. Utbetalningstidens längd beror på uppdragstiden och den förtroendevaldes ålder vid avgången.

Uppdragstid i månader	Ålder - 39 år	Ålder 40 - 49år
--------------------------	------------------	--------------------

- 71	1 år	1 år
72 - 95	2 år	2 år
96 - 119	2 år	3 år
120 - 143	2 år	4 år
144 -	2 år	5 år

Avgångsersättningens storlek bestäms av det årsarvode den förtroendevalde hade vid avgången.

Årsarvode uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Ersättningsnivå för denna del av arvode. 1:a utbetalningsåret	Ersättningsnivå för denna del av arvode. Från 2:a utbetalningsåret
0 – 20	80 %	70 %
20 – 30	40 %	35 %

Förvärvsinkomster upp till två prisbasbelopp per år undantas från samordning.

§ 4 Visstidspension

Förtroendevalda som fyllt 50 år men inte 65 år när de avgår från förtroendeuppdraget kan få visstidspension.

Pensionens storlek beror på uppdragstidens längd och de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret. För hel visstidspension krävs 12 års uppdragstid. Endast uppdragstid i kommunen är pensionsgrundande.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

Förvärvsinkomster upp till två prisbasbelopp per år undantas från samordning.

§ 5 Ålderspension

Från 65 år övergår visstidspensionen till ålderspension. Till den som avgår från sitt uppdrag vid 65 års ålder eller senare, utbetalas ålderspension direkt.

Pensionens storlek beror på uppdragstidens längd och de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret. För hel ålderspension krävs 12 års uppdragstid. Endast uppdragstid i kommunen är pensionsgrundande.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 1	96 %
1 – 3	70 %

3 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

Ålderspensionen ska samordnas med (minskas) den allmänna pensionen.

§6 Livränta

Förtroendevalda som har haft förtroendeuppdrag i kommunen i minst tre år och som avgått utan rätt till visstidspension eller ålderspension kan ha rätt till livränta.

Livräntan betalas ut från och med 65 år.

Livräntans storlek beror på uppdragstidens längd och de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret. För hel livränta krävs 30 års uppdragstid. Endast uppdragstid i kommunen är pensionsgrundande.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 7,5	10 %
7,5 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

Livräntan samordnas inte med allmän pension.

§7 Sjukpension

Förtroendevalda som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning och som en följd av detta befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens slut, kan få sjukpension.

Sjukpensionens storlek beror på de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 1	96 %
1 – 3	70 %
3 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

Sjukpensionen betalas ut under samma tid som sjuk- eller aktivitetsersättning.

Sjukpensionen ska samordnas med (minskas med) sjuk- och aktivitetsersättning, samt i förekommande fall även med förvärvsinkomst som överstiger två prisbasbelopp per år.

§ 8 Efterlevandepension till vuxen och barn

Om en förtroendevald avlider kan en efterlevande make/maka, registrerad partner, eller sambo få efterlevandepension. Pensionen betalas ut i 5 år.

Den avlidnes barn kan få barnpension till dess barnet fyller 18 år, eller vid studier till och med juni månad det år barnet fyller 20 år. Vid fler än ett barn höjs det totala pensionsbeloppet något och fördelas därefter lika mellan barnen.

Efterlevandepension till vuxen

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 7,5	15 %
7,5 - 20	15 %
20 – 30	7,5 %

Barnpension

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 7,5	10 %
7,5 – 20	28 %
20 – 30	14 %

§ 9 Kompletterande änkepension

Kompletterande änkepension betalas ut enligt särskilda regler, efter en förtroendevald som avlider och har en årsmedelpoäng (genomsnittsinkomst) som överstiger 7,5 förhöjda prisbasbelopp.

Riktlinjer för pension för förtroendevalda

Beslutad av: Kommunstyrelse/nämnd, 2026-09-02
Dokumentansvarig: HR-avdelningen
Diarienummer: KS 2026/201
Senast reviderad:
Giltig till: Tillsvidare

Innehåll

Förord Klippans kommun	4
§1 Inledning	4
§2 Pensionsregelverk.....	4
§ 3 Uppföljning.....	4
§ 4 Beslutsordning	4
§ 5 Pensionsinformation.....	4
§ 6 Arvodesväxling för de som omfattas av OPF-KR 26.....	5
Kapitel 1.....	6
Inledande bestämmelser.....	6
§ 1 Lokal pensionsmyndighet	6
§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna	6
Kapitel 2.....	7
Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda	7
§ 1 Tillämpningsområde m.m.	7
§ 2 Omställningsstöd	7
§ 2a Nekad rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5.....	7
§ 3 Aktiva omställningsinsatser	7
§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd	7
§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd.....	8
§ 6 Samordning	9
§ 7 Uppgiftsskyldighet	9
§ 8 Ansökan om omställningsstöd	9
§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd.....	9
Kapitel 3.....	10
Pensionsbestämmelser.....	10
§ 1 Tillämpningsområde m.m.	10
§ 2 Pensionsförmånernas omfattning	10
§ 3 Avgiftsbestämd pensionsbehållning	10
§ 4 Pensionsgrundande inkomst	10
§ 5 Pensionsavgifter.....	11
§ 6 Pensionsbehållning	11
§ 7 Information	11
§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension	12
§ 9 Uppgiftsskyldighet	12

§ 10 Sjukpension	12
§ 11 Efterlevandeskydd	13
§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån	13
§ 13 Finansiering	13
§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd	13
§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.	13
Kapitel 4	15
Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall.....	15
§ 1 Tillämpningsområde m.m.	15
§ 2 Rätt till familjeskydd	15
§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall	15
§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen	15
§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen	16
§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn	16
§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn.....	16
§ 8 Utbetalning av förmåner.....	17
Kapitel 5	18
Pensionsbestämmelser PBF.....	18
§ 1 Pensionsbestämmelser PBF	18
§ 2 Pensionsgrundande inkomst och årsmedelpoäng.....	18
§ 3 Avgångsersättning	18
§ 4 Visstidspension	19
§ 5 Ålderspension	19
§ 6 Livränta	20
§ 7 Sjukpension	20
§ 8 Efterlevandepension till vuxen och barn	20
§ 9 Kompletterande änkepension	21

Förord Klippans kommun

§1 Inledning

Syftet med pensionsriktlinjerna för Klippans kommuns förtroendevalda är att på ett enkelt och tydligt sätt beskriva de pensionsförmåner och pensionsersättningar kommunen beslutat om samt till vem den förtroendevalde kan vända sig för att få information.

Pensionsriktlinjerna är framtagna utifrån regler och rekommendationer samt möjligheter att utveckla dessa.

Regelverket om pension och andra avgångsförmåner för förtroendevalda har ändrats under åren för att anpassas till de förändringar kring pensioner som sker i samhället. Sveriges kommuner och regioner (SKR) tar fram förslag till regelverk som respektive kommun, region eller kommunalförbund har att anta som sina. Det finns även möjlighet att fatta lokala beslut eller ha helt egna reglementen.

§2 Pensionsregelverk

Förtroendevalda i Klippans kommun omfattas av Omställningsstöd och pension för förtroendevalda (OPF-KR 26) eller Bestämmelser om Pension och avgångsersättning för förtroendevalda (PBF).

Pensionsregelverket OPF-KR 26 gäller i Klippans kommun efter valet 2014 för förtroendevalda som väljs för första gången samt för förtroendevalda som i tidigare uppdrag i kommunen inte omfattats av pensionsrätt.

Endast kommunalråd som tillträtt före valet 2014 och hade uppdrag uppgående minst till 40 % av heltid kan omfattas av PBF. Förtroendevalda som omfattas informeras om detta.

Förtroendevalda ska lämna skriftlig ansökan om utbetalning av pension och övriga förmåner enligt OPF-KR 26 och PBF till kommunens pensionsmyndighet.

§ 3 Uppföljning

Pensionsriktlinjerna ska ses över en gång per mandatperiod och vid behov uppdateras. Översyn och uppdatering som föranletts av förändringar i lagar eller förändringar i reglementen kan dock göras med annat tidsintervall.

§ 4 Beslutsordning

Beslut om riktlinjerna fattas av kommunstyrelsen som även är pensionsmyndighet. Beslutanderätt i specifika pensionsfrågor framgår av kommunens delegationsordning.

§ 5 Pensionsinformation

Pensionsmyndigheten är ansvarig för att den förtroendevalde informeras om sin avgiftsbestämda ålderspension, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift enligt OPF-KR 26. Denna information fås årligen av extern pensionsadministratör.

Förtroendevalda kan vända sig till HR-Servicecenter med pensionsfrågor.

§ 6 Arvodesväxling för de som omfattas av OPF-KR 26

Arvodesväxling till förstärkt framtida ålderspension är möjlig. Arvodesväxlingen sker genom att summan av arvodesväxlingen sätts av som en pensionsbehållning i Klippans kommuns balansräkning. Värde av pensionsbehållningen räknas upp med förändringen av inkomstbasbeloppet varje år.

Arvodesväxlingen kan komma att påverka uppdragstagarens allmänna pension, sjukpenning, föräldrapenning och ersättning från avtalsförsäkringar eftersom dessa baseras på faktiskt utbetald lön. Arvodesväxling lämpar sig därför endast för den som även efter arvodesväxlingen har ett årsarvode som överstiger 8,07 inkomstbasbelopp.

Arvodesväxlingen ska vara kostnadsneutral för kommunen. Uppdragsgivaren som arvodesväxlar får därför ett tilläggsbelopp. Tilläggsbeloppet betalas tillsammans med det överenskomna arvodesväxlingsbeloppet till en pensionsbehållning.

Lägsta belopp att arvodesväxla är 500 kronor per månad och högsta belopp att arvodesväxla är 20 % av bruttoarvodet. Uppdragsgivaren har rätt att ändra beloppet med en varseltid på tre månader.

Vid sjukdom, föräldraledighet och tjänstledighet utan arvode längre än en månad görs ett uppehåll i arvodesväxlingen till dess uppdragsgivaren återkommit i tjänst.

Tilläggsbeloppet beräknas utifrån skillnaden mellan lagstiftade arbetsgivaravgifter och särskild löneskatt på pensionskostnader. Tilläggsbeloppet kan komma att ändras om de underliggande faktorerna ändras.

Exempel: För en uppdragstagare som minskar sitt bruttoarvode med 1 000 kronor och tilläggsbeloppet är 5,76 %, betalas 1 058 kronor till pensionsbehållningen.

Arvodesväxlingen ska regleras i ett individuellt avtal mellan kommunen och uppdragsgivare. Avtalet kan sägas upp av uppdragsgivaren eller kommunen med en ömsesidig uppsägningstid på tre månader. Mer information om möjligheten att arvodesväxla fås på intranätet och av kommunens HR-avdelning

Kapitel 1

Inledande bestämmelser

§ 1 Lokal pensionsmyndighet

I anslutning till att OPF-KR 26 antas ska en lokal pensionsmyndighet utses.
Pensionsmyndigheten har i uppgift att tolka och tillämpa bestämmelserna i OPF-KR26.

§ 2 Ändringar av och tillägg till bestämmelserna

Den förtroendevalde är skyldig att följa de ändringar av och de tillägg till dessa bestämmelser som kommunen, regionen eller kommunalförbundet från tid till annan beslutar.

Kapitel 2

Bestämmelser om omställningsstöd för förtroendevalda

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om omställningsstöd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunalagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Omställningsstöd

Omställningsstöd syftar till att under en begränsad tid underlätta övergången till arbetslivet när en förtroendevald lämnat sitt (sina) uppdrag. Omställningsstöd kan bestå av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Omställningsstöd förutsätter att den förtroendevalde själv aktivt verkar för att få ett nytt arbete.

§ 2a Nekad rätt till omställningsstöd enligt §§ 3-5

Kommunstyrelsen får besluta att en förtroendevald inte ska beviljas omställningsstöd enligt §§ 3-5 i detta reglemente om den förtroendevalde har dömts för ett brott på vilket fängelse i lägst två år kan följa och domen har fått laga kraft.

Anmärkning

Avseende nekad rätt till omställningsstöd utifrån ej beviljad ansvarsfrihet, se anmärkning till § 2a (sid 12) i *Kommentar till bestämmelser om omställningsstöd, pension och familjeskydd för förtroendevalda (OPF-KR 26)*.

§ 3 Aktiva omställningsinsatser

Möjlighet till aktiva omställningsinsatser har förtroendevald som innehaft ett eller flera uppdrag och som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst fyra års sammanhängande uppdragstid och som inte uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder när den förtroendevalde lämnar sitt (sina) uppdrag.

Respektive kommun, region och kommunalförbund har att utifrån den förtroendevaldes individuella förutsättningar ta ställning till lämpliga aktiva omställningsinsatser samt vilken kostnadsram som ska gälla. De åtgärder som erbjuds kan exempelvis, som på arbetsmarknaden i övrigt, bestå av rådgivningsinsatser och kompletterande utbildning.

§ 4 Ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst ett års sammanhängande uppdragstid.

För varje år i uppdraget utges ett ekonomiskt omställningsstöd om tre månader. Ekonomiskt omställningsstöd utges i högst tre år.

Tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26, eller tidigare version av OPF-KR, får tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid, under förutsättning att uppdraget har innehafts inom två år före uppdrag hos nuvarande uppdragsgivare. Den förtroendevalde ansvarar för att, i samband med ansökan och redovisning, skriftligen begära tillgodoräkning samt styrka tidigare uppdrag. För att tillgodoräkning ska medges krävs att den förtroendevalde inte har tagit del av omställningsstöd hos den tidigare uppdragsgivaren. Tillgodoräkningen bör samfinansieras av den tidigare uppdragsgivaren.

Underlaget för det ekonomiska omställningsstödet beräknas på den förtroendevaldes genomsnittliga månadsarvode gånger tolv under det senaste året. Det ekonomiska omställningsstödet utges med 85 procent av underlaget under de två första åren och med 60 procent under år tre.

Ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder.

Rätten att erhålla ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 5 Förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Rätt till förlängt ekonomiskt omställningsstöd har förtroendevald som lämnat sitt (sina) uppdrag efter minst åtta års sammanhängande uppdragstid.

Tid i uppdrag hos annan kommun, region eller kommunalförbund som tillämpar OPF-KR 26, eller tidigare version av OPF-KR, får tillgodoräknas vid beräkning av kvalifikationstid, under förutsättning att uppdraget har innehafts inom två år före uppdrag hos nuvarande uppdragsgivare. Den förtroendevalde ansvarar för att, i samband med ansökan och redovisning, skriftligen begära tillgodoräkning samt styrka tidigare uppdrag. För att tillgodoräkning ska medges krävs att den förtroendevalde inte har tagit del av omställningsstöd hos den tidigare uppdragsgivaren. Tillgodoräkningen bör samfinansieras av den tidigare uppdragsgivaren.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges till förtroendevald från den tidigaste uttagsåldern för allmän pension enligt Socialförsäkringsbalken (SFB) och endast i omedelbar anslutning till att ekonomiskt omställningsstöd enligt § 4 upphört. Förlängt ekonomiskt omställningsstöd kan utges för ett år i taget och som längst till och med kalendermånaden innan den förtroendevalde uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder.

Förlängt ekonomiskt omställningsstöd utges av kommunen, regionen eller kommunalförbundet efter årsvis ansökan från den förtroendevalde. Det förlängda ekonomiska omställningsstödet utges med 60 procent av underlaget enligt § 4.

Rätten att erhålla förlängt ekonomiskt omställningsstöd upphör om den förtroendevalde på nytt blir innehavare av uppdrag med sammanlagt minst 40 procent av en heltid hos kommunen,

regionen eller kommunalförbundet, eller får uppdrag i riksdagen eller regeringen i minst motsvarande omfattning.

§ 6 Samordning

Ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd enligt §§ 4 och 5 ska samordnas med förvärvsinkomster och/eller andra inkomster som ersätter förvärvsinkomster. Samtliga inkomster, med undantag för kapitalinkomster, ska anses utgöra förvärvsinkomster.

Av administrativa skäl får från samordningen undantas ett fribelopp som per månad motsvarar en tolfedel av samma års prisbasbelopp.

Om en förtroendevald utför arbete utan ersättning eller mot låg ersättning, eller erhåller annan ersättning än förvärvsinkomst enligt första stycket, får den lokala pensionsmyndigheten besluta att minska omställningsstödet med ett uppskattat inkomstbelopp som motsvarar den inkomst som bedöms skälig.

§ 7 Uppgiftsskyldighet

En förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till samt beräkna omfattningen av aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd och förlängt ekonomiskt omställningsstöd.

Har en förtroendevald obehörigen eller med för högt belopp erhållit aktiva omställningsinsatser, ekonomiskt omställningsstöd eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd till följd av oriktiga uppgifter, underlåtenhet att fullgöra anmälningsskyldighet eller annan omständighet, eller om den förtroendevalde skäligen borde ha insett att utbetalningen var felaktig, ska det felaktigt utbetalda beloppet återbetalas. Pensionsmyndigheten kan – om särskilda skäl föreligger – besluta att helt eller delvis avstå från återkrav.

§ 8 Ansökan om omställningsstöd

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras skriftligt enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar.

Ansökan om omställningsstöd enligt §§ 3-5 ska göras i nära anslutning till att den förtroendevalde lämnar/minskar sitt (sina) uppdrag.

§ 9 Utbetalning av ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd

Om rätt till ekonomiskt eller förlängt ekonomiskt omställningsstöd föreligger bör den förtroendevalde få sådant omställningsstöd utbetalat inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Kapitel 3

Pensionsbestämmelser

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om pension gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet.

Bestämmelserna gäller för förtroendevalda som tillträtt i samband med valet 2014 eller senare. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

Pensionsbestämmelserna tillämpas för förtroendevald, oavsett uppdragets omfattning, om inte annat anges.

Pensionsbestämmelserna gäller inte för förtroendevald som vid tillträdet av sitt (sina) uppdrag har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder.

§ 2 Pensionsförmånernas omfattning

Pensionsförmåner enligt dessa bestämmelser är:

- a) avgiftsbestämd pensionsbehållning
- b) sjukpension
- c) efterlevandeskydd

§ 3 Avgiftsbestämd pensionsbehållning

En förtroendevald har rätt till avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt §§ 4-9.

§ 4 Pensionsgrundande inkomst

En förtroendevalds pensionsgrundande inkomst beräknas per kalenderår och begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av den förtroendevaldes årsarvode, sammanträdesersättningar samt andra i det pensionsgrundande uppdraget (uppdragen) utgivna kontanta ersättningar.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, motsvarande sammanlagt minst 40 procent av en heltid, som under ledighet till följd av sjukdom, olycksfall, arbetskada eller föräldraledighet fått avdrag från sitt arvode, ska den pensionsgrundande inkomsten räknas om (höjas) med vad som avdragits.

I den pensionsgrundande inkomsten ska inte ingå ersättning som betalas ut till förtroendevald enligt 4 kap. 12 § kommunallagen för förlorad arbetsinkomst, semesterförmån eller tjänstepensionsförmån eller ersättning som utgör traktamente eller kostnadsersättning.

§ 5 Pensionsavgifter

Pensionsavgiften beräknas i procent på den förtroendevaldes pensionsgrundande inkomst enligt § 4.

Pensionsavgiften är 6 procent på den pensionsgrundande inkomsten upp till och med 7,5 inkomstbasbelopp.

Pensionsavgiften är 31,5 procent på de delar av den pensionsgrundande inkomsten som överstiger 7,5 inkomstbasbelopp, intill dess den förtroendevalde har uppnått motsvarande i 32 a § LAS angiven ålder. Därefter är pensionsavgiften 6 procent på hela den pensionsgrundande inkomsten.

För förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång, ska pensionsavgift tillgodoräknas under tid då den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB.

Anmärkning

Pensionsavgift ska avsättas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen). Pensionsavgiften beräknas på den pensionsgrundande inkomsten året före insjuknandetidpunkten enligt § 10. Pensionsavgiften avsätts till den förtroendevaldes pensionsbehållning.

Förtroendevald tillgodoräknas pensionsavgift från kommunen, regionen eller kommunalförbundet endast om den för kalenderåret är högre än 3 procent av samma års inkomstbasbelopp. Då förtroendevald inte tillgodoräknas pensionsavgift betalar kommunen, regionen eller kommunalförbundet ut motsvarande belopp direkt till den förtroendevalde i form av ersättning som inte är pensionsgrundande. Belopp understigande 250 kronor avseende ett kalenderår utbetalas inte.

§ 6 Pensionsbehållning

Pensionsavgiften för ett kalenderår avsätts senast den 31 mars följande år till en pensionsbehållning hos respektive kommun, region eller kommunalförbund, där den förtroendevalde har innehaft uppdrag. Med pensionsbehållning avses summan av de årliga pensionsavgifter som intjänats hos respektive kommun, region eller kommunalförbund.

Pensionsbehållningen räknas upp årligen (indexeras) med förändringen av inkomstbasbeloppet.

Pensionsbehållningen innehåller ett efterlevandeskydd enligt § 11. Den förtroendevalde kan erbjudas möjlighet att välja bort efterlevandeskyddet i anslutning till ansökan om uttag.

§ 7 Information

Pensionsmyndigheten ska lämna information till den förtroendevalde om hans eller hennes pensionsbehållning, pensionsgrundande inkomst och avsättning av pensionsavgift.

§ 8 Utbetalning av avgiftsbestämd ålderspension

Utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning enligt § 6 sker månadsvis och livsvarigt. Den förtroendevalde kan, efter särskild överenskommelse mellan den förtroendevalde och pensionsmyndigheten i samband med ansökan om utbetalning av pensionsbehållningen, välja utbetalning under kortare tid, dock som lägst 10 år.

Utbetalning får tidigast påbörjas från den tidpunkt då den förtroendevalde enligt 58 kap. 1 § Socialförsäkringsbalken (2010:110) har rätt att ta ut allmän pension, minus två år.

Ansökan om utbetalning av avgiftsbestämd pensionsbehållning ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten fastställt. Den förtroendevalde bör få pensionsbehållningen utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

Om utbetalning inte påbörjats eller ansökan om sådan utbetalning inte inkommit till pensionsmyndigheten (eller enligt anvisning från pensionsmyndigheten) vid den tidpunkt den förtroendevalde har uppnått motsvarande 32 a § LAS angiven ålder plus 12 månader påbörjas utbetalning vid denna tidpunkt.

Avgiftsbestämd pensionsbehållning kan utbetalas som engångsersättning till förtroendevald om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året innan utbetalning av förmånen börjar.

§ 9 Uppgiftsskyldighet

Förtroendevald är skyldig att lämna de uppgifter som pensionsmyndigheten begär för att kunna fastställa rätten till och beräkna avsättning till pensionsbehållning. Lämnas inte sådana uppgifter kan pensionsmyndigheten besluta att avsättningen ska minskas i skälig omfattning.

Om förtroendevald genom att lämna oriktiga uppgifter inte fullgör sin uppgiftsskyldighet eller på annat sätt orsakar att för hög pensionsavgift avsätts, kan detta belopp återkrävas eller avräknas på kommande avsättningar av pensionsavgift.

Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

§ 10 Sjukpension

Sjukpension betalas ut till förtroendevald med uppdrag på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid, och som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB och som en följd härav med stöd av 4 kap. 6 § kommunallagen avgår från sitt uppdrag före mandatperiodens utgång.

Sjukpensionen grundas och beräknas på det genomsnittliga månadsarvodet som den förtroendevalde hade kalenderåret före insjuknandetidpunkten gånger tolv. Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om annat beräkningsunderlag.

Sjukpensionens nivå motsvarar nivån för den månadsersättning som utgår till anställda enligt AGS-KL.

Sjukpension utges under tid som den förtroendevalde har rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning enligt SFB. Upphör rätten till sjuk- eller aktivitetsersättning upphör också rätten till sjukpension.

Anmärkningar

1. Sjukpensionen utges i förhållande till nedsatt arbetsförmåga i uppdraget (uppdragen).
2. Sjukpensionen ska värdesäkras på motsvarande sätt som i de bestämmelser som gäller för utbetalning av månadsersättning enligt AGS-KL.

Förtroendevald som befrias/frånträder sitt uppdrag p g a sjukdom har rätt till efterskydd under 270 kalenderdagar. Efterskyddet innebär att rätt till sjukpension föreligger om förtroendevald under efterskyddstid beviljas sjuk- eller aktivitetsersättning.

Den förtroendevaldes rätt till efterskydd upphör om den förtroendevalde tillträder en anställning eller annat uppdrag förenat med pensionsrätt.

Pensionsmyndigheten kan i särskilt fall fatta beslut om förlängd efterskyddstid.

§ 11 Efterlevandeskydd

Efterlevandeskydd enligt § 6 innebär att den förtroendevaldes pensionsbehållning betalas till efterlevande make/maka, registrerad partner, sambo eller barn vid förtroendevalds dödsfall.

Anmärkningar

Avseende definitionen av sambo hänvisas till sambolagen (2003:376).

Efterlevandeskydd betalas i första hand till efterlevande make/maka, registrerad partner och sambo. I andra hand betalas efterlevandeskydd till barn.

Om det finns flera barn med rätt till efterlevandeskydd ska pensionsbehållningen delas lika mellan dessa barn. Vid dödsfall utbetalas värdet av pensionsbehållningen, enligt § 6, till förmånsberättigad efterlevande under fem år.

Efterlevandeskydd kan utbetalas som en engångsersättning till efterlevande om värdet av pensionsbehållningen är högst 150 procent av inkomstbasbeloppet året före utbetalning av förmånen börjar.

§ 12 Vissa inskränkningar i rätten till pensionsförmån

Angående påföljd i pensionsförmånshänseende för den som uppsåtligt framkallat förtroendevalds arbetsoförmåga eller död ska gälla vad som anges i 18, 19, 20 a och 100 a §§ lagen om försäkringsavtal (2005:104).

§ 13 Finansiering

För utfästelser enligt dessa bestämmelser svarar kommun, region och kommunalförbund.

§ 14 Ansökan om och utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd

Utbetalning av sjukpension och efterlevandeskydd sker månadsvis.

Ansökan om sjukpension och efterlevandeskydd ska göras enligt de anvisningar som pensionsmyndigheten utfärdar. Den förtroendevalde eller förmånsberättigade bör få sjukpension eller efterlevandeskydd utbetalad inom tre månader efter det att pensionsmyndigheten tagit emot sådan ansökan.

§ 15 Uppgiftsskyldighet m.m.

Förtroendevald eller hans eller hennes efterlevande är skyldig att lämna de uppgifter som

pensionsmyndigheten begär för att fastställa rätten till sjukpension och efterlevandeskydd. Förtroendevald eller efterlevande som inte fullgör de skyldigheter pensionsmyndigheten fastställt förverkar rätten till förmåner och kan inte genom att senare fullgöra skyldigheten återfå rätten till förverkat belopp mer än sex månader tillbaka. Pensionsmyndigheten kan dock medge undantag.

Kapitel 4

Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

§ 1 Tillämpningsområde m.m.

Bestämmelser om familjeskydd gäller för förtroendevald som avses i 4 kap. 1 § kommunallagen och som fullgör uppdrag hos kommunen, regionen eller kommunalförbundet på heltid eller betydande del av heltid, med sammanlagt minst 40 procent av en heltid.

Bestämmelserna om familjeskydd träder ikraft vid den tidpunkt då OPF-KR 26 antas av kommunstyrelsen, eller från den tidpunkt som fullmäktige beslutar. Bestämmelserna gäller från samma tidpunkt även för förtroendevalda som i tidigare uppdrag inte omfattats av PBF, PRF-KL eller andra omställnings- och pensionsbestämmelser för förtroendevalda.

§ 2 Rätt till familjeskydd

En förtroendevalds efterlevande har rätt till

- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande vuxen, och
- familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall till efterlevande barn.

§ 3 Familjeskydd vid förtroendevalds dödsfall

En förtroendevalds efterlevande har rätt till familjeskydd om den förtroendevalde avlider:

- a) under tid då han eller hon uppfyller förutsättningarna enligt § 1,
- b) under tid då han eller hon får sjukpension enligt Pensionsbestämmelser § 10,

rätten till familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall gäller också om den förtroendevalde avlider:

- c) inom sex månader efter det att den förtroendevalde befrias/frånträder sitt uppdrag.

En förtroendevalds efterlevande har inte rätt till familjeskydd enligt punkterna b) – c) om den förtroendevalde vid tidpunkten för dödsfallet hade en anställning eller uppdrag med pensionsrätt och den förtroendevalde genom anställning eller uppdrag hade motsvarande skydd för efterlevande.

För en och samma avliden kan det högst utges ett familjeskydd, detta oavsett om den förtroendevalde hade fler än ett uppdrag som var och en innebär att den avlidne uppfyller dessa villkor.

§ 4 Familjeskydd till efterlevande vuxen

Familjeskydd till efterlevande vuxen betalas ut till den förtroendevaldes make/ maka, sambo och registrerad partner som den avlidne hade vid tidpunkten för dödsfallet.

Anmärkningar

Med sambo avses den ogifta person som stadigvarande bodde tillsammans med den ogifte förtroendevalde vid hans eller hennes död, och

a) som tidigare varit gift eller registrerad partner med den förtroendevalde,

eller

b) har eller har haft barn, eller då väntade barn med den förtroendevalde.

§ 5 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande vuxen

En efterlevande vuxen, med rätt till familjeskydd till efterlevande vuxen enligt ovan, har rätt till förmån i fem års tid.

Från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år motsvarar den månatliga förmånens värde 1,1 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet.

Familjeskydd till efterlevande vuxen ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 6 Familjeskydd till efterlevande barn

Familjeskydd till efterlevande barn betalas ut till den förtroendevaldes arvsberättigade barn till och med månaden innan barnet fyller arton år.

Rätten till familjeskydd till efterlevande barn gäller även för den tid då barnet har rätt till barnpension enligt SFB.

Rätt till familjeskydd till efterlevande barn har även det barn som den förtroendevalde med socialnämndens medgivande tagit emot i sitt hem för vård och fostran i adoptionssyfte.

§ 7 Beräkning och utbetalning av familjeskydd till efterlevande barn

Ett efterlevande barn, med rätt till familjeskydd enligt ovan, har, från och med månaden efter att den förtroendevalde avlidit och fram till och med slutet av samma år, rätt till en månatlig förmån motsvarande 0,5 inkomstbasbelopp delat med tolv. Förmånen ska därefter årligen räknas upp med förändringen av prisbasbeloppet. Det sammanlagda månatliga förmånsvärdet av familjeskydd till efterlevandes samtliga barn kan dock aldrig överstiga värdet av 1,5 inkomstbasbelopp det år dödsfallet inträffade delat med tolv.

Vid fler än tre efterlevande barn bestäms den månatliga förmånens värde till vart och ett av de efterlevande barnen till motsvarande en tolfedel av värdet av 1,5 inkomstbasbelopp året då den förtroendevalde avled delat med antalet efterlevande barn med rätt till familjeskydd till efterlevande barn, därefter årligen uppräknat med förändringen av prisbasbeloppet.

Om ett efterlevande barn till en förtroendevald framställer anspråk på familjeskydd till efterlevande barn först efter det att sådan förmån har börjat betalas ut, ska redan utbetalda förmåner inte omfördelas mellan barnen.

Familjeskydd vid den förtroendevaldes dödsfall till efterlevande barn ska utbetalas månadsvis och i lika stora delar.

§ 8 Utbetalning av förmåner

Familjeskyddet betalas ut till den förtroendevaldes efterlevande månadsvis, senast tre månader efter det att kommunen, regionen eller kommunalförbundet har tagit emot ett fullständigt underlag för utbetalningen.

Om den förtroendevalde har befriats/frånträtt sitt uppdrag och den förtroendevalde omfattas av familjeskydd, ska den som gör anspråk på förmån anmäla dödsfall enligt anvisningar från pensionsmyndigheten.

När anmälan inkommit, anses kommun, region eller kommunalförbund ha fått kännedom om dödsfallet.

För att rätten till förmån ska kunna bedömas ska den som gör anspråk på förmån lämna de uppgifter som begärs av pensionsmyndigheten samt låta pensionsmyndigheten hämta in uppgifter om den förtroendevalde från nuvarande och tidigare arbetsgivare, uppdragsgivare, Skatteverket, Försäkringskassan eller försäkringsinrättning.

Om efterlevande lämnar oriktiga uppgifter som leder till att för högt familjeskydd utbetalas, kan det för högt utbetalda beloppet avräknas från kommande utbetalningar eller helt eller delvis återkrävas. Detta gäller under förutsättning att efterlevande insett eller borde ha insett att lämnade uppgifter var oriktiga. Pensionsmyndigheten kan besluta att helt eller delvis efterge beloppet.

Pensionsmyndigheten kan besluta att en efterlevande förlorar sin rätt till familjeskydd med anledning av att han eller hon uppsåtligt har framkallat den förtroendevaldes död. Omständigheterna ska vara sådana som anges i 12 kap. 8 § första stycket FAL.

Kapitel 5

Pensionsbestämmelser PBF

§ 1 Pensionsbestämmelser PBF

Kommunen antog PBF att gälla från och med 2003-01-01. PBF gäller även fortsättningsvis för förtroendevalda som tillträtt pensionsgrundande uppdrag i kommunen före valet 2014.

Pensionsbestämmelserna omfattar förtroendevalda som tillträtt före valet 2014 och som har uppdrag på minst 40 %.

Förvärvsinkomster upp till 2 prisbasbelopp per år undantas från samordning med visstidspension, sjukpension och avgångsersättning enligt PBF.

PBF består av följande pensionsförmåner:

- Avgångsersättning
- Visstidspension
- Ålderspension
- Livränta
- Sjukpension
- Efterlevandepension till vuxen och barn
- Kompletterande änkepension

Utbetalning av ovanstående förmåner sker efter ansökan till kommunens pensionsmyndighet.

§ 2 Pensionsgrundande inkomst och årsmedelpoäng

För pensionsförmånerna beräknas en pensionsgrundande inkomst för varje kalenderår. Den pensionsgrundande inkomsten utgörs av årsarvode samt utbetalda kontanta ersättningar med undantag för traktamente och kostnadsersättningar.

Vid ledighet på grund av sjukdom, olycksfall, arbetsskada eller föräldraledighet räknas även det eventuella arvodesbortfallet som pensionsgrundande inkomst.

För varje kalenderår fastställs en årspoäng vilken utgör kvoten mellan den pensionsgrundande inkomsten och samma års förhöjda prisbasbelopp.

Årsmedelpoängen (genomsnittsinkomsten) utgör underlaget för pensionsförmånerna och beräknas till medelvärde av de två årspoäng som ligger närmast före avgångsåret.

§ 3 Avgångsersättning

Förtroendevalda som inte fyllt 50 år vid avgången från förtroendeuppdraget kan få avgångsersättning. Avgångsersättningen betalas ut från avgångstidpunkten. Utbetalningstidens längd beror på uppdragstiden och den förtroendevaldes ålder vid avgången.

Uppdragstid i månader	Ålder - 39 år	Ålder 40 - 49år
--------------------------	------------------	--------------------

- 71	1 år	1 år
72 - 95	2 år	2 år
96 - 119	2 år	3 år
120 - 143	2 år	4 år
144 -	2 år	5 år

Avgångsersättningens storlek bestäms av det årsarvode den förtroendevalde hade vid avgången.

Årsarvode uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Ersättningsnivå för denna del av arvode. 1:a utbetalningsåret	Ersättningsnivå för denna del av arvode. Från 2:a utbetalningsåret
0 – 20	80 %	70 %
20 – 30	40 %	35 %

Förvärvsinkomster upp till två prisbasbelopp per år undantas från samordning.

§ 4 Visstidspension

Förtroendevalda som fyllt 50 år men inte 65 år när de avgår från förtroendeuppdraget kan få visstidspension.

Pensionens storlek beror på uppdragstidens längd och de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret. För hel visstidspension krävs 12 års uppdragstid. Endast uppdragstid i kommunen är pensionsgrundande.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

Förvärvsinkomster upp till två prisbasbelopp per år undantas från samordning.

§ 5 Ålderspension

Från 65 år övergår visstidspensionen till ålderspension. Till den som avgår från sitt uppdrag vid 65 års ålder eller senare, utbetalas ålderspension direkt.

Pensionens storlek beror på uppdragstidens längd och de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret. För hel ålderspension krävs 12 års uppdragstid. Endast uppdragstid i kommunen är pensionsgrundande.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 1	96 %
1 – 3	70 %

3 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

Ålderspensionen ska samordnas med (minskas) den allmänna pensionen.

§6 Livränta

Förtroendevalda som har haft förtroendeuppdrag i kommunen i minst tre år och som avgått utan rätt till visstidspension eller ålderspension kan ha rätt till livränta.

Livräntan betalas ut från och med 65 år.

Livräntans storlek beror på uppdragstidens längd och de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret. För hel livränta krävs 30 års uppdragstid. Endast uppdragstid i kommunen är pensionsgrundande.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 7,5	10 %
7,5 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

Livräntan samordnas inte med allmän pension.

§7 Sjukpension

Förtroendevalda som får rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning och som en följd av detta befrias från sitt uppdrag före mandatperiodens slut, kan få sjukpension.

Sjukpensionens storlek beror på de årsarvoden som betalats ut de två kalenderåren närmast före avgångsåret.

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 1	96 %
1 – 3	70 %
3 – 20	65 %
20 – 30	32,5 %

Sjukpensionen betalas ut under samma tid som sjuk- eller aktivitetsersättning.

Sjukpensionen ska samordnas med (minskas med) sjuk- och aktivitetsersättning, samt i förekommande fall även med förvärvsinkomst som överstiger två prisbasbelopp per år.

§ 8 Efterlevandepension till vuxen och barn

Om en förtroendevald avlider kan en efterlevande make/maka, registrerad partner, eller sambo få efterlevandepension. Pensionen betalas ut i 5 år.

Den avlidnes barn kan få barnpension till dess barnet fyller 18 år, eller vid studier till och med juni månad det år barnet fyller 20 år. Vid fler än ett barn höjs det totala pensionsbeloppet något och fördelas därefter lika mellan barnen.

Efterlevandepension till vuxen

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 7,5	15 %
7,5 - 20	15 %
20 – 30	7,5 %

Barnpension

Genomsnittsinkomst uttryckt i förhöjda prisbasbelopp	Pensionsnivå för denna del av inkomsten
0 – 7,5	10 %
7,5 – 20	28 %
20 – 30	14 %

§ 9 Kompletterande änkepension

Kompletterande änkepension betalas ut enligt särskilda regler, efter en förtroendevald som avlider och har en årsmedelpoäng (genomsnittsinkomst) som överstiger 7,5 förhöjda prisbasbelopp.

§121

Energiplan för Klippans kommun - 2026-2030

2022/126

Beskrivning av ärendet

Förslag till Energiplan 2026–2030 har tagits fram i enlighet med lagen (1977:439) om kommunal energiplanering. Energiplanen omfattar både Klippans kommuns geografiska område och kommunorganisationen och utgör ett strategiskt styrdokument för kommunens långsiktiga arbete med energifrågor.

Planen beskriver nuläget för energianvändning, energitillförsel och energiproduktion inom kommunen samt analyserar framtida utmaningar kopplade till elektrifiering, effektbehov, energiförsörjning och nätkapacitet. I planen konstateras att kommunen har en hög grad av beroende av energi som tillförs utifrån samtidigt som efterfrågan på el förväntas öka till följd av samhällets och näringslivets elektrifiering.

Utifrån genomförd nulägesanalys och identifierade framtidsutmaningar anger energiplanen en strategisk viljeinriktning samt fokusområden och riktlinjer för kommunens fortsatta arbete. Fokus ligger på att stärka energisystemets robusthet, främja energieffektivisering, skapa förutsättningar för ökad lokal energiproduktion samt säkerställa att energifrågor beaktas i kommunens fysiska planering och samhällsutveckling.

Energiplanen ska vara vägledande för kommunens arbete under perioden 2026–2030 och utgöra underlag för beslut och prioriteringar inom bland annat fysisk planering, näringslivsutveckling, krisberedskap och kommunal verksamhet.

Vid sammanträde 2026-06-10 beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att ställa sig bakom Energiplan 2026-2030 för Klippans kommun, samt att remittera Energiplanen till Länsstyrelsen Skåne för yttrande senast 27 juli 2026.

Länsstyrelsen i Skåne har sedermera inkommit med ett yttrande upprättat 2026-07-14, och där haft omfattande synpunkter på Energiplanen.

Läget nu är att kommunen saknar en gällande energiplan och uppfyller därför inte lagen (1977:439) om kommunal energiplanering. Förvaltningens avsikt var initialt att energiplanen skulle kompletteras med en plan för klimatanpassning, vilken om den antagits i stor utsträckning hade tillmötesgått länsstyrelsens synpunkter. Mot bakgrund av en lång och komplicerad beslutsprocess prioriterades framtagandet av en energiplan för att nått och jämnt uppfylla de krav som ställs på kommunen. Enligt samma lagstiftning ska energiplanen utvärderas kontinuerligt och vid behov revideras varje mandatperiod.

I nuläget har kommunen ingen miljöstrateg (tjänsten är vakant) och länsstyrelsens synpunkter är så pass omfattande att kommunen i rimlig tid har svårt att göra en revidering som tillmötesgår länsstyrelsens synpunkter.

Med hänvisning till att kommunen saknar en gällande och lagstadgad energiplan och att kommunen ändå ska revidera planen under kommande mandatperiod föreslås att kommunstyrelsen och fullmäktige, trots de omfattande synpunkterna från länsstyrelsen, ändå antar planen.

Ekonomiska perspektiv

Antagandet av energiplanen medför inga direkta ekonomiska konsekvenser. Eventuella framtida åtgärder, investeringar eller projekt som följer av energiplanens inriktning hanteras och prövas inom ramen för ordinarie budget- och verksamhetsplaneringsprocess.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommundirektören, 2026-08-18 (denna handling)
Länsstyrelsen Skånes yttrande över kommunens förslag till Energiplan, 2026-07-14
Tjänsteskrivelse från kansliavdelningen, 2026-06-02
Energiplan 2026-2030 för Klippans kommun

Yrkanden

Johan Petersson (S) yrkar bifall till förslaget och önskar att lämna en protokollsanteckning.

Tonny Svensson (M), Therese Långberg (M), Börje Norén (C), Boris Svensson (S) och Gunilla Svensson (S) ställer sig bakom protokollsanteckning

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar

att anta föreliggande förslag till Energiplan för Klippans kommun; samt

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att revidera energiplanen under kommande mandatperiod och därvid beakta synpunkterna från länsstyrelsen.

Protokollsanteckning

Johan Petersson (S) medges lämna nedan protokollsanteckning:

Detta har pågått under lång tid, det har återremitterats ett flertal gånger. Ärendegången har varit allt annat än optimal. Detta beror på politiken och inte på beredningen på tjänstepersonsnivå.

Ursprungligen så hade vi ett förslag till Klimat- och energiplan som till de flesta delar hade uppfyllt Länsstyrelsens omfattande synpunkter. Det är tråkigt att vi inte kunde enas om det mer heltäckande förslag till Klimat- och energiplan som förelåg tidigare.

Kommunstyrelsen
2026-09-02

Vi känner oss dock tvingade att ställa oss bakom föreliggande förslag till Energiplan då vi utifrån lagkrav måste anta en plan denna mandatperiod. Detta trots Länsstyrelsens synpunkter.

Det är viktigt, oavsett vilket styre som tillträder efter valet, att planen tidigt revideras för att täcka in Länsstyrelsens synpunkter.

Beslut skickas till

Länsstyrelsen

Miljöstrateg

Kommunikationsavdelningen

Tekniska förvaltningen

Kommundirektör

Kommunstyrelsen
Kommunledningsförvaltningen
Tomas Rikse
Kommundirektör

Energiplan för Klippans kommun - 2026-2030

2022/126

Beskrivning av ärendet

Förslag till Energiplan 2026–2030 har tagits fram i enlighet med lagen (1977:439) om kommunal energiplanering. Energiplanen omfattar både Klippans kommuns geografiska område och kommunorganisationen och utgör ett strategiskt styrdokument för kommunens långsiktiga arbete med energifrågor.

Planen beskriver nuläget för energianvändning, energitillförsel och energiproduktion inom kommunen samt analyserar framtida utmaningar kopplade till elektrifiering, effektbehov, energiförsörjning och nätkapacitet. I planen konstateras att kommunen har en hög grad av beroende av energi som tillförs utifrån samtidigt som efterfrågan på el förväntas öka till följd av samhällets och näringslivets elektrifiering.

Utifrån genomförd nulägesanalys och identifierade framtidsutmaningar anger energiplanen en strategisk viljeinriktning samt fokusområden och riktlinjer för kommunens fortsatta arbete. Fokus ligger på att stärka energisystemets robusthet, främja energieffektivisering, skapa förutsättningar för ökad lokal energiproduktion samt säkerställa att energifrågor beaktas i kommunens fysiska planering och samhällsutveckling.

Energiplanen ska vara vägledande för kommunens arbete under perioden 2026–2030 och utgöra underlag för beslut och prioriteringar inom bland annat fysisk planering, näringslivsutveckling, krisberedskap och kommunal verksamhet.

Vid sammanträde 2026-06-10 beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att ställa sig bakom Energiplan 2026-2030 för Klippans kommun, samt att remittera Energiplanen till Länsstyrelsen Skåne för yttrande senast 27 juli 2026.

Länsstyrelsen i Skåne har sedermera inkommit med ett yttrande upprättat 2026-07-14, (bilaga) och där haft omfattande synpunkter på Energiplanen.

Läget nu är att kommunen saknar en gällande energiplan och uppfyller därför inte lagen (1977:439) om kommunal energiplanering. Förvaltningens avsikt var initialt att energiplanen skulle kompletteras med en plan för klimatanpassning, vilken om den antagits i stor utsträckning hade tillmötesgått länsstyrelsens synpunkter. Mot bakgrund av en lång och komplicerad beslutsprocess prioriterades framtagandet av en energiplan för att nått och jämnt uppfylla de krav som ställs på kommunen. Enligt samma lagstiftning ska energiplanen utvärderas kontinuerligt och vid behov revideras varje mandatperiod.

I nuläget har kommunen ingen miljöstrateg (tjänsten är vakant) och länsstyrelsens synpunkter är så pass omfattande att kommunen i rimlig tid har svårt att göra en revidering som tillmötesgår länsstyrelsens synpunkter.

Med hänvisning till att kommunen saknar en gällande och lagstadgad energiplan och att kommunen ändå ska revidera planen under kommande mandatperiod föreslås att kommunstyrelsen och fullmäktige, trots de omfattande synpunkterna från länsstyrelsen, ändå antar planen.

Ekonomiska perspektiv

Antagandet av energiplanen medför inga direkta ekonomiska konsekvenser. Eventuella framtida åtgärder, investeringar eller projekt som följer av energiplanens inriktning hanteras och prövas inom ramen för ordinarie budget- och verksamhetsplaneringsprocess.

Hållbar utveckling

Kommunen har genomfört en behovsbedömning enligt 6 kap. miljöbalken. Bedömningen visar att energiplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Någon strategisk miljöbedömning eller miljökonsekvensbeskrivning har därför inte upprättats.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommundirektören, 2026-08-18 (denna handling)

Länsstyrelsen Skånes yttrande över kommunens förslag till Energiplan, 2026-07-14

Tjänsteskrivelse från kansliavdelningen, 2026-06-02

Energiplan 2026-2030 för Klippans kommun

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar

att anta föreliggande förslag till Energiplan för Klippans kommun; samt

att ge kommunstyrelsen i uppdrag att revidera energiplanen under kommande mandatperiod och därvid beakta synpunkterna från länsstyrelsen.

Beslut skickas till

Länsstyrelsen

Miljöstrateg

Kommunikationsavdelningen

Tekniska förvaltningen

Kommundirektör

Tomas Rikse
Kommundirektör

Klippans kommun
kommunstyrelsen@klippan.se

Yttrande över remiss om Energiplan för Klippans kommun 2026–2030

Er beteckning: 2022/126

Länsstyrelsen har erbjudits möjlighet att yttra sig över förslag till Energiplan för Klippans kommun 2026–2030. Vi är positiva till remissförfarandet som ger kommunen möjlighet att förankra och få synpunkter på energiplanen. Vi hoppas att Länsstyrelsens synpunkter kan bidra i framtagandet av en energiplan som säkerställer en trygg energiförsörjning i kommunen och främjar länets gemensamma arbete att nå klimat- och energimål för Skåne.

Enligt lag ska varje kommun ha en aktuell plan för kommunens geografiska område för tillförsel, distribution och användning av energi. Energimyndigheten har tagit fram en vägledning för kommunal energiplanering och en mall för vad en energiplan bör innehålla för att säkerställa att nödvändiga områden och underlag redovisas i planerna. Länsstyrelsen har granskat kommunens förslag till energiplan utifrån vägledningen och lagen (1977:439) om kommunal energiplanering, samt tillhörande förordning (1977:440). Notera dock att Länsstyrelsen inte är tillsynsmyndighet för denna lagstiftning. Länsstyrelsen vill även framhäva vikten av att se den kommunala energiplaneringen som en kontinuerlig arbetsprocess som energiplanen utgör en grund för.

Nedan redogörs för Länsstyrelsens synpunkter på respektive avsnitt i förslaget till energiplan.

Omfattning, genomförande och uppföljning

Det är positivt att energiplanen omfattar både kommunens geografiska område och kommunorganisationen och att den ska vara vägledande vid beslut som rör energifrågor och samhällsutveckling. Länsstyrelsen ser dock en utmaning med att ingen specifik del av kommunen anges ha ytterst ansvar för att säkerställa genomförandet av energiplanen och dess olika delar.

Länsstyrelsen ser positivt på att det finns en plan för uppföljning av energiplanen, men ifrågasätter att det eventuellt bara kommer göras en gång per mandatperiod. Länsstyrelsen anser att uppföljningen bör ske oftare för att kommunen ska kunna få en tydligare bild av hur arbetet fortlöper och göra anpassningar.

Inledning

Länsstyrelsen är positiv till att det i energiplanen beskrivs hur kommunorganisationen själv inte har rådighet över alla frågor i energiplanen och därför är beroende av invånare och näringsliv i kommunen, samtidigt som kommunorganisationen har en viktig uppgift att skapa rätt förutsättningar.

Länsstyrelsen ställer sig frågande till kommunens behovsbedömning enligt 6 kap. miljöbalken om att Energiplanen inte medför någon betydande miljöpåverkan och att ingen strategisk miljöbedömning av energiplanen därför tagits fram. Enligt Energimyndighetens vägledning för kommunal energiplanering ställer miljöbalken och dess följdlagstiftningar krav på en miljöbedömning i de flesta fall, och även det kan verka uppenbart att så inte är fallet behöver kommunen ändå undersöka om den innebär betydande miljöpåverkan tillsammans med bland annat Länsstyrelsen.

Från globalt till lokalt

Länsstyrelsen ser positivt på att relevanta målsättningar på internationell, nationell och regional nivå beskrivs i energiplanen för att sätta det i ett större perspektiv. Länsstyrelsen anser dock att avsnittet hade kunnat innehålla några konkreta exempel av relevanta mål och regler på internationell och nationell nivå. På regional nivå är det positivt att Klimat- och energistrategi för Skåne 2025–2030 samt arbetet inom Skånes effektkommission lyfts fram. Det är också bra att energiplanens koppling till andra kommunala mål och styrdokument exemplifieras.

Nulägesbeskrivning

I nulägesbeskrivningen redovisas data och statistiska underlag från år 2020 på flera ställen. Länsstyrelsen har förståelse för att tillgången till statistik är fördröjd, exempelvis två år för kommunal och regional energistatistik från SCB, och att en process för framtagande och beslut av en energiplan kan leda till ytterligare

eftersläpning. Länsstyrelsen anser dock att en fördröjning på sex år är problematisk i ett avsnitt som syftar till att beskriva nuläget, inte minst med hänsyn till de senaste årens snabba utveckling inom energisystemet. Användningen av denna data som riskerar att vara utdaterad gör att Länsstyrelsen ställer sig tveksam till huruvida den här delen av energiplanen kan definieras som aktuell i enlighet med lagen om kommunal energiplanering. Eftersom en korrekt beskrivning av nuläget är en viktig utgångspunkt för efterföljande delar i energiplanen anser Länsstyrelsen att kommunen bör uppdatera nulägesbeskrivningen med nyare data och statistiska underlag i den mån det är möjligt.

Energianvändning i Klippan

Det är bra att nuläget för energianvändning inom olika sektorer beskrivs, vilket bland annat synliggör den stora andelen energianvändning som industrier inom kommunen står för.

Tillgång till energi

Länsstyrelsen ser positivt på att tillförseln av energi beskrivs uppdelat på olika energibärare, inklusive förutsättningar för tankning och laddning av fordon.

Energiflöden

Länsstyrelsen är positiv till att energiflöden presenteras i form av ett sankey-diagram.

Länsstyrelsen anser att de redovisade siffrorna för nordisk elmix ger en mycket missvisande bild av fossilberoendet för elanvändning i Sverige och Norden. Såvitt Länsstyrelsen kan utläsa representerar de angivna siffrorna den så kallade residualmixen för år 2020 och är baserat på statistik för tidigare år från Energimarknadsinspektionen.¹ Residualmix används för att bedöma miljövärdet av den el som återstår när el som sålts med garanterat ursprung räknats bort – det motsvarar alltså inte den faktiska fördelningen av el som tillförs och används i det nordiska elsystemet.

Det finns nyare och mer representativa siffror som Länsstyrelsen rekommenderar att kommunen använder för att ge en korrekt

¹ Energimarknadsinspektionen (2025). *Residualmixen för år 2011-2023*. Hämtad från: <https://ei.se/bransch/ursprungsmarkning-av-el/residualmix/residualmixen---tidigare-ar>

nulägesbild av elmixen. Enligt en rapport av IVL Svenska Miljöinstitutet var exempelvis andelen tillförd el i den nordiska elmixen 78% från förnybart, 18,3 % från kärnkraft och endast 3,7 % från fossilt (år 2023).² Faktumet att elmixen utgörs av en så pass låg andel energi från fossila källor synliggör varför elektrifiering är viktigt för klimatomställningen. Därför anser Länsstyrelsen att det är viktigt att detta framgår i energiplanen.

Samlad analys av energisystemet

Enligt Länsstyrelsen innehåller avsnittet bra analyser om behovet av samspelet mellan tillförsel, distribution och användning av energi.

Framtidsbild och utmaningar

Länsstyrelsen ser positivt på att energiplanen beskriver att elanvändning från industri- och byggsektorn prognosticeras öka kraftigt i kommunen, vilket synliggör behovet av främjande åtgärder som kan möjliggöra elektrifieringen av denna sektor i kommunen.

Länsstyrelsen vill betona vikten av att vara tydlig när begreppen energi (som innefattar el, värme, gas, flytande bränslen etc.) respektive el används i energiplanen. Under rubriken Utmaningar anges att förbrukningen av energi i elområdet SE4 är fyra gånger högre än vad som produceras i området. Länsstyrelsen ställer sig frågande till om kommunen menar förbrukningen av el snarare än energi.

Det är positivt att risker för begränsad tillgång av eleffekt beskrivs. För att utveckla denna del av energiplanen rekommenderar Länsstyrelsen att kommunen för dialog med elnätföretag inom kommunen om nätutvecklingsplanerna och dess framtagande. Länsstyrelsen anser också att utmaningar med överföringskapacitet på nationell nivå beskrivs i högre utsträckning än nödvändigt i energiplanen.

Att verksamheter som idag använder gasol/naturgas börjar använda el beskrivs i detta avsnitt som en utmaning med hänsyn till potentiella utmaningar med kapacitet i elnätet. Länsstyrelsen anser att det bör framgå tydligare att skiftet från användning av fossila bränslen till el är elektrifieringen av verksamheter som är nödvändig

² IVL Svenska Miljöinstitutet (2025), *Emissionsfaktor för nordisk elmix år 2021–2023*. Hämtad från: <https://ivl.diva-portal.org/smash/get/diva2:2039769/FULLTEXT01.pdf>

för energiomställningen och för att nå mål om minskad klimatpåverkan. Förutsättningar för att möjliggöra denna elektrifiering, exempelvis tillräcklig kapacitet i elnätet, behöver alltså säkerställas snarare än att beskrivas som en utmaning som kan medföra negativa konsekvenser för kommunen.

Länsstyrelsen ser positivt på att behovet av användarflexibilitet och att fördela effektuttag över dygnet beskrivs i energiplanen, samtidigt som texten om denna viktiga pusselbit i energiomställningen hade kunnat utvecklats och troligtvis passat bättre i ett tidigare avsnitt än utmaningar.

Länsstyrelsen anser att de beskrivande punkterna av kommunens roll som möjliggörare är bra, men inte passar under avsnittet som syftar till att beskriva utmaningar utan snarare under nästkommande avsnitt om Riktning framåt.

Riktningen framåt

Strategisk viljeinriktning

Länsstyrelsen anser att kommunen har en bra ambition och inriktning för energiplaneringsarbetet framöver.

Åtgärdsinriktning

Länsstyrelsen ser positivt på åtgärdsområdena som anges, men konstaterar att dessa är på en övergripande nivå som kommer innebära utmaningar för genomförandet av energiplanen i praktiken. Det ställer höga krav på att åtgärder och prioriteringar verkligen prioriteras och konkretiseras i kommunens ordinarie verksamheter. Länsstyrelsen ser det som önskvärt att energiplanen innehåller mer konkreta och ansvarsfördelade åtgärder som bidrar till att säkerställa tillförsel, distribution och användning av energi i kommunen.

Relaterat till tabellen med fokusområden och riktlinjer så ställer sig Länsstyrelsen frågande till om indelningen av de två fokusområdena är ändamålsenlig med hänsyn till likheten mellan dem. Länsstyrelsen ser positivt på de så kallade riktlinjerna och att flera har mätbara indikatorer som möjliggör uppföljning.

De som medverkat i beslutet

Beslut i detta yttrande har fattats av enhetschef Matilde Törnqvist med klimat- och energistrateg Erik Ormegard som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Energiplan 2026-2030

Beslutad av: Kommunfullmäktige,
den XX-XX-2026

Dokumentansvarig: Kommunstyrelsen

Diarienummer: 2022/136

Senast reviderad: -

Giltighetstid: 2026-2030

Omfattning

Energiplanen gäller för perioden 2026 till 2030. Planen ska vara vägledande vid beslut som rör energifrågor och samhällsutveckling. Energiplanen omfattar både kommunens geografiska område och Klippans kommunorganisation, och ska ses som ett övergripande strategiskt dokument enligt lagen om kommunal energiplanering.

Genomförande

Hela Klippans kommunorganisation har ett gemensamt ansvar för att fokusområden och riktlinjer integreras i kommunens ordinarie styrsystem och arbete.

Varje år fastställer kommunfullmäktige sin budget vilken ska förhålla sig till kommunens styrdokument. Eftersom fokusområden och riktlinjer i energiplanen kan gälla över flera mandatperioder, styrs det praktiska genomförandet av prioriteringar och ekonomiska förutsättningar som anges i kommunens budget. Samtliga nämnder har ett gemensamt ansvar för att fokusområden och riktlinjer i energiplanen integreras i verksamhetsplanering och budgetarbete utifrån respektive grunduppdrag.

Uppföljning

Som dokumentansvarig ansvarar kommunstyrelsen för att revidera och följa upp planen. Uppföljning ska genomföras minst en gång per mandatperiod. Uppföljning ska därutöver ske vid väsentliga förändringar i energisystemet eller i omvärlden. Uppföljningen ska utgå från planens indikatorer och redovisa utvecklingen av energianvändning, energiproduktion och energiförsörjning inom kommunen.

Inledning	4
Från globalt till lokalt	5
Nulägesbeskrivning	8
Framtidsbild och utmaningar	14
Riktningen framåt	18
Ordlista	21

Inledning

Klippans kommun

Klippans kommun är en mellanstor kommun i nordvästra Skåne med cirka 17 800 invånare.

Kommunens landareal är 374 km², varav cirka 58 procent består av skog. Klippans kommun är den största arbetsgivaren i kommunen och näringslivet domineras av företag inom livsmedel, lantbruk och transportsektorn.

Klippans kommunorganisation har inte rådighet över alla frågor och är i hög grad beroende av invånare, näringsliv och besökare för att tillsammans arbeta med energifrågan. Klippans kommunorganisation har dock en viktig uppgift att skapa förutsättningar för hållbara val.

Våra främsta utmaningar i Klippans kommun har identifierats och arbetet med framtagandet av en energiplan har resulterat i fokusområden och riktlinjer, inom vilka vi ska fokusera vårt energiarbete:

1. Trygg energiproduktion och förbrukning

2. Trygg energiförsörjning

Oroligheterna under 2020-talet ledde till en energikris i Europa med kraftigt stigande elpriser. Energifrågan blev ett prioriterat område för kommuner

och regioner. Klippans kommun tillhör Sveriges södra elprisområde, SE4, där energianvändningen är cirka fyra gånger högre än den lokala produktionen. Sverige är indelat i fyra elprisområden, SE1–SE4. Detta tillsammans med en begränsad överföringskapacitet, och en ökande elanvändning driven av elektrifiering av industrin och transportsektorn skapar utmaningar i energiförsörjningen. Utmaningen som ligger framför oss är att hitta en väg framåt med en energiförsörjning som tillgodoser Klippans kommun.

Energiplanen behandlar kommunens arbete med långsiktig energiförsörjning och energieffektivisering, dels i kommunens geografiska område, dels för kommunen som organisation. Planen utgör energiplan enligt lagen om kommunal energiplanering. I planen används "Klippans kommun" för den geografiska platsen, "Klippans kommunorganisation" avser kommunens förvaltningar.

Kommunen har gjort en behovsbedömning enligt 6 kap. miljöbalken. Bedömningen visar att energiplanen inte bedöms medföra någon betydande miljöpåverkan och därför har ingen strategisk miljöbedömning eller miljökonsekvensbeskrivning tagits fram.

Från globalt till lokalt

Internationella mål

Energiplanen tar sin utgångspunkt i flera internationella mål och överenskommelser som rör utvecklingen av energisystemet och energianvändningen. Här nedan följer ett par exempel.

Genom Agenda 2030 har FN:s medlemsländer enats om gemensamma mål för hållbar utveckling. För energiplaneringen är särskilt målet om hållbar energi för alla relevant. Målet betonar bland annat vikten av tillgång till säker, tillförlitlig och långsiktigt hållbar energi och effektivare energianvändning i samhället.

Inom EU finns gemensamma mål och regelverk som syftar till att stärka energiförsörjningen, öka energieffektiviteten och utveckla ett mer integrerat och robust energisystem. EU:s energipolitik påverkar nationella styrmedel och regelverk som i sin tur har betydelse för kommunernas arbete med energiplanering, infrastruktur och energianvändning.

Nationella mål

Energiplanen utgår från nationella mål och inriktningar som styr utvecklingen av det svenska energisystemet. Sveriges energipolitik syftar i grunden till att säkerställa en trygg, effektiv och långsiktigt hållbar energiförsörjning för hela landet. Fokus ligger på att energisystemet ska vara robust, leveranssäkert och anpassat till samhällets behov, samtidigt som energianvändningen sker på ett effektivt sätt.

En del av de nationella målen rör energieffektivisering. Genom att använda energi mer effektivt i byggnader, verksamheter och infrastruktur kan energibehovet minska och energisystemets belastning reduceras. Kommunerna har en viktig roll i detta arbete genom planering, tillsyn, rådgivning och egna verksamheter.

De nationella målen lyfter även betydelsen av utbyggnad av lokal och regional energiproduktion som bidrar till ökad självförsörjningsgrad och minskad sårbarhet i energiförsörjningen. Utveckling av elnät,

fjärrvärme och andra energiinfrastrukturer är viktiga förutsättningar för samhällsutveckling och näringsliv.

Det svenska miljömålssystemet är det nationella genomförandet av den ekologiska dimensionen av de globala hållbarhetsmålen. Miljökvalitetsmålet för "God bebyggd miljö" tar upp energifrågan och anger nationella målsättningar för hållbar samhällsplanering, bebyggelse- och infrastruktur samt hushållning med energi och naturresurser som är viktigt att förhålla sig till i energiarbetet.

Regionala mål

Energiplanen utgår även från regionala styrdokument och vägledningar som ger riktning och stöd för energiplanering i Skåne.

Klimat- och energistrategi för Skåne 2025–2030 är det centrala regionala styrdokumentet för energi.

Strategin innehåller mål och prioriterade åtgärder för energieffektivisering, lokal energiproduktion och energisystemets funktion, och fungerar som vägledning. Alla delar av samhället är viktiga och har ett gemensamt ansvar.

Region Skåne tar också fram regionala analyser och rapporter om energiläget. Rapporterna kan ge bra underlag för kommunens energiplanering och beslutsfattande.

Den övergripande regionala utvecklingsstrategin ger en bild över samhällsutveckling i Skåne, inklusive energi- och infrastrukturfrågor. Den tar upp hur regionala prioriteringar kan interagera med lokal planering och energifrågan.

Skånes effektkommission är en samverkansplattform där kommuner, energibolag och andra aktörer tillsammans arbetar för att förbättra elförsörjningen vad gäller leveranssäkerhet, kostnad och miljö. Plattformen fungerar bland annat som stöd för kommunal planering av energiförsörjning.

Kommunala mål och styrdokument

Energiplanen kopplar till kommunens mål och styrdokument, här lyfts några exempel.

Handlingsplan för kontinuitetsarbete

Handlingsplanen är ett stöd i kommunens verksamheters systematiska kontinuitetsarbete för samhällsviktiga verksamheter. Den har relevans för energiplanen då kontinuitetsarbetet ska ha en plan för hur kommunen fortsatt ska kunna utföra samhällsviktiga tjänster i ett läge utan el och uppvärmning.

Plan för extraordinära händelser

Planen ligger till grund för hur Klippans kommun organiserar sig under extra ordinära händelser. Planen beskriver vad som ska göras och av vem vid olika tillfällen under en incidenthantering. Den har relevans för energiplanen då en extraordinär händelse i praktiken skulle kunna innebära bortfall av el och värme under en viss tid.

Översiktsplan

Klippans kommunövergripande översiktsplan från 2022 är kommunens nuvarande huvudsakliga styrdokument för långsiktig planering av kommunens mark- och vattenanvändning. Översiktsplanen är ett verktyg för att identifiera och framföra en vision och viljeriktning kring den fysiska miljön. Översiktsplanen har relevans för energiplanen då den innehåller viktiga ställningstaganden om planering och byggande.

Övriga styrdokument

Andra dokument som är av relevans för energiplanen hållbarhetsstrategin, upphandlings- och inköpspolicy och risk- och sårbarhetsanalys.

Nulägesbeskrivning

Energianvändning i Klippan

Inom ramen för arbetet med energiplanen har en kartläggning av tillförsel och användning av energi inom kommunen genomförts.

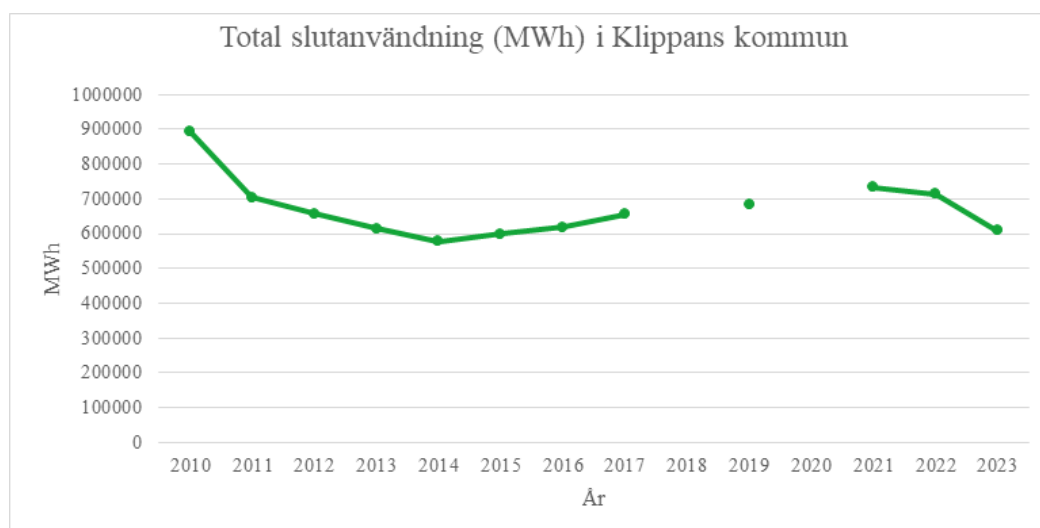
I figur 1 illustreras Klippans kommuns totala energiförbrukning för år 2010-2023. Energianvändningen i Klippans kommun präglas av ett näringsliv bestående av åkerier, jordbruk och företag inom livsmedelssektorn.

År 2020 stod industrin för 47 % av den totala energiförbrukningen. Därför påverkas den totala energiförbrukningen stort av förändringar i deras produktion.

Klippans kommuns energiflöden år 2020 visualiseras i figur 2 i form av ett sankey-diagram, där det tydligare framgår hur den totala energitillförseln distribueras.

Energianvändning inom Klippans kommunorganisation

Under 2023 upphandlade Klippans kommunorganisation 100 procent fossilfri el. Uppvärmningen i kommunorganisationens fastigheter var 99,2 procent fossilbränslefri. Gällande transporter bestod Klippans kommunorganisationens köpta drivmedel och fordon till 27,3 procent fossilfritt bränsle.

Figur 1. Total energiförbrukning i Klippans kommun år 2010-2023 (Källa: SCB). För år 2018 och 2020 anger SCB att uppgiften inte är tillgänglig, för osäker för att anges eller borttagen av sekretesskäl.

Tillgång till energi

El

I Klippans kommun finns ett utbrett elnät med två nätägare: Krafringen AB, som äger majoriteten av lokalnätet, samt Eon. Eon äger en liten del av lokalnätet i östra delen av kommunen samt regionnätledningarna som går genom kommunen som ligger på 50 respektive 130kV. Lokalnäten har en spänning på 40kv eller lägre.

Gas

Klippans kommun är kopplade till Väst-svenska gasnätet och gasdistribution finns främst runt Klippans tätort och i en liten del av Stidsvig och Ljungbyhed. Weum gas AB äger och driver gasnätet. I Klippans kommun är det nästan uteslutande industrin som använder sig av gas. År 2020 stod gas för 24 procent av den totala till-förda energin i Klippans kommun, varav 7 procent var biogas. I det Väst-svenska gasnätet har andelen biogas i gasnätet ökat de senaste åren och år 2021 bestod 35 procent av den totala gasen av biogas.

Fjärrvärme

Krafringen producerar fjärrvärme i Klippan, Ljungbyhed och Östra Ljungby. I Klippan sker produktionen med skogsflis och bioolja, i Ljungbyhed med briketter och biogas och i Östra Ljungby med pellets och bioolja. Produktionen sker således helt utan fossila bränslen. I Klippan täcker fjärrvärmenätet i stort sett hela samhället. I Ljungbyhed täcker fjärrvärmenätet de nordvästra och centrala delarna, och i Östra Ljungby den centrala och västra delen av samhället. I dessa område finns i dagsläget inga hinder för utbyggnad.

Tank- och laddstationer

I Klippans kommun finns det flera tankstationer där det är möjligt att tanka bensin, diesel, etanol och HVO100. Publik laddinfrastruktur finns på cirka fyra platser i kommunen, med totalt 14 laddpunkter. Vid trafikplats Mölletofta längs E6:an håller Krafringen på att uppföra laddinfrastruktur för tunga fordon med fyra laddpunkter.

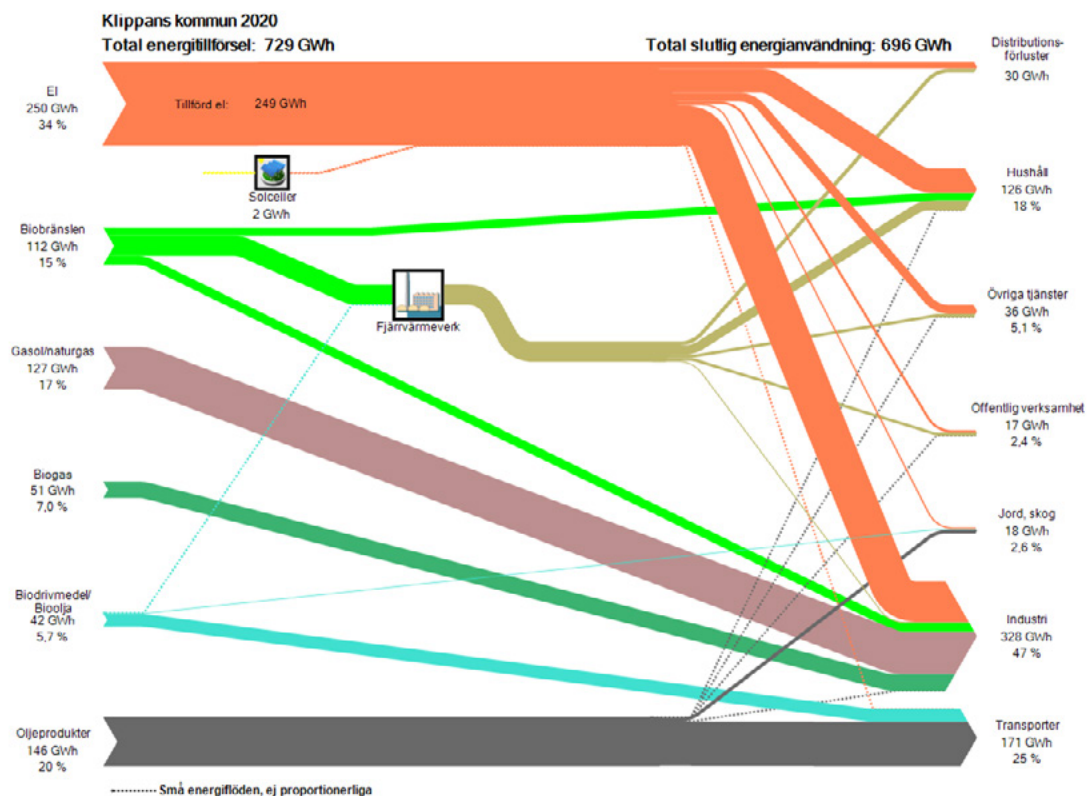
Energiflöden

Klippans kommuns energiflöden år 2020 visualiseras i figur 2 i form av ett sankey-diagram. I Klippans kommun tillfördes 729 GWh energi år 2020, fördelat på olika bränslen och energikällor.

Drygt 34 procent av energitillförseln var el, det saknas dock information om vilken typ av el som köps in och till vilken grad den är förnyelsebar eller fossilfri. 2 GWh av elen kom dock från solenergi. Av elen som Krafringen AB säljer som är elnätägare i kommunen består 80 procent av den sålda elen av förnyelsebar el, dock är det möjligt för invånare och

företag att ha elavtal med andra elleverantörer som inte är elnätsägare. År 2020 bestod den nordiska el-mixen av cirka 55 procent fossilbaserad el, 37 procent kärnkraftsproducerad el och 8 procent förnybart producerad el.

I Klippans kommun år 2020 utgjordes 20 procent av den tillförda energin oljeprodukter i form av bensin och diesel vilket gör den till den näst största kategorin av tillförd energi i kommunen år 2020. Av den totala tillförda mängden energi utgjordes cirka 56 procent av fossila bränslen och cirka 44 procent var fossilfria bränslen.

Figur 2. Sankey-diagram som visar energiflöden i Klippans kommun fördelat per energislag och sektor för år 2020. (Källa: WSP)

I figur 2 framgår också hur energi fördelas mellan olika sektorer i Klippans kommun. För industrisektorn (328 GWh) är det huvudsakligen el och gasol/naturgas som är energibärare, en mindre andel biobränslen används också.

Transportsektorn (171 GWh) i Klippans kommun utgörs bland annat av flertalet åkerier och den största energibäraren är oljeprodukter, på så vis är transportsektorn den mest fossilberoende av alla sektorer.

Hushåll förbrukade år 2020 126 GWh vilket utgjordes av främst el men även fasta biobränslen i form av till exempel pellets för uppvärmning.

Sektorn övriga tjänster (36 GWh) utgörs av olika icke-kommunala verksamheter som elförsörjning av kontor och lager, detaljhandel, hotell- och restaurangverksamhet, fastighetsförvaltning etc. Inom denna sektor används främst el och fjärrvärme.

De minsta kategorierna är jord och skogsbruk som förbrukade 18 GWh och offentlig verksamhet som förbrukade 17 GWh.

Enligt scenarier från Region Skåne och Sweco bedöms elanvändningen i kommunen att öka markant till 2030 och 2040. Detta förutspås ske främst inom industri och bygg där man räknar med en utveckling på strax under 100 GWh fram till år 2040. Mindre ökningar förväntas inom transport och övriga tjänster fram till 2040 medan elanvändningen för bostäder förväntas minska med ungefär 15 GWh fram till år 2040. För Skåne i stort beräknas elanvändningen öka med ungefär 20 procent fram till år 2040. Ökningen är främst driven av elektrifiering av industrier och transportsektorn.

Beräkningarna är baserade på prognoser för befolknings- och hushållsstruktur, fordonanvändning, resmönster, sysselsättningsutveckling efter bransch och kommun.

Energiproduktion

Kraftringen AB har tre fossilfria fjärrvärmeverk i Klippans kommun, den största har tre pannor och eldas med biobränsle såsom skogsflis och bioolja. De två resterande används som reservanläggningar, även dessa eldas med biobränsle. Kraftringen AB har även en solcellspark i Forsby med årlig produktion på 3000 MWh, och intresset för solcellsparker har ökat överlag.

De tre vattenkraftverk som finns i Klippans kommun är planerade att rivas för att ge fri väg för vandrande fisk, dessa slutade producera el 2019. Årsmedelproduktionen i de tre kraftverken var cirka 9,7 GWh per år, vilket motsvarar vad två medelstora vindkraftverk i Skåne producerar årligen.

I Klippans kommunorganisation finns småskalig energiproduktion för egen förbrukning. Solceller finns på flertalet av kommunens tak och energi utvinns på Nårabas avfallsanläggning samt på kommunens VA-avdelning av slam.

Under de senaste åren har antalet förfrågningar om att etablera flera större och mindre solcellsparker ökat.

Samlad analys av energisystemet

Energisystemet i Klippans kommun utgörs av ett samspel mellan tillförsel, distribution och användning av energi. För att säkerställa en långsiktigt hållbar och robust energiförsörjning krävs en helhetssyn där dessa delar analyseras tillsammans.

Tillförsel

Den totala tillförseln av energi i Klippans kommun domineras av tillförd energi i form av el, drivmedel och gas. Den lokala energiproduktionen är i dagsläget begränsad och utgör endast en mindre andel av den totala energianvändningen. Samtidigt är den befintliga lokala produktionen i huvudsak fossilfri, exempelvis genom fjärrvärme baserad på biobränslen och viss solexproduktion. Den låga graden av lokal energiproduktion innebär ett beroende av omvärlden, vilket kan medföra sårbarhet vid störningar i energisystemet eller förändringar på energimarknaden.

Distribution

Distributionen av energi sker främst genom elnät, fjärrvärmenät och i viss mån gasnät. Elnätet i kommunen är en del av det regionala och nationella elsystemet och påverkas av kapacitetsbegränsningar, särskilt i södra Sverige. Den begränsade överföringskapaciteten till elområde SE4 innebär att tillgången på effekt kan vara ansträngd, särskilt vid perioder med hög efterfrågan. Fjärrvärmenäten har god täckning och utgör en stabil energikälla för uppvärmning. Samtidigt är delar av energiinfrastrukturen ålderstigen och i behov av successiv förnyelse.

Användning

Energianvändningen i kommunen präglas av ett näringsliv med stor andel industri samt en transportsektor med betydande användning av fossila drivmedel. Industrin står för en stor del av den totala energianvändningen och är i dagsläget delvis beroende av gas. Transportsektorn är den mest fossilberoende sektorn, medan hushåll och övriga verksamheter i högre grad använder el och fjärrvärme. En ökad elektrifiering av industri och transporter förväntas leda till ett ökat elbehov framöver.

Systembalans och utmaningar

Den samlade analysen visar att det finns en tydlig obalans mellan lokal energiproduktion och energi-användning i kommunen. Det stora beroendet av tillförd energi, i kombination med begränsningar i elnätets kapacitet, innebär utmaningar för både leveranssäkerhet och framtida utveckling. Samtidigt förväntas efterfrågan på el öka i takt med elektrifieringen av samhället, vilket ytterligare kan förstärka belastningen på energisystemet.

För att möta dessa utmaningar krävs åtgärder som stärker samspelet mellan tillförsel, distribution och användning. Det handlar bland annat om att skapa förutsättningar för ökad lokal och regional energiproduktion, främja energieffektivisering, stärka dialog och samverkan med nätägare och andra aktörer kring kapacitetsfrågor och integrera energifrågor i fysisk planering och samhällsutveckling

Denna samlade analys utgör en grund för energiplanens strategiska inriktning och prioriteringar.

Framtidsbild och utmaningar

Framtidsbild

Region Skåne tog 2021 fram rapporten Scenario för det skånska elsystemet där framtida el- och effektbehov för respektive kommun togs fram. I Klippans kommun förväntas elanvändningen till 2030 öka med cirka 14 000 MWh för industri och bygg. Till år 2040 förväntas elanvändningen för samma sektor öka med cirka 100 000 MWh. Elanvändningen för personbilar förväntas öka med cirka 5000 MWh till 2030 och med cirka 10 000 MWh till 2040. Elanvändningen för bostäder förväntas minska med cirka 10 000 MWh till 2030 och med 15 000 MWh till 2040, se figur 3. Gällande effektbehovet framåt förväntas det öka med cirka 35 MW i Klippans kommuns nätområde till år 2030 och med cirka 50 MW år 2040, se figur 4.

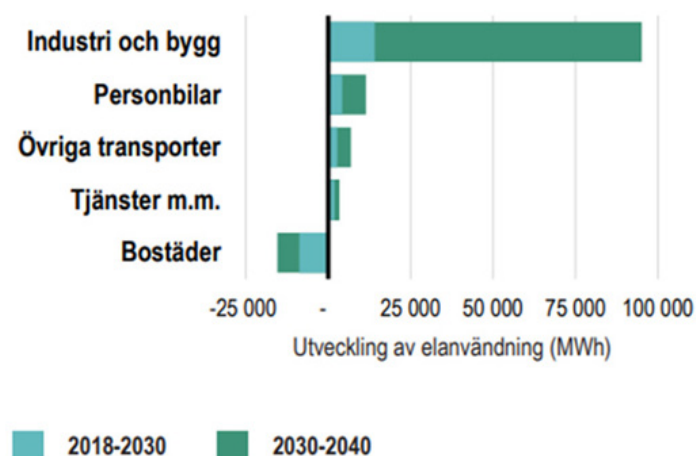
Utmaningar

Klippans kommun står inför ett antal utmaningar kopplat till tillförsel, distribution och användning av energi. När det gäller tillförsel är Klippans kommun i hög grad beroende av energiproduktion utanför regionens och nationens gränser.

Klippans kommun tillhör elområde SE4 där förbrukningen av energi är fyra gånger högre än vad området producerar. Inom Klippans kommuns geografiska område produceras cirka 3 GWh, det är 4,3 procent av kommunens totala energiförbrukning. Effektbehovet i Klippan låg 2019 på cirka 50 MW, se figur 4. Klippans enda stora elproduktionsanläggning, solcellsparken i Forsby, genererar en effekt på 3 MWp.

Hur mycket mer el används 2030 och 2040?

– förväntad utveckling av sektorens elanvändning i kommunen

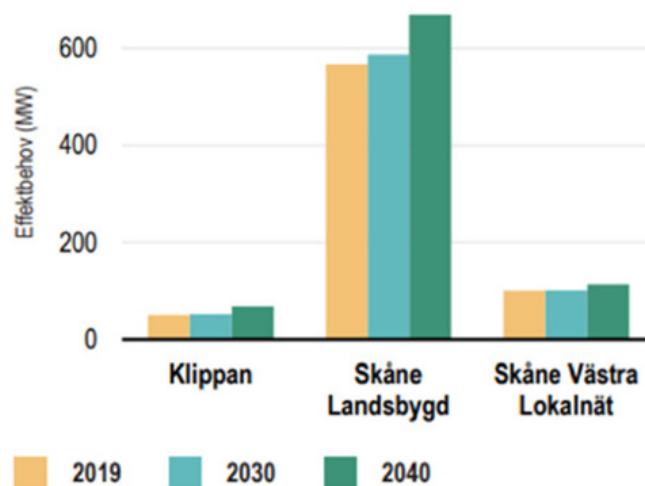
Figur 3. Hur mycket mer el används 2030 och 2040 per sektor (Källa: Region Skåne och Sweco)

Den stora skillnaden mellan energiproduktion och energianvändning i södra Sverige leder till att priserna generellt sett ligger något högre i södra Sverige än resten av landet. Som en följd av ett överskott av billig elproduktion i norr och att merparten av förbrukningen återfinns i södra Sverige så skapas begränsningar i distributionen av elen. Överföringen av el från norra till södra Sverige skapar flaskhalsar i transmissionsnätet som leder till överföringsbegränsningar. Transmissionsnätet i Skåne är underdimensionerat vilket leder till nätkapacitetsbrist. Nordvästra Skåne har en effektproblematik där effektuttaget är näst intill 100 procent av effektkapaciteten, och höjning av abonnemang gentemot regionnätsägare är svårt att få till.

Energiinfrastrukturen i kommunen är delvis föråldrad med äldre kablar och nätstationer som succesivt byts ut av Kraft-ringen AB. I Klippans kommuns fall kan detta leda till att till exempel stora energiintensiva industrier har svårighet att etablera sig i kommunen då det finns en effektbrist. Det kan även innebära att befintliga verksamheter får svårt att höja sina abonnemang och få tillgång till ett högre effektuttag.

Effektbehov 2019, 2030 och 2040

– effektbehov i kommunens nätområden (MW)

Figur 4: Effektbehov 2019, 2030 och 2040 för Klippan, Skåne Landsbygd och Skåne Västra lokalnät. (Källa: Region Skåne och Sweco)

När det kommer till utmaningar för användning av energi i kommunen stod industrin år 2020 för 47 procent av den totala energiförbrukningen. Industrin i Klippans kommun är till stor del beroende av naturgas och gasol i sin produktion, en gradvis övergång till biogas har dock skett de senaste åren.

Om verksamheter som idag använder gas/sol/naturgas väljer att fortsatt gå över till andra energikällor, som till exempel el och större eleffekt, kan detta sätta ytterligare press på kapaciteten i elnätet och potentiellt medföra konsekvenser för kommunen i stort.

Om industri och byggsektorns elförbrukning ökar enligt de scenarion som Region Skåne har tagit fram till 2030 och 2040 kommer användarflexibiliteten i elnätet behöva öka markant så att effektuttaget fördelas ut på dygnets alla timmar.

Med den låga andelen lokal energiproduktion i beaktande och det ökande effektbehovet, finns ett behov av att stärka det lokala och regionala energisystemets motståndskraft och flexibilitet.

Kommunens roll i detta arbete är främst att vara möjliggörare genom:

- fysisk planering som beaktar energiproduktion, energinfrastruktur och effektbehov
- tillhandahållande och planering av mark för energirelaterade ändamål där så är lämpligt
- dialog och samverkan med energibolag, nätägare och andra aktörer
- föregångarskap genom den egna organisationens investeringar och energiarbete

Ovanstående punkter ligger bland annat till grund för energiplanens fokusområden och riktlinjer.

Riktningen framåt

Strategisk viljeinriktning

Klippans kommun ska genom energiplanen ta ett samlat och långsiktigt grepp om energiförsörjning, energianvändning och energiproduktion inom kommunens geografiska område samt inom den egna organisation-en.

Energiplanen ska utgöra ett strategiskt underlag för kommunens beslut och prioriteringar inom fysisk planering, näringslivsutveckling, infrastruktur, krisberedskap och den kommunala verksamheten.

Kommunens viljeinriktning är att bidra till en trygg, effektiv och långsiktigt hållbar energiförsörjning genom att:

- stärka robusthet och leveranssäkerhet i energisystemet
- främja energieffektivisering
- skapa förutsättningar för ökad lokal och regional energiproduktion där det är lämpligt

Åtgärdsinriktning

Fokusområdena och riktlinjerna i energiplanen anger kommunens långsiktiga inriktning. För att möjliggöra genomförande ska energiarbetet inriktas mot följande övergripande åtgärdsområden:

- integrera energifrågor i kommunens fysiska planering, inklusive översikts- och detaljplanering
- stärka samverkan med energibolag, nätägare, näringsliv och regionala aktörer i frågor som rör energiförsörjning och nätkapacitet
- verka för energieffektivisering inom kommunens egna verksamheter och fastigheter
- skapa förutsättningar för ökad lokal energiproduktion och flexibilitet i energisystemet

Åtgärder och prioriteringar konkretiseras och beslutas inom ramen för kommunens ordinarie verksamhetsplanering och budgetprocess.

FOKUSOMRÅDE	RIKTLINJER
1. Trygg energiproduktion och förbrukning	1.1 Energiproduktionen ska öka över tid Indikator: Produktion av energi i Klippans kommun (MWh), fördelat på energislag där så är möjligt 1.2 Energieffektivisering ska främjas i kommunen som helhet Indikator: Total energianvändning per invånare i Klippans kommun (MWh/invånare) 1.3 Energianvändningen i kommunens fastigheter ska minska Indikator: Antal kWh/kvm i kommunens fastigheter
2. Trygg energiförsörjning	2.1 Energiförsörjningen i Klippans kommun ska vara robust och bidra till samhällsviktig verksamhetsfunktion vid störningar och krissituationer Indikator: Planering för energiförsörjning av samhällsviktig verksamhet finns och hålls aktuell 2.2 Energiförsörjning och energibehov ska beaktas i kommunens fysiska planering Indikator: Aktuell översiktsplan finns och beaktar energiförsörjning 2.3 Förutsättningar för effektbalans och flexibilitet i energisystemet ska beaktas i kommunens planering och i samverkan med relevanta aktörer Indikator: Strukturerad dialog med nätägare och regionala aktörer om effekt- och kapacitetsbehov finns

Ordlista

Effekt

Ett mått på hur mycket energi som förbrukas eller produceras vid ett specifikt ögonblick.

Effektbalans

Balansen mellan tillgänglig elproduktion och efterfrågad effekt vid ett givet tillfälle.

Effektbehov / effektuttag

Den högsta effekt som krävs vid ett visst tillfälle, till exempel vid hög belastning under kalla vinterdagar.

Energisystem

Det sammanhängande system av produktion, distribution och användning av energi.

Elmix

Den sammansättning av energikällor som används för att producera el.

Elområde (SE4)

Sverige är indelat i fyra elområden. SE4 omfattar södra Sverige och kännetecknas av hög elanvändning och begränsad elproduktion.

Energianvändning (slutanvändning)

Den energi som faktiskt används av hushåll, verksamheter, industri och transporter.

Energibärare

Det medium som energi transporteras eller lagras i, till exempel el, gas, fjärrvärme eller drivmedel.

Energieffektivisering

Åtgärder som syftar till att minska energianvändningen utan att försämma funktion, komfort eller verksamhet.

Energiförsörjning

Tillgång till energi som är tillräcklig, säker och långsiktigt hållbar för samhällets behov.

Energiproduktion

Framställning av energi, till exempel el eller värme, från olika energikällor.

Flaskhalsar i elnätet

Begränsningar i elnätet som gör att el inte kan överföras i den omfattning som efterfrågas.

Flexibilitet (i energisystemet)

Förmågan att anpassa produktion eller användning av energi över tid för att möta variationer i efterfrågan eller tillgång.

Fossilfri energi

Energi som inte orsakar utsläpp av fossil koldioxid vid produktion, till exempel förnybar energi och kärnkraft.

Fysisk planering

Planering av hur mark och vatten ska användas över tid. Innefattar bland annat översiktsplanering och detaljplanering.

Kommunal energiplanering

Kommunens arbete med att planera för produktion, distribution och användning av energi enligt lagen om kommunal energiplanering.

Kontinuitetsarbete

Planering för att kunna upprätthålla samhällsviktiga verksamheter vid störningar, till exempel vid elavbrott.

Leveranssäkerhet

Energisystemets förmåga att leverera energi utan avbrott, även vid störningar eller kriser.

Nätkapacitetsbrist / effektbrist

Situation där elnätet inte kan leverera önskad effekt till nya eller befintliga elanvändare.

Robusthet

Energisystemets förmåga att motstå och hantera störningar utan allvarliga konsekvenser.

Samhällsviktig verksamhet

Verksamhet som är nödvändig för att samhället ska fungera, till exempel vård, omsorg, vattenförsörjning och räddningstjänst.

Tillförsel

Den mängd energi som förs in i ett system, till exempel genom bränsle, el eller värme.

Överföringskapacitet

Den maximala mängd el som kan transporteras genom elnätet mellan olika områden.

§135

Energiplan 2026-2030 för Klippans kommun

2022/126

Beskrivning av ärendet

Förslag till Energiplan 2026–2030 har tagits fram i enlighet med lagen (1977:439) om kommunal energiplanering. Energiplanen omfattar både Klippans kommuns geografiska område och kommunorganisationen och utgör ett strategiskt styrdokument för kommunens långsiktiga arbete med energifrågor.

Planen beskriver nuläget för energianvändning, energitillförsel och energiproduktion inom kommunen samt analyserar framtida utmaningar kopplade till elektrifiering, effektbehov, energiförsörjning och nätkapacitet. I planen konstateras att kommunen har en hög grad av beroende av energi som tillförs utifrån samtidigt som efterfrågan på el förväntas öka till följd av samhällets och näringslivets elektrifiering.

Utifrån genomförd nulägesanalys och identifierade framtidsutmaningar anger energiplanen en strategisk viljeinriktning samt fokusområden och riktlinjer för kommunens fortsatta arbete. Fokus ligger på att stärka energisystemets robusthet, främja energieffektivisering, skapa förutsättningar för ökad lokal energiproduktion samt säkerställa att energifrågor beaktas i kommunens fysiska planering och samhällsutveckling.

Energiplanen ska vara vägledande för kommunens arbete under perioden 2026–2030 och utgöra underlag för beslut och prioriteringar inom bland annat fysisk planering, näringslivsutveckling, krisberedskap och kommunal verksamhet.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att förslaget till Energiplan 2026–2030 utgör ett ändamålsenligt underlag för kommunens långsiktiga arbete med energifrågor. Planen ger en samlad bild av energisystemets nuläge, framtida utmaningar och kommunens strategiska inriktning för perioden.

Planen identifierar särskilt utmaningar kopplade till ökad elektrifiering, begränsad nätkapacitet, energiförsörjning och behovet av ökad lokal energiproduktion. Genom de fokusområden och riktlinjer som anges skapas förutsättningar för ett långsiktigt och systematiskt arbete med energifrågor inom såväl kommunorganisationen som kommunens geografiska område.

Förvaltningen bedömer att energiplanen utgör ett viktigt strategiskt underlag för kommunens arbete med fysisk planering, näringslivsutveckling, krisberedskap och samhällsutveckling.

Ekonomiska perspektiv

Antagandet av energiplanen medför inga direkta ekonomiska konsekvenser. Eventuella framtida åtgärder, investeringar eller projekt som följer av energiplanens inriktning hanteras och prövas inom ramen för ordinarie budget- och verksamhetsplaneringsprocess.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kansliavdelningen, 2026-06-02
Energiplan 2026-2030 för Klippans kommun

Beslut

Arbetsutskottet beslutar

att ställa sig bakom Energiplan 2026-2030 för Klippans kommun, samt

att remittera Energiplan 2026-2030 för Klippans kommun till Länsstyrelsen Skåne för yttrande senast 27 juli 2026.

Beslut skickas till

Handläggare
Länsstyrelsen Skåne

Kommunstyrelsen
Kommunledningsförvaltningen
Kansliavdelningen
Tord Andersson
Miljöstrateg

Energiplan 2026-2030 för Klippans kommun

2022/126

Beskrivning av ärendet

Förslag till Energiplan 2026–2030 har tagits fram i enlighet med lagen (1977:439) om kommunal energiplanering. Energiplanen omfattar både Klippans kommuns geografiska område och kommunorganisationen och utgör ett strategiskt styrdokument för kommunens långsiktiga arbete med energifrågor.

Planen beskriver nuläget för energianvändning, energitillförsel och energiproduktion inom kommunen samt analyserar framtida utmaningar kopplade till elektrifiering, effektbehov, energiförsörjning och nätkapacitet. I planen konstateras att kommunen har en hög grad av beroende av energi som tillförs utifrån samtidigt som efterfrågan på el förväntas öka till följd av samhällets och näringslivets elektrifiering.

Utifrån genomförd nulägesanalys och identifierade framtidsutmaningar anger energiplanen en strategisk viljeinriktning samt fokusområden och riktlinjer för kommunens fortsatta arbete. Fokus ligger på att stärka energisystemets robusthet, främja energieffektivisering, skapa förutsättningar för ökad lokal energiproduktion samt säkerställa att energifrågor beaktas i kommunens fysiska planering och samhällsutveckling.

Energiplanen ska vara vägledande för kommunens arbete under perioden 2026–2030 och utgöra underlag för beslut och prioriteringar inom bland annat fysisk planering, näringslivsutveckling, krisberedskap och kommunal verksamhet.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att förslaget till Energiplan 2026–2030 utgör ett ändamålsenligt underlag för kommunens långsiktiga arbete med energifrågor. Planen ger en samlad bild av energisystemets nuläge, framtida utmaningar och kommunens strategiska inriktning för perioden.

Planen identifierar särskilt utmaningar kopplade till ökad elektrifiering, begränsad nätkapacitet, energiförsörjning och behovet av ökad lokal energiproduktion. Genom de fokusområden och riktlinjer som anges skapas förutsättningar för ett långsiktigt och systematiskt arbete med energifrågor inom såväl kommunorganisationen som kommunens geografiska område.

Förvaltningen bedömer att energiplanen utgör ett viktigt strategiskt underlag för kommunens arbete med fysisk planering, näringslivsutveckling, krisberedskap och samhällsutveckling.

Ekonomiska perspektiv

Antagandet av energiplanen medför inga direkta ekonomiska konsekvenser. Eventuella framtida åtgärder, investeringar eller projekt som följer av energiplanens inriktning hanteras och prövas inom ramen för ordinarie budget- och verksamhetsplaneringsprocess.

Hållbar utveckling

Kommunen har genomfört en behovsbedömning enligt 6 kap. miljöbalken. Bedömningen visar att energiplanen inte kan antas medföra betydande miljöpåverkan. Någon strategisk miljöbedömning eller miljökonsekvensbeskrivning har därför inte upprättats.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kansliavdelningen, 2026-06-02
Energiplan 2026-2030 för Klippans kommun

Förvaltningens förslag till beslut

Arbetsutskottet beslutar

att ställa sig bakom Energiplan 2026-2030 för Klippans kommun, samt

att remittera Energiplan 2026-2030 för Klippans kommun till Länsstyrelsen Skåne för yttrande senast 27 juni 2026.

Beslut skickas till

Handläggare
Länsstyrelsen Skåne

Cecilia Christensen
Kanslichef

Tomas Rikse
Kommundirektör

§118

Svar på motion från Katarina Nimé (V) om utbildning av alla kommunanställda i HBTQI-frågor

2026/145

Beskrivning av ärendet

Katarina Nimé (V) har till kommunfullmäktige lämnat in en motion. I motionen yrkar hon:

att samtliga kommunala verksamheter inom Klippans kommun ska utbildas i HBTQI-kompetens (homosexuella, bisexuella, transpersoner, queera och intersexpersoner) och genomgå HBTQI-certifiering, med start i förskola, skola och äldreomsorg,

att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en tidsplan för hur certifieringen ska genomföras för att omfatta alla anställda,

att medel avsätts i budgeten för att möjliggöra denna kompetenssatsning.

HBTQI-certifiering

RFSL genomför HBTQI-certifieringar. Anställda i verksamheten genomgår utbildning och är delaktiga i ett utvecklingsarbete som omfattar en verksamhetsanalys samt formulering av mål och insatser. Processen innefattar:

- 2 webbutbildningar á 40 min vardera för all personal
- 12 timmar föreläsarledd utbildning för all personal
- 7 timmar processledning för utsedd arbetsgrupp med fokus på handlingsplan för kommande tre år.

Vanligtvis sträcker sig processen över 2 till 12 månader. För en involvering av all personal skulle processen sträcka sig över flera år. Processen resulterar i en handlingsplan för tre år, vilket också är den tid som hbtqi-certifikatet gäller.

Certifieringen kostar 170 000 kr för grupper om 16 - 30 personer. Om man skalar upp det till kommunens samtliga anställda (ca 1 600 personer) blir det en kostnad om drygt 9 mkr.

Certifieringen behåller man under tre års tid och därefter erbjuds en omcertifieringsprocess till en kostnad om 22 tkr.

Det finns en annan aktör, Samkrafter, som också gör denna typ av certifiering, men då är det inte "originalcertifieringen". Via Samkrafter skulle kostnaden landa på ca 3 mkr för 1 600 personer

Ekonomiska perspektiv

Kostnaden för själva certifiering av samtliga anställda skulle vara ca 9 mnkr de första tre åren och därefter sker en omcertifiering till en kostnad om 22 tkr. Därutöver tillkommer kostnader för de anställdas utbildningstid samt eventuella vikariebehov.

Beslutsunderlag

Motionssvar från HR-chef, 2026-06-23

Tjänsteskrivelse från kansliavdelningen, 2026-04-17

Motion från Katarina Nimé

Yrkanden

Johan Petersson (S) yrkar att återremittera ärendet för att undersöka hur arbetet, uppdatering och utbildning kring samtliga diskrimineringsgrunder bedrivs i kommunen.

Tonny Svensson (M), Börje Norén (C), Gunilla Svensson (S) och Boris Svensson (S) yrkar bifall till Johan Peterssons yrkande.

Helena Dådring (VF) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Beslutsgång

Ordföranden frågar i första hand om kommunstyrelsen beslutar att återremittera ärendet eller avgöra det idag och finner att kommunstyrelsen beslutar att ärendet ska avgöras idag.

Därefter frågar ordföranden om kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag och finner att kommunstyrelsen beslutar enligt arbetsutskottets förslag.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar

att avslå motionen utifrån kostnadsaspekten

att ge kommunstyrelsen ett nytt uppdrag att se över rutiner för hur kommunen arbetar med uppföljning och implementering av samt fortbildning kring diskrimineringslagen.

Deltar inte i beslut

Johan Petersson (S), Tonny Svensson (M), Börje Norén (C), Boris Svensson (S) och Gunilla Svensson (S) deltar ej i beslutet avseende att avslå motionen.

Beslut skickas till

HR-avdelningen

Motionären

§147

Svar på motion från Katarina Nimé (V) om utbildning av alla kommunanställda i HBTQI-frågor

2026/145

Beskrivning av ärendet

Katarina Nimé (V) har till kommunfullmäktige lämnat in en motion. I motionen yrkar hon:

att samtliga kommunala verksamheter inom Klippans kommun ska utbildas i HBTQI-kompetens (homosexuella, bisexuella, transpersoner, queera och intersexpersoner) och genomgå HBTQI-certifiering, med start i förskola, skola och äldreomsorg,

att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en tidsplan för hur certifieringen ska genomföras för att omfatta alla anställda,

att medel avsätts i budgeten för att möjliggöra denna kompetenssatsning.

HBTQI-certifiering

RFSL genomför HBTQI-certifieringar. Anställda i verksamheten genomgår utbildning och är delaktiga i ett utvecklingsarbete som omfattar en verksamhetsanalys samt formulering av mål och insatser. Processen innefattar:

- 2 webbutbildningar á 40 min vardera för all personal
- 12 timmar föreläsarledd utbildning för all personal
- 7 timmar processledning för utsedd arbetsgrupp med fokus på handlingsplan för kommande tre år.

Vanligtvis sträcker sig processen över 2 till 12 månader. För en involvering av all personal skulle processen sträcka sig över flera år. Processen resulterar i en handlingsplan för tre år, vilket också är den tid som hbtqi-certifikatet gäller.

Certifieringen kostar 170 000 kr för grupper om 16 - 30 personer. Om man skalar upp det till kommunens samtliga anställda (ca 1 600 personer) blir det en kostnad om drygt 9 mkr.

Certifieringen behåller man under tre års tid och därefter erbjuds en omcertifieringsprocess till en kostnad om 22 tkr.

Det finns en annan aktör, Samkrafter, som också gör denna typ av certifiering, men då är det inte "originalcertifieringen". Via Samkrafter skulle kostnaden landa på ca 3 mkr för 1 600 personer

Ekonomiska perspektiv

Kostnaden för själva certifiering av samtliga anställda skulle vara ca 9 mnkr de första tre åren och därefter sker en omcertifiering till en kostnad om 22 tkr. Därutöver tillkommer kostnader för de anställdas utbildningstid samt eventuella vikariebehov.

Yrkande

Johan Petersson (S) och Tonny Svensson (M) yrkar på att återremittera ärendet för att undersöka hur arbetet, uppdatering och utbildning kring samtliga diskrimineringsgrunder bedrivs i kommunen.

Anna Andresen (M) och Elin Luckmann (-) yrkar avslag på motionen.

Anna Andresen (M) och Elin Luckmann (-), Robert Larsson (KD) yrkar på att ge ett nytt uppdrag om att se över rutiner för hur kommunen arbetar med uppföljning och implementering av samt fortbildning kring diskrimineringslagen.

Beslutsgång

Ordförande frågar om ärendet ska återremitteras eller om det ska avgöras idag och finner att ärendet ska avgöras idag. Ordförande frågar vidare om motionen ska bifallas eller avslås och finner att motionen ska avslås.

Ordförande frågar om det ska ges ett nytt uppdrag om att se över rutiner för hur kommunen arbetar med uppföljning och implementering av samt fortbildning kring diskrimineringslagen och finner att nytt uppdrag ska ges till kansliavdelningen.

Beslutsunderlag

Motionssvar från HR-chef, 2026-06-23

Tjänsteskrivelse från kansliavdelningen, 2026-04-17

Motion från Katarina Nimé

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar

att avslå motionen utifrån kostnadsaspekten

att ge kommunstyrelsen ett nytt uppdrag att se över rutiner för hur kommunen arbetar med uppföljning och implementering av samt fortbildning kring diskrimineringslagen.

Deltar inte i beslutet

Johan Petersson (S) och Tonny Svensson (M) deltar ej i beslutet avseende att avslå motionen.

Reservation

Johan Petersson (S), Tonny Svensson (M), reserverar sig mot beslutet att ej återremittera ärendet.

Beslut skickas till

HR-avdelningen
Motionären

Kommunstyrelsen
Kommunledningsförvaltningen
Kansliavdelningen
Pernilla Gedda
HR-chef

Motion från Katarina Nimé (V) om utbildning av alla kommunanställda i HBTQI-frågor - svar

2026/145

Beskrivning av ärendet

Katarina Nimé (V) har till kommunfullmäktige lämnat in en motion. I motionen yrkar hon:

att samtliga kommunala verksamheter inom Klippans kommun ska utbildas i HBTQI-kompetens (homosexuella, bisexuella, transpersoner, queera och intersexpersoner) och genomgå HBTQI-certifiering, med start i förskola, skola och äldreomsorg,

att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en tidsplan för hur certifieringen ska genomföras för att omfatta alla anställda,

att medel avsätts i budgeten för att möjliggöra denna kompetenssatsning.

HBTQI-certifiering

RFSL genomför HBTQI-certifieringar. Anställda i verksamheten genomgår utbildning och är delaktiga i ett utvecklingsarbete som omfattar en verksamhetsanalys samt formulering av mål och insatser. Processen innefattar:

- 2 webbutbildningar á 40 min vardera för all personal
- 12 timmar föreläsarledd utbildning för all personal
- 7 timmar processledning för utsedd arbetsgrupp med fokus på handlingsplan för kommande tre år.

Vanligtvis sträcker sig processen över 2 till 12 månader. För en involvering av all personal skulle processen sträcka sig över flera år. Processen resulterar i en handlingsplan för tre år, vilket också är den tid som hbtqi-certifikatet gäller.

Certifieringen kostar 170 000 kr för grupper om 16 - 30 personer. Om man skalar upp det till kommunens samtliga anställda (ca 1 600 personer) blir det en kostnad om drygt 9 mkr. Certifieringen behåller man under tre års tid och därefter erbjuds en omcertifieringsprocess till en kostnad om 22 tkr.

Det finns en annan aktör, Samkrafter, som också gör denna typ av certifiering, men då är det inte "originalcertifieringen". Via Samkrafter skulle kostnaden landa på ca 3 mkr för 1 600 personer.

Ekonomiska perspektiv

Kostnaden för själva certifiering av samtliga anställda skulle vara ca 9 mnkr de första tre åren och därefter sker en omcertifiering till en kostnad om 22 tkr. Därutöver tillkommer kostnader för de anställdas utbildningstid samt eventuella vikariebehov.

Hållbar utveckling

Checklistan är beaktad.

Beslutsunderlag

Motionssvar från HR-chef, 2026-06-23

Tjänsteskrivelse från kansliavdelningen, 2026-04-17

Motion från Katarina Nimé

Förvaltningens förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen utifrån kostnadsaspekten.

Beslut skickas till

HR-avdelningen

Motionären

Pernilla Gedda
HR-chef

Tomas Rikse
Kommundirektör

§51

Motion från Katarina Nimé (V) om utbildning av alla kommunanställda i HBTQI-frågor

2026/145

Beskrivning av ärendet

Katarina Nimé (V) har till kommunfullmäktige lämnat in en motion. I motionen yrkar hon:

att samtliga kommunala verksamheter inom Klippans kommun ska utbildas i HBTQI-kompetens (homosexuella, bisexuella, transpersoner, queera och intersexpersoner) och genomgå HBTQI-certifiering, med start i förskola, skola och äldreomsorg,

att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en tidsplan för hur certifieringen ska genomföras för att omfatta alla anställda,

att medel avsätts i budgeten för att möjliggöra denna kompetenssatsning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kansliavdelningen, 2026-04-17

Motion från Katarina Nimé

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att remittera motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen

Till Kommunfullmäktige i Klippans kommun

Motion: Utbilda alla kommunanställda i HBTQI-frågor och HBTQI-certifiera verksamheterna

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar:

1. Att samtliga kommunala verksamheter inom Klippans kommun ska utbildas i HBTQI-kompetens (homosexuella, bisexuella, transpersoner, queera och intersexpersoner) och genomgå HBTQI-certifiering, med start i förskola, skola och äldreomsorg.
2. Att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram en tidsplan för hur certifieringen ska genomföras för att omfatta alla anställda.
3. Att medel avsätts i budgeten för att möjliggöra denna kompetenssatsning.

Motivering

Klippans kommun ska vara en öppen, inkluderande och trygg kommun för alla invånare, oavsett sexuell läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Alla kommuninvånare har rätt till ett respektfullt och professionellt bemötande i sina kontakter med kommunens verksamheter.

Samhället har kommit långt i arbetet för lika rättigheter, men normer kring kön och sexualitet osynliggör och marginaliserar fortfarande många hbtqi-personer. Detta gäller inte minst inom vård, omsorg och skola. Kunskapen om hbtqi-personers livsvillkor behöver öka för att motverka fördomar och kränkningar.

En hbtqi-certifiering, exempelvis genom RFSL, är ett strukturerat och målmedvetet sätt att förbättra både arbetsmiljön för medarbetarna och bemötandet av invånarna. Det handlar inte bara om teoretisk kunskap, utan om att granska egna normer och omsätta kunskap i praktisk handling för att skapa en normkritiskt medveten verksamhet.

En certifierad kommun skickar en tydlig signal att [Kommunnamn] tar de mänskliga rättigheterna på allvar och arbetar strategiskt för att motverka diskriminering. För att säkerställa hög kvalitet och trygghet för våra brukare, från förskolebarn till äldre, är obligatorisk hbtqi-kompetensutbildning för alla anställda en nödvändig åtgärd.

Vänsterpartiet vill se en kommun där alla får vara sig själva och bemöts med respekt.

Katarina Nimé (V)

Vänsterpartiet i Klippan

Katarina Nimé

§119

Svar på motion från Johan Petersson (S) om att stärka den kommunala närvaron

2025/184

Beskrivning av ärendet

Johan Petersson (S) har lämnat in en motion i vilken han föreslår att utreda möjligheten att utveckla biblioteken i Östra Ljungby och Ljungbyhed till att även bli en satellitkundtjänst.

Motionen remitterades till kultur- och fritidsnämnden samt till kundtjänst för yttrande. Båda instanserna är förvisso positiva till att utveckla kommunen utanför tätorten men ser inte att biblioteken är platsen. Man lyfter bland annat att satellitkundtjänster med bemanning från kundtjänst på bibliotek i mindre orter har provats i flera kommuner där man ser att nyttjandegraden är låg. Filialbiblioteken har få öppettidagar vilket gör att servicen blir starkt begränsad. Kundtjänst pekar också på att man övergår alltmer till digitala lösningar både för boende i tätorten och i ytterområden.

Kundtjänst och Biblioteket ser att en utveckling mot filialbiblioteken som satellitkundtjänst skulle kräva resurser oavsett om biblioteket eller kundtjänst skulle bemanna som troligen inte står i paritet med troligt resultat.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kansliavdelningen, 2026-08-04

Protokollsutdrag kultur- och fritidsnämnden 2025-10-22, § 103

Motion från Johan Petersson (S) om att stärka den kommunala närvaron 2025-06-26

Yrkanden

Johan Petersson (S), Therese Långberg (M), Tonny Svensson (M), Börje Norén (C), Boris Svensson (S) och Gunilla Svensson (S) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordföranden frågar om kommunstyrelsen beslutar att avslå eller bifalla motionen och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå motionen.

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Kommunstyrelsen
2026-09-02

Reservation

Johan Petersson (S), Therese Långberg (M), Tonny Svensson (M), Börje Norén (C), Boris Svensson (S) och Gunilla Svensson (S) reserverar sig mot beslutet.

Beslut skickas till

Motionären

Kultur- och fritidsnämnden

Kundtjänst

§148

Svar på motion från Johan Petersson (S) om att stärka den kommunala närvaron

2025/184

Beskrivning av ärendet

Johan Petersson (S) har lämnat in en motion i vilken han föreslår att utreda möjligheten att utveckla biblioteken i Östra Ljungby och Ljungbyhed till att även bli en satellitkundtjänst.

Motionen remitterades till kultur- och fritidsnämnden samt till kundtjänst för yttrande. Båda instanserna är förvisso positiva till att utveckla kommunen utanför tätorten men ser inte att biblioteken är platsen. Man lyfter bland annat att satellitkundtjänster med bemanning från kundtjänst på bibliotek i mindre orter har provats i flera kommuner där man ser att nyttjandegraden är låg. Filialbiblioteken har få öppettidagar vilket gör att servicen blir starkt begränsad. Kundtjänst pekar också på att man övergår alltmer till digitala lösningar både för boende i tätorten och i ytterområden.

Kundtjänst och Biblioteket ser att en utveckling mot filialbiblioteken som satellitkundtjänst skulle kräva resurser oavsett om biblioteket eller kundtjänst skulle bemanna som troligen inte står i paritet med troligt resultat.

Yrkande

Johan Petersson (S) och Tonny Svensson (M) yrkar bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande frågar om bifall eller avslag till motionen och finner att den ska avslås

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kansliavdelningen, 2026-08-04

Protokollsutdrag kultur- och fritidsnämnden 2025-10-22, § 103

Motion från Johan Petersson (S) om att stärka den kommunala närvaron 2025-06-26

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Reservation

Johan Petersson (S) och Tonny Svensson (M) reserverar sig mot beslutet.

Beslut skickas till

Motionären

Kultur- och fritidsnämnden

Kundtjänst

Kommunstyrelsen
Kommunledningsförvaltningen
Kansliavdelningen
Kristina Baron
Kommunsekreterare

Svar på motion från Johan Petersson (S) om att stärka den kommunala närvaron

2025/184

Beskrivning av ärendet

Johan Petersson (S) har lämnat in en motion i vilken han föreslår att utreda möjligheten att utveckla biblioteken i Östra Ljungby och Ljungbyhed till att även bli en satellitkundtjänst.

Motionen remitterades till kultur- och fritidsnämnden samt till kundtjänst för yttrande. Båda instanserna är förvisso positiva till att utveckla kommunen utanför tätorten men ser inte att biblioteken är platsen. Man lyfter bland annat att satellitkundtjänster med bemanning från kundtjänst på bibliotek i mindre orter har provats i flera kommuner där man ser att nyttjandegraden är låg. Filialbiblioteken har få öppettidagar vilket gör att servicen blir starkt begränsad. Kundtjänst pekar också på att man övergår alltmer till digitala lösningar både för boende i tätorten och i ytterområden.

Kundtjänst och Biblioteket ser att en utveckling mot filialbiblioteken som satellitkundtjänst skulle kräva resurser oavsett om biblioteket eller kundtjänst skulle bemanna som troligen inte står i paritet med troligt resultat.

Hållbar utveckling

Att införa satellitkundtjänster kräver utökade resurser både i personal/material och platsmässigt. Det kan möjligen leda till färre transporter vilket är positivt. En kan bli en utmaning med sekretess och integritet i biblioteksmiljö men även mindre utrymme till bibliotekens kärnuppdrag.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kansliavdelningen, 2026-08-04

Protokollsutdrag kultur- och fritidsnämnden 2025-10-22, § 103

Motion från Johan Petersson (S) om att stärka den kommunala närvaron 2025-06-26

Förvaltningens förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar att avslå motionen.

Beslut skickas till

Motionären
Kultur- och fritidsnämnden
Kundtjänst

Cecilia Christensen
Kanslichef

Tomas Rikse
Kommundirektör

§103

Yttrande gällande motion från Johan Petersson (S) om att stärka den kommunala närvaron

2025/54

Beskrivning av ärendet

Kultur- och fritidsnämnden har fått möjlighet att yttra sig kring rubricerad motion inlämnad av Johan Petersson, Socialdemokraterna.

Kultur- och fritidsförvaltningen/Biblioteken och Klippans kommuns Kundtjänst ser positivt på intentionerna i motionen med att hela kommunen skall ha en god tillgång till kommunal service. Biblioteket såväl som Kundtjänst är dock tveksamma till att utveckla någon form av satellitkundtjänster vilket vi vill belysa innan ett eventuellt beslut att utreda frågan.

Satellitkundtjänster med bemanning från kundtjänst på bibliotek i mindre orter har provats i flera kommuner där man ser att nyttjandegraden är låg. Filialbiblioteken har få öppettidgar vilket gör att servicen blir starkt begränsad. Kundtjänst pekar också på att man övergår alltmer till digitala lösningar både för boende i tätorten och i ytterområden.

Utifrån bristande resurser ser biblioteket stora svårigheter att bemanna för kundtjänstfrågor utan ganska omfattande resurstillskott.

Samhällets sista utpost, en rapport om läget för biblioteken och bibliotekariernas arbetsmiljö släpptes nyligen av fackförbundet DIK som belyser den utarmning som drabbat folkbiblioteken på senare år. Kärnuppgiftet med läsfrämjande insatser, publik verksamhet mm får ofta stå tillbaka när det förväntas att man skall ge samhällsservice i form av myndighetskontakter, utskrifter och bankärenden. Resurserna till Biblioteken har inte tillförts i den utsträckning som behövs för att tillfullo klara de lagstadgade uppdrag biblioteket har medan förväntningarna på vad biblioteken förväntas göra ständigt accelererar. DIK pekar på att detta är en generell sanning och Klippan är inget undantag.

Kundtjänst och Biblioteket ser att en utveckling mot filialbiblioteken som satellitkundtjänst skulle kräva resurser oavsett om biblioteket eller kundtjänst skulle bemanna som troligen inte står i paritet med troligt resultat.

Förvaltningen är positiv till att utveckla kommunen utanför tätorten men är utifrån erfarenhet tveksamma till att utreda satellitkundtjänst på biblioteken.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från Förvaltningschef, Bibliotekschef, Enhetschef Kundtjänst 2025-10-06

Beslut KF §67, 2025-06-26

Motion från Johan Petersson (S) om att stärka den kommunala närvaron 2025-06-26

Yrkanden

Mikael Nemeti (S), Mats Waldemarsson (S), Johanna Åström (M), Ingemo Nilsson (C), Marita Strömberg (S) och Annika Ingelström Nilsson (L) yrkar bifall till motionen i sin helhet.

Anders Andersson (KD), Kristina Persson (M), Thomas Jelinek (-), Elin Luckmann (-), Andreas Olofsson (-), Karl Dådring (VF) och Patrik Skoog (VF) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

att överlämna och åberopa denna paragraf som sitt yttrande till kommunstyrelsen.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen
Bibliotekschef
Enhetschef Kundtjänst

Kultur- och
fritidsnämnden
Arne Amnér

Yttrande kring motion, "Stärk den kommunala närvaron"

2025/54

Beskrivning av ärendet

Kultur- och fritidsnämnden har fått möjlighet att yttra sig kring rubricerad motion inlämnad av Johan Petersson, Socialdemokraterna.

Kultur- och fritidsförvaltningen/Biblioteken och Klippans kommuns Kundtjänst ser positivt på intentionerna i motionen med att hela kommunen skall ha en god tillgång till kommunal service. Biblioteket såväl som Kundtjänst är dock tveksamma till att utveckla någon form av satellitkundtjänster vilket vi vill belysa innan ett eventuellt beslut att utreda frågan.

Satellitkundtjänster med bemanning från kundtjänst på bibliotek i mindre orter har provats i flera kommuner där man ser att nyttjandegraden är låg. Filialbiblioteken har få öppettidagar vilket gör att servicen blir starkt begränsad. Kundtjänst pekar också på att man övergår alltmer till digitala lösningar både för boende i tätorten och i ytterområden.

Utifrån bristande resurser ser biblioteket stora svårigheter att bemanna för kundtjänstfrågor utan ganska omfattande resurstillskott.

Samhällets sista utpost, en rapport om läget för biblioteken och bibliotekariernas arbetsmiljö släpptes nyligen av fackförbundet DIK som belyser den utarmning som drabbat folkbiblioteken på senare år. Kärnuppdraget med läsfrämjande insatser, publik verksamhet mm får ofta stå tillbaka när det förväntas att man skall ge samhällsservice i form av myndighetskontakter, utskrifter och bankärenden. Resurserna till Biblioteken har inte tillförts i den utsträckning som behövs för att tillfullo klara de lagstadgade uppdrag biblioteket har medan förväntningarna på vad biblioteken förväntas göra ständigt accelererar. DIK pekar på att detta är en generell sanning och Klippan är inget undantag.

Kundtjänst och Biblioteket ser att en utveckling mot filialbiblioteken som satellitkundtjänst skulle kräva resurser oavsett om biblioteket eller kundtjänst skulle bemanna som troligen inte står i paritet med troligt resultat.

Förvaltningen är positiv till att utveckla kommunen utanför tätorten men är utifrån erfarenhet tveksamma till att utreda satellitkundtjänst på biblioteken.

Hållbar utveckling

Checklistan är beaktad

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från Förvaltningschef, Bibliotekschef, Enhetschef Kundtjänst 2025-10-06

Beslut KF §67, 2025-06-26

Motion från Johan Petersson (S) om att stärka den kommunala närvaron 2025-06-26

Förslag till beslut

Kultur- och fritidsnämnden beslutar

Att överlämna och återropa denna paragraf som sitt yttrande till kommunstyrelsen.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen

Bibliotekschef

Enhetschef Kundtjänst

Arne Amné
Kultur/Fritidschef

Annika Toft
Bibliotekschef

Carolin Anderzon
Enhetschef Kundtjänst

Motion

Stärk den kommunala närvaron

Klippans kommun är stor till ytan och många invånare bor utanför tätorten Klippan. Det är viktigt för kommunens utveckling tillgången till kommunen är god och inte enbart i Klippans tätort.

Vi har i kommunhuset en uppskattad Kundtjänst som kan hjälpa till med många kommunala ärenden. Vi tror att det går att bygga vidare på detta koncept även i Östra Ljungby och Ljungbyhed.

Vi anser att folkbiblioteken i Östra Ljungby och Ljungbyhed kan utvecklas till någon form av satelitkundtjänster där man under viss tid ska kunna få hjälp med enklare frågor, kunna lämna in blanketter mm.

Vi förslår därför

att utreda möjligheten att utveckla biblioteken i Östra Ljungby och Ljungbyhed till att även bli en satelitkundtjänst.

Johan Pettersson

Ordförande

Socialdemokraterna i Klippans kommun

§120

Svar på motion från Irene Dahl (L) och Mats Olofsson (L) om sorteringskärl

2026/20

Beskrivning av ärendet

Irene Dahl (L) och Mats Olofsson (L) har lämnat in en motion 2026-01-12 i vilken de föreslår att kärl för sortering tas fram och sätts upp på lämpliga ställen i kommunen.

Från och med 1 januari 2026 är kommunen enligt lag skyldig att samla in vanligt förpackningsavfall (pappers-, plast-, glas- och metallförpackningar) separat på torg eller i parker där det uppkommer betydande mängder sådant förpackningsavfall. Kommunen ska dessutom samla in förpackningsavfall av plast på andra platser utomhus där det förekommer betydande mängder sådant förpackningsavfall (2022:1274, kap 6 § 8).

Kommunen har med anledning av lagändringen placerat ut sorteringsbehållare i femfacksmodell (färgat glas, ofärgat glas, pappersförpackningar, plastförpackningar och metallförpackningar) på fyra platser i kommunen:

- Torget, Ljungbyhed
- Kungsfiskarens lekplats/Stadsparken, Klippan
- Åbyplan/Busshållplats Storgatan, Klippan
- Centrumparken/Busshållplats, Östra Ljungby

Ekonomiska perspektiv

Inköp av nya sorteringsbehållare uppgår till ca 250 tkr och finansieras genom investeringsbudget för gata/park för 2025. Kommunen har inte rätt till ersättning från producentansvarsorganisationer för insamling och tömning av de nya behållarna eftersom mängden avfall inte uppgår till gränsvärdet för betydande mängd avfall.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från verksamhetsutvecklare & gatu- och parkchef, 2026-08-10

Protokollsutdrag från kommunfullmäktige, 2026-01-26, § 10

Motion från Irene Dahl (L) och Mats Olofsson (L) om sorteringskärl, 2026-01-12

Beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att anse motionen besvarad.

Beslut skickas till

Gatu -och parkchef

Verksamhetsutvecklare, tekniska

Teknisk chef

§149

Svar på motion från Irene Dahl (L) och Mats Olofsson (L) om sorteringskärl

2026/20

Beskrivning av ärendet

Irene Dahl (L) och Mats Olofsson (L) har lämnat in en motion 2026-01-12 i vilken de föreslår att kärl för sortering tas fram och sätts upp på lämpliga ställen i kommunen.

Från och med 1 januari 2026 är kommunen enligt lag skyldig att samla in vanligt förpackningsavfall (pappers-, plast-, glas- och metallförpackningar) separat på torg eller i parker där det uppkommer betydande mängder sådant förpackningsavfall. Kommunen ska dessutom samla in förpackningsavfall av plast på andra platser utomhus där det förekommer betydande mängder sådant förpackningsavfall (2022:1274, kap 6 § 8).

Kommunen har med anledning av lagändringen placerat ut sorteringsbehållare i femfacksmodell (färgat glas, ofärgat glas, pappersförpackningar, plastförpackningar och metallförpackningar) på fyra platser i kommunen:

- Torget, Ljungbyhed
- Kungsfiskarens lekplats/Stadsparken, Klippan
- Åbyplan/Busshållplats Storgatan, Klippan
- Centrumparken/Busshållplats, Östra Ljungby

Ekonomiska perspektiv

Inköp av nya sorteringsbehållare uppgår till ca 250 tkr och finansieras genom investeringsbudget för gata/park för 2025. Kommunen har inte rätt till ersättning från producentansvarsorganisationer för insamling och tömning av de nya behållarna eftersom mängden avfall inte uppgår till gränsvärdet för betydande mängd avfall.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från verksamhetsutvecklare & gatu- och parkchef, 2026-08-10

Protokollsutdrag från kommunfullmäktige, 2026-01-26, § 10

Motion från Irene Dahl (L) och Mats Olofsson (L) om sorteringskärl, 2026-01-12

Beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar att anse motionen besvarad.

Beslut skickas till

Gatu -och parkchef

Verksamhetsutvecklare, tekniska

Teknisk chef

Kommunstyrelsen
Tekniska förvaltningen
Avdelning
David Lundin & Helen Amilon
Verksamhetsutvecklare & Gatu- och parkchef

Svar på motion från Irene Dahl (L) och Mats Olofsson (L) om sorteringskärl 2026/20

Beskrivning av ärendet

Irene Dahl (L) och Mats Olofsson (L) har lämnat in en motion 2026-01-12 i vilken de föreslår att kärl för sortering tas fram och sätts upp på lämpliga ställen i kommunen.

Från och med 1 januari 2026 är kommunen enligt lag skyldig att samla in vanligt förpackningsavfall (pappers-, plast-, glas- och metallförpackningar) separat på torg eller i parker där det uppkommer betydande mängder sådant förpackningsavfall. Kommunen ska dessutom samla in förpackningsavfall av plast på andra platser utomhus där det förekommer betydande mängder sådant förpackningsavfall (2022:1274, kap 6 § 8).

Kommunen har med anledning av lagändringen placerat ut sorteringsbehållare i femfacksmodell (färgat glas, ofärgat glas, pappersförpackningar, plastförpackningar och metallförpackningar) på fyra platser i kommunen:

- Torget, Ljungbyhed
- Kungsfiskarens lekplats/Stadsparken, Klippan
- Åbyplan/Busshållplats Storgatan, Klippan
- Centrumparken/Busshållplats, Östra Ljungby

Ekonomiska perspektiv

Inköp av nya sorteringsbehållare uppgår till ca 250 tkr och finansieras genom investeringsbudget för gata/park för 2025. Kommunen har inte rätt till ersättning från producentansvarsorganisationer för insamling och tömning av de nya behållarna eftersom mängden avfall inte uppgår till gränsvärdet för betydande mängd avfall.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från verksamhetsutvecklare & gatu- och parkchef, 2026-08-10
Protokollsutdrag från kommunfullmäktige, 2026-01-26, § 10
Motion från Irene Dahl (L) och Mats Olofsson (L) om sorteringskärl, 2026-01-12

Förvaltningens förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår kommunstyrelsen att kommunfullmäktige beslutar

att anse motionen besvarad.

Beslut skickas till

Gatu -och parkchef

Verksamhetsutvecklare, tekniska

Teknisk chef

Helen Amilon

Gatu- och parkchef

Mathias Karlsson

Teknisk chef

§10

**Motion från Irene Dahl (L) och Mats Olofsson (L)
sorteringskärl**

2026/20

Beskrivning av ärendet

Irene Dahl (L) och Mats Olofsson (L) har lämnat in en motion i vilken de föreslår att kärl för sortering tas fram och sätts upp på lämpliga ställen i kommunen.

Liberalerna tycker att det är viktigt att vi även ute i samhället ger våra invånare och besökare möjlighet att sortera och separera sitt avfall.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kansliavdelningen, 2026-01-16

Motion från Irene Dahl (L) och Mats Olofsson (L)

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att remittera motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Beslut skickas till

Kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige
Klippans kommun

Miljön är viktig för framtiden

I september 2021 antog kommunfullmäktige en Hållbarhetsstrategi för 2021-2030 vilken innehåller Social, Ekologisk – och Ekonomisk hållbarhet.

I undervisningen på våra förskolor och grundskolor får barn och ungdomar lära sig hur vi ska värna om våra resurser och skapa en miljö som vi kan vara stolta över. Flera förskolor och grundskolor är också hållbarhetscertifierade genom *Grön Flagg*, Håll Sverige Rent.

Goda möjligheter att källsortera finns också i flera av kommunens lokaler bl a kommunhuset och *Sågen*.

Liberalerna tycker att det är viktigt att vi även ute i samhället ger våra invånare och besökare möjlighet att sortera och separera sitt avfall.

Liberalerna i Klippan föreslår därför
att kärl för sortering tas fram och sätts upp på lämpliga ställen i kommunen.

Irene Dahl

Mats Olofsson

Exempel från andra kommuner

Kommunstyrelsen
Kommunledningsförvaltningen
Kansliavdelningen
Kristina Baron
Kommunsekreterare

**Fyllnadsval av uppdrag som 1:e vice ordförande i Revisionen samt
lekmannarevisor för Treklövern Bostads AB med flera**
2026/252

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 24 augusti att befria Karin Hansson (-) från uppdraget som 1:e vice ordförande i revisionen samt lekmannarevisor för Treklövern Bostads AB. Val av ny ledamot och vice ordförande bordlades.

Om kommunfullmäktige inte utser en ny ledamot i revisionen, behöver kommunfullmäktige utse någon av de befintliga ledamöterna i revisionen till 1:e vice ordförande

Hållbar utveckling

Har inte beaktats eftersom det inte anses relevant i valärenden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kansliavdelningen, 2026-09-21
Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2026-08-24, § 86

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att utse NN till uppdrag som 1:e vice ordförande i revisionen.

Beslut skickas till

Revisionen
Kansliet

Cecilia Christensen
Kanslichef

Tomas Rikse
Kommundirektör

§86

Avsägelse från Karin Hansson (-) av uppdrag som 1:e vice ordförande i Revisionen samt lekmannarevisor för Treklövern Bostads AB

2026/252

Beskrivning av ärendet

Karin Hansson (-) har lämnat in en avsägelse från uppdragen som ledamot tillika 1:e vice ordförande i revisionen, lekmannarevisor i Treklövern Bostads AB, Hällestads Hjälmén AB samt Sandbankens Fastighets kommanditbolag.

Beslutsunderlag

Avsägelse från Karin Hansson, 2026-07-21

Beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att befria Karin Hansson (-) från uppdragen som ledamot tillika 1:e vice ordförande i revisionen, lekmannarevisor i Treklövern Bostads AB, Hällestads Hjälmén AB samt Sandbankens Fastighets kommanditbolag,

att bordlägga valen till ledamot i revisionen, lekmannarevisor i Treklövern Bostads AB, Hällestads Hjälmén AB samt Sandbankens Fastighets kommanditbolag.

Beslut skickas till

Berörda förtroendevalda
Kansliavdelningen
Treklövern Bostads AB

Kommunstyrelsen
Kommunledningsförvaltningen
Kansliavdelningen
Kristina Baron
Kommunsekreterare

Fyllnadsval av uppdrag som ledamot i NÅRAB och Valnämnden

2026/271

Beskrivning av ärendet

Kommunfullmäktige beslutade den 24 augusti att befria Agnar Helgason (KD) från uppdragen som ledamot i NÅRAB och ledamot i valnämnden. Valen av ny ledamot bordlades.

Kommunfullmäktige har att utse ny ledamot i valnämnden samt ny ledamot i NÅRAB.

I NÅRAB:s aktieägaravtal står under punkt 5 att styrelsen ska bestå av sju ledamöter med lika många personliga ersättare. Samma formulering återfinns i § 5 Bolagsordning.

En suppleant ersätter om en styrelseledamot får förhinder. Kommunfullmäktige behöver utse en ordinarie ledamot i NÅRAB:s styrelse för att inte styrelsen ska sakna en ordinarie ledamot när årsredovisningen ska skrivas under i februari 2027.

Hållbar utveckling

Har inte beaktats då det inte ansetts vara relevant för valärenden.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kansliavdelningen, 2026-09-21
Protokollsutdrag kommunfullmäktige 2026-08-24, § 93

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att till ny ledamot i NÅRAB:s styrelse utse NN,

att till ny ledamot i valnämnden utse NN.

Beslut skickas till

NÅRAB
Valnämnden
Kansliet

Cecilia Christensen
Kanslichef

Tomas Rikse
Kommundirektör

Kommunstyrelsen
Kommunledningsförvaltningen
Kansliavdelningen
Kristina Baron
Kommunsekreterare

**Avsägelse från Agnar Helgason (KD) av uppdrag som ledamot i
NÅRAB och Valnämnden
2026/271**

Beskrivning av ärendet

Agnar Helgason (KD) har begärt att få bli befriad från uppdragen som ledamot i NÅRAB och valnämnden.

Beslutsunderlag

Avsägelse från Agnar Helgason, 20026-08-16

Förvaltningens förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

att befria Agnar Helgason (KD) från uppdragen som ledamot i NÅRAB och valnämnden,

att till ny ledamot i NÅRAB utse NN,

att till ny ledamot i valnämnden utse NN.

Beslut skickas till

Berörda tjänstepersoner
Kansliavdelningen
Nårab

Till kommunfullmäktige i Klippans kommun

Enkel fråga till kommunalrådet Anna Andresén

Hur har Klippans kommun säkerställt det framtida behovet av vatten för driften av Klippans Bruk AB i Rönneå projektet? Dammen som funnits sedan 1600-talet är i fara om åns vattenväg ska återställas i ursprungligt skick. Det riskerar konsekvenser för driften av bruket.

Liberalerna i Klippan

Irène Dahl
Mats Olofsson

Revisorerna

Till:

Barn- och utbildningsnämnden

För kännedom:

Kommunfullmäktige

2026-06-26

Inledning

År 2022 genomförde kommunrevisionen en granskning av likvärdig skola. Syftet med granskningen var att bedöma om skolorna har förutsättningar att erbjuda likvärdig utbildning. Revisorerna önskar genom denna skrivelse följa upp vilka åtgärder nämnden har vidtagit med anledning av de rekommendationer som lämnades i denna granskning.

Sammanfattning av granskningens iakttagelser

Granskningen visade bland annat att barn- och utbildningsnämnden inte fullt ut gav förutsättningar för enheterna att erbjuda en likvärdig utbildning. Revisorerna bedömde att detta grundade sig i att svenska som andraspråk och studiehandledning på modersmål inte bedrevs likvärdigt vid kommunens skolor.

Granskningen visade vidare att det förelåg brist på legitimerad och behörig lärarpersonal inom svenska som andraspråk och studiehandledning på modersmål. Mot den bakgrunden bedömdes att det fanns risk för att nyanlända elever inte fick den undervisning i svenska som andraspråk eller studiehandledning på modersmål som de hade behov av.

Granskningen visade emellertid att huvudmannen vidtagit åtgärder för att stärka likvärdigheten. Revisorerna bedömde att huvudmannen, genom en centralt organiserad elevhälsa som genomförde olika insatser, i huvudsak säkerställde att elever i behov fick särskilt stöd.

I granskningen framkom att det fanns flera utmaningar avseende kompetensförsörjning. Kommunens förutsättningar som pendlingskommun bedömdes försvåra möjligheterna till rekrytering. Mot denna bakgrund bedömdes att en kompetensförsörjningsplan bör upprättas och hållas aktuell för att säkerställa kompetensförsörjningen på kort och lång sikt. I granskningen noterades att den skolenhet som hade lägst andel legitimerade och behöriga lärare var Ljungbyhedsskolan, samtidigt som skolan också hade lägst andel elever som uppnådde kunskapskraven i alla ämnen.

Granskningen visade vidare att modersmålsundervisning erbjöds i enlighet med lag och förordning. Revisorerna bedömde dock att det inte var klarlagt om de elever som skulle gynnas av undervisningen faktiskt deltog i den. Av granskningen framgick vidare att resurser fördelades utifrån en modell som beaktade elevers olika förutsättningar och behov. Revisorerna bedömde dock att modellen inte fullt ut var ändamålsenlig, eftersom det saknades vetenskapligt stöd för att en av de socioekonomiska faktorerna, "utlandsfödda föräldrar", skulle påverka elevens betyg negativt.

Avslutningsvis gav granskningen stöd för att huvudmannen bedrev ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med lag. Revisorerna bedömde dock att huvudmannen inte styrde inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet, vilket sammantaget bedömdes kunna stärka styrningen om det utvecklades.

Utifrån gjorda iakttagelserna och bedömningar rekommenderades barn- och utbildningsnämnden att:

- tillse att utbildningen är likvärdig (1 kap. 9 §, 2 kap. 13 § SkoL)
- öka sin kunskap om kompetensförsörjningen och eventuellt besluta om kompetensförsörjningsplan, med nuläge och åtgärder, på kort och lång sikt och hålla densamma uppdaterad för att säkra försörjningen av personal inom skolväsendet.
- analysera varför kostnadsslaget elevhälsa ligger avsevärt högre än rikssnittet.

- fatta beslut om inriktning för det systematiska kvalitetsarbetet för att på så sätt kunna göra relevanta prioriteringar och därmed bidra till en styrande effekt.
- analysera varför andelen som är berättigade till modersmålsundervisning deltar i avsevärt lägre grad i jämförelse med genomsnittet i riket samt i kommungruppen.

Begäran om yttrande av nämnden avseende vidtagna åtgärder

Revisorerna önskar få svar på vilka åtgärder som barn- och utbildningsnämnden har eller kommer att vidta utifrån de rekommendationer som lämnades i granskningen av likvärdig skola från år 2022.

Vi önskar få ett svar från barn- och utbildningsnämnden senast till den 30 september 2026.

För Klippans kommuns revisorer,

Jörgen Bjerkaes
Ordförande

§80

Yttrande gällande uppföljning av tidigare granskning av skolfrånvaro

2026/53

Beskrivning av ärendet

Klippans kommuns revisorer har 26-05-11 begärt att få uppföljande svar kopplat till granskningen rörande skolfrånvaro i Klippans kommun. Revisorerna önskade svar rörande följande frågor:

- strukturerat dokumentera huvudmannens systematiska kvalitetsarbete och stärka den övergripande analysen över orsaker till skolfrånvaro och vidtagna åtgärders effekter, till exempel effekter av pågående samverkansprojekt (4 kap. 3, 5 och 6 §§ skollagen)
- verka för en stärkt politisk styrning av samverkan mellan kommun och region.

Klippans kommun bedriver ett systematiskt arbete med uppföljning och analys av skolfrånvaro inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Dokumentation sker på respektive skolenhet och redovisas i den årliga kvalitetsrapporten, där resultat, analyser och utvecklingsområden följs upp.

För att ytterligare stärka huvudmannens övergripande analys har den centrala elevhälsan fått i uppdrag att genomföra en fördjupad genomlysning och analys av skolfrånvaron i kommunens grundskolor. Uppdraget omfattar att identifiera bakomliggande orsaker, analysera effekterna av vidtagna åtgärder och ta fram förslag på fortsatt utveckling av arbetet. Den centrala elevhälsan utgör samtidigt ett stöd till skolornas rektorer och lokala elevhälsa genom att bidra med analys, metodstöd och förslag på såväl förebyggande som främjande och åtgärdande insatser.

Avseende samverkan mellan kommun och region förs en löpande dialog på såväl tjänstepersons- som politisk nivå. Barn- och utbildningsnämnden är medveten om vikten av en väl fungerande samverkan i frågor som rör skolfrånvaro och kommer fortsatt att verka för att utveckla ändamålsenliga former för samarbete och kommunikation med berörda aktörer inom regionen, i syfte att skapa en mer sammanhållen och effektiv stödstruktur för barn och unga.

Beslutsunderlag

Protokollsutdrag från barn- och utbildningsnämndens arbetsutskott 2026-08-13, § 69

Tjänsteskrivelse från verksamhetschef, 2026-06-22

Uppföljning av tidigare granskning av skolfrånvaro

Missiv - Uppföljning av tidigare granskning av skolfrånvaro

Beslut

Barn- och utbildningsnämnden beslutar

att översända yttrandet rörande uppföljande granskning av skolfrånvaro till kommunrevisionen i Klippan.

Beslut skickas till

Revisionen
